

κοινωνικός απολογισμός 2006

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Οι Αξίες μας

Ακεραιότητα

Τηρούμε τις υποσχέσεις μας.

Σχέση εμπιστοσύνης με τους πελάτες μας

Επιδιώκουμε την σε βάθος κατανόηση και ικανοποίηση των αναγκών των πελατών μας και ενστερνιζόμαστε τις επιδιώξεις τους για το μέλλον.

Σεβασμός για τους ανθρώπους μας

Αναγνωρίζουμε την αξία των ανθρώπων μας, ενθαρρύνουμε και στηρίζουμε την ανάπτυξή τους μέσα σε ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού.

Κοινωνική υπευθυνότητα

Λειτουργούμε επαγγελματικά και υπεύθυνα, κερδίζοντας το σεβασμό των «συμμετόχων» στις δραστηριότητές μας.

Περιεχόμενα

2

Μήνυμα
από τη Διοίκηση

4

Η S&B
με μια ματιά

8

Διακυβέρνηση

10

Διάλογος με τους
«Συμμετόχους»

12

Ανθρώπινο
δυναμικό

18

Υγιεινή & Ασφάλεια
στην Εργασία

24

Περιβάλλον

32

Κοινωνική
συνεισφορά

38

Σύγκριση
με Απαιτήσεις
του GRI

Βιώσιμη Ανάπτυξη στην S&B

προοπτική σε βάθος χρόνου

Σκοπός της S&B, όλων εμάς των ανθρώπων της, είναι να «παρέχουμε καινοτόμες βιομηχανικές λύσεις, αναπτύσσοντας φυσικούς πόρους και δημιουργώντας προϊόντα προστιθέμενης αξίας». Και πραγματώνουμε αυτό το Σκοπό βιώνοντας τις εταιρικές μας Αξίες.

Οι Αξίες μας ενυπάρχουν στο Σκοπό μας και αποτυπώνουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το «υπεύθυνο επιχειρείν», δηλαδή τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουμε την επιχειρηματική μας στρατηγική για να επιτύχουμε τους στόχους μας.

Όπως επανειλημμένα αναφέρουμε, η Βιώσιμη Ανάπτυξη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι αυτής της επιχειρηματικής στρατηγικής, γεγονός το οποίο αντικατοπτρίζεται και στις Αξίες μας.

Για τους ανθρώπους της S&B, η επιδίωξη για Βιώσιμη Ανάπτυξη μεταφράζεται στην αξιοποίηση φυσικών ορυκτών πόρων για την ικανοποίηση των αναγκών των πελατών μας σε βάθος χρόνου, με σεβασμό προς τους φυσικούς πόρους, το περιβάλλον, τον ανθρώπινο παράγοντα και την κοινωνία.

Οι προκλήσεις της S&B για Βιώσιμη Ανάπτυξη

Το Όραμά μας είναι «να έχουμε αναδειχθεί μέχρι το έτος 2010 σε μία από τις κορυφαίες εταιρίες βιομηχανικών ορυκτών στον κόσμο με κριτήριο την οικονομική αξία της Εταιρίας».

Καθώς η S&B επιδιώκει να αναπτύσσεται σε βάθος χρόνου και να δημιουργεί μακροπρόθεσμη αξία για τους μετόχους της, αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις στην πορεία της.

Η πραγμάτωση του Σκοπού και του Οράματος μας σημαίνει να καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τόσο τους επιχειρηματικούς μας στόχους όσο και τις προκλήσεις της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Τα δύο αυτά αλληλοεξαρτώνται και αντιμετωπίζονται ως σύνολο τόσο από άποψη διακυβέρνησης όσο και διαχείρισης.

Οι σημαντικότερες προκλήσεις μας για Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι:

- Η δυνατότητα πρόσβασης σε φυσικούς ορυκτούς πόρους και η ορθολογική διαχείριση αυτών των πόρων: για να μπορούμε να ικανοποιούμε την τρέχουσα και μελλοντική ζήτηση για τα προϊόντα μας και να βελτιώνουμε την αποδοτικότητα της χρήσης των φυσικών πόρων
- Η διασφάλιση της Υγιεινής & Ασφάλειας στην εργασία
- Η αναγνώριση της αξίας των ανθρώπων μας και η συνεχής ανάπτυξή τους
- Η μέριμνα για την ελαχιστοποίηση του «περιβαλλοντικού αποτυπώματος» των δραστηριοτήτων μας: πρόληψη, προστασία, αποκατάσταση, διατήρηση βιοποικιλότητας
- Η φροντίδα για τις τοπικές κοινωνίες: ενίσχυση της ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξής τους, συμβατότητα της δραστηριότητάς μας με άλλες, παράλληλες δραστηριότητες όπως ο τουρισμός

Η επιδίωξη της S&B για Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η στρατηγική της S&B για Βιώσιμη Ανάπτυξη αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικότερης επιχειρηματικής της στρατηγικής και των δραστηριοτήτων της. Αποδίδεται συχνότατα με το παραπάνω διάγραμμα, που απεικονίζει τον τρόπο με τον οποίο η επιχειρηματική στρατηγική της S&B για δημιουργία μακροχρόνιας αξίας για τους μετόχους της συνδυάζεται με την ταυτόχρονη και ισόρροπη επιδίωξη και των τριών πυλώνων της Βιώσιμης Ανάπτυξης: Οικονομία-Περιβάλλον-Κοινωνία.

Η προσπάθεια ισόρροπης επιδίωξης και των τριών πυλώνων της Βιώσιμης Ανάπτυξης δεν είναι, ασφαλώς, εύκολη υπόθεση. Απαιτεί ορθά και ολοκληρωμένα συστήματα διακυβέρνησης και διαχείρισης, εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών και πρακτικών, συνεχή παρακολούθηση και αποτίμηση των επιδόσεων στους διάφορους τομείς.

Ο Ετήσιος Απολογισμός της S&B παρουσιάζει την επιχειρηματική δραστηριότητα και τις επιδόσεις της.

Ο Ετήσιος Κοινωνικός Απολογισμός της S&B παρουσιάζει:

- Τις Πολιτικές μας στους διάφορους τομείς της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
- Τις Πρακτικές μας: τις συστηματικές και εντατικές δράσεις που αναλαμβάνει η S&B στους τομείς αυτούς
- Τις Επιδόσεις μας: την πορεία και τα αποτελέσματα αυτών των δράσεων.

Μήνυμα από τη Διοίκηση

Για την S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. το 2006 ήταν μια χρονιά σημαντικών επιτυχιών στο επιχειρηματικό-οικονομικό πεδίο, με ενίσχυση της παρουσίας της στην παγκόσμια αγορά, με αύξηση του κύκλου εργασιών και της κερδοφορίας της.

Οι επιτυχίες αυτές συνδυάστηκαν με σημαντικές επιδόσεις στην επιδίωξη της S&B για βιώσιμη ανάπτυξη, που αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρηματικής στρατηγικής και λειτουργίας της.

Η συμπεριφορά της S&B ως ενεργού υπεύθυνου πολίτη διέπεται διαχρονικά από τις εξής βασικές παραδοχές:

- Η κοινωνική ευημερία είναι αλληλένδετη με τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, η οποία με τη σειρά της προϋποθέτει ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος γενικότερα.
- Η αποτελεσματική εταιρική μέριμνα για τον άνθρωπο, για τον κοινωνικό περίγυρο και για το περιβάλλον πρέπει –και μπορεί– να συμβαδίζει με την αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης.
- Προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και για την κοινωνική συνοχή αποτελεί η γόνιμη συνεργασία μεταξύ των φορέων της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των τοπικών κοινοτήτων.

Σήμερα, οι παραδοχές αυτές συνδυάζονται συστηματικά με τις προκλήσεις, τις οποίες καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε γύρω από τα θέματα της Βιώσιμης Ανάπτυξης και της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ). Οι προκλήσεις αυτές απορρέουν από τη φύση της δραστηριότητας της S&B, το μέγεθός της και τον πολυεθνικό της χαρακτήρα.

Η δυνατότητα πρόσβασης σε φυσικούς πόρους και η υπεύθυνη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των αποθεμάτων μας, η ικανοποίηση των σημερινών και μελλοντικών αναγκών των πελατών μας, η μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος σε όλες μας τις δραστηριότητες (από την εξόρυξη μέχρι την επεξεργασία και τη μεταφορά), η προάσπιση της υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία, η μέριμνα για τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιούμαστε και η αναγνώριση της αξίας των ανθρώπων μας είναι οι προκλήσεις που ο Όμιλος S&B καλείται καθημερινά να διαχειριστεί.

Ο πολυεθνικός χαρακτήρας του Ομίλου της S&B έχει προσδώσει τα τελευταία χρόνια δύο πρόσθετες διαστάσεις στην αντιμετώπιση των θεμάτων ΕΚΕ:

- Τη μεταφορά-διάχυση των αρχών, της φιλοσοφίας, αλλά και των πρακτικών της μητρικής εταιρίας σε όλες τις ανά τον κόσμο θυγατρικές της, προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες.
- Την ενεργό συμμετοχή σε διεθνείς οργανώσεις-πρωτοβουλίες-δίκτυα που δραστηριοποιούνται στους τομείς της Βιώσιμης Ανάπτυξης και της ΕΚΕ.

Για την S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. το 2006 ήταν μια χρονιά σημαντικών επιτυχιών στο επιχειρηματικό και οικονομικό πεδίο, σε συνδυασμό με σημαντικές επιδόσεις στην επιδίωξη της S&B για Βιώσιμη Ανάπτυξη

Εδώ και αρκετά χρόνια η αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων γίνεται τόσο σε στρατηγικό επίπεδο, όσο και σε διαχειριστικό, μέσα από τις πολιτικές και τα συστήματα που έχουμε αναπτύξει και εξελίσσουμε συνεχώς. Ο Κοινωνικός Απολογισμός μας αποτελεί ένα εργαλείο καταγραφής και επικοινωνίας των πρακτικών και της επίδοσής μας στους παραπάνω τομείς και ανοίγει διάλογο με όλους, όσοι ενδιαφέρονται να ενημερωθούν για τις ενέργειες της S&B προς την επίτευξη μιας αναπτυσσόμενης, υπεύθυνης και βιώσιμης επιχειρηματικής αξίας.

Ενδεικτικά, μπορούμε εδώ να αναφέρουμε κάποιες από τις πιο χαρακτηριστικές πρωτοβουλίες-δράσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2006:

- Θέσπιση κεντρικής Εταιρικής Πολιτικής για την Ποιότητα, το Περιβάλλον, την Υγιεινή & Ασφάλεια, η οποία ισχύει ήδη για όλες τις εταιρίες του Ομίλου.
 - Ολοκλήρωση του συστήματος καταγραφής και παρακολούθησης των επιδόσεων όλων των εταιριών του Ομίλου στους τομείς του Περιβάλλοντος και της Υγιεινής & Ασφάλειας.
 - Πλήρης ενσωμάτωση των δομών και πολιτικών της Εταιρίας για το Περιβάλλον και την Υγιεινή & Ασφάλεια στις δραστηριότητες της Γερμανίας.
 - Περαιτέρω επέκταση των εταιρικών δομών και των συστημάτων στον τομέα του Ανθρώπινου Δυναμικού και στις Η.Π.Α.
- Διενέργεια δύο ερευνών σε παγκόσμιο επίπεδο για τη διαπίστωση του βαθμού ικανοποίησης του προσωπικού μας και των πελατών μας. Οι έρευνες αυτές πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της πολιτικής μας για περιοδικό και συστηματικό έλεγχο, του επιπέδου των σχέσεών μας με τις δύο αυτές εξαιρετικά σημαντικές ομάδες stakeholders. Τα πολύ θετικά αποτελέσματα και των δύο επιβεβαιώνουν την αξία που δίνουμε διαχρονικά στις σχέσεις αυτές. Παράλληλα, όμως, αντλούμε από αυτές και ιδέες για συνεχή βελτίωση.
 - Ανάληψη, σε συνεχώς συστηματικότερη βάση και ευρύτερη προοπτική, πρωτοβουλιών αρμονικής σύζευξης της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας με την ουσιαστική στήριξη της γενικότερης ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών (ενίσχυση των υποδομών, δημιουργία πόλων τουριστικής προσέλκυσης κ.ά.).

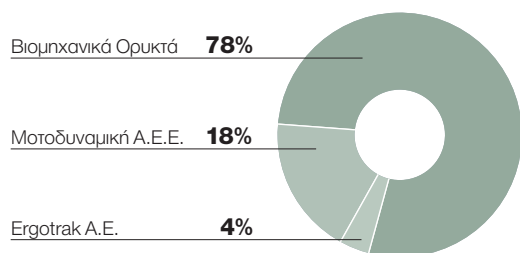
Δεν εφησυχάζουμε όμως με τις δραστηριότητες και τις επιτυχίες μας στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Αν όσα έχουν γίνει είναι πολλά και σημαντικά, πολλά και σημαντικά –και δύσκολα– είναι και αυτά που πρέπει ακόμη να γίνουν. Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε αυτή την πορεία με συνέπεια και συνέχεια.

Οδυσσέας Π. Κυριακόπουλος
Πρόεδρος Δ.Σ.

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης
Διευθύνων Σύμβουλος

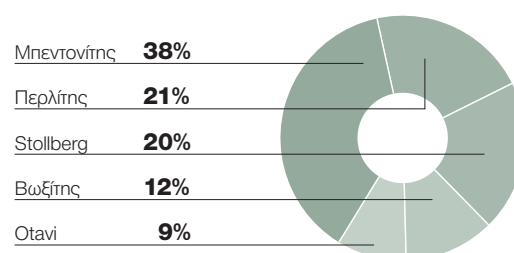
Πωλήσεις Ομίλου S&B 2006

Ανά Τομέα Δραστηριότητας

Πωλήσεις Βιομηχανικών Ορυκτών 2006

Ανά Κλάδο

Η S&B με μια ματιά

No1
παραγωγός
μπεντονίτη
στην Ευρωπαϊκή
Ένωση

No 2
παραγωγός
μπεντονίτη
παγκοσμίως

No1
προμηθευτής
αδιόγκωτου
διαβαθμισμένου
περλίτη
παγκοσμίως

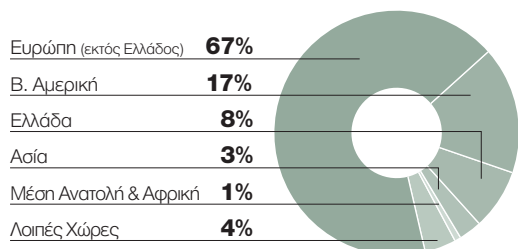
No1
παραγωγός
βωξίτη στην
Ευρωπαϊκή Ένωση

No1
παραγωγός
συλλιπασμάτων
χύτευσης
παγκοσμίως

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του Ομίλου S&B το 2006 ανήλθε σε €455,60 εκατ. και τα καθαρά κέρδη σε €23,54 εκατ.

Πωλήσεις Βιομηχανικών Ορυκτών 2006

Ανά Περιοχή

Ανά Βιομηχανική Χρήση

Μεταλλουργία & Επεξεργασία Μετάλλου 55%

Σφαιροποίηση Σιδήρου	6%
Παραγωγή Σιδήρου	2%
Συνεχής Χύτευση Χάλυβα	20%
Χυτήρια	22%
Αλουμίνα	5%

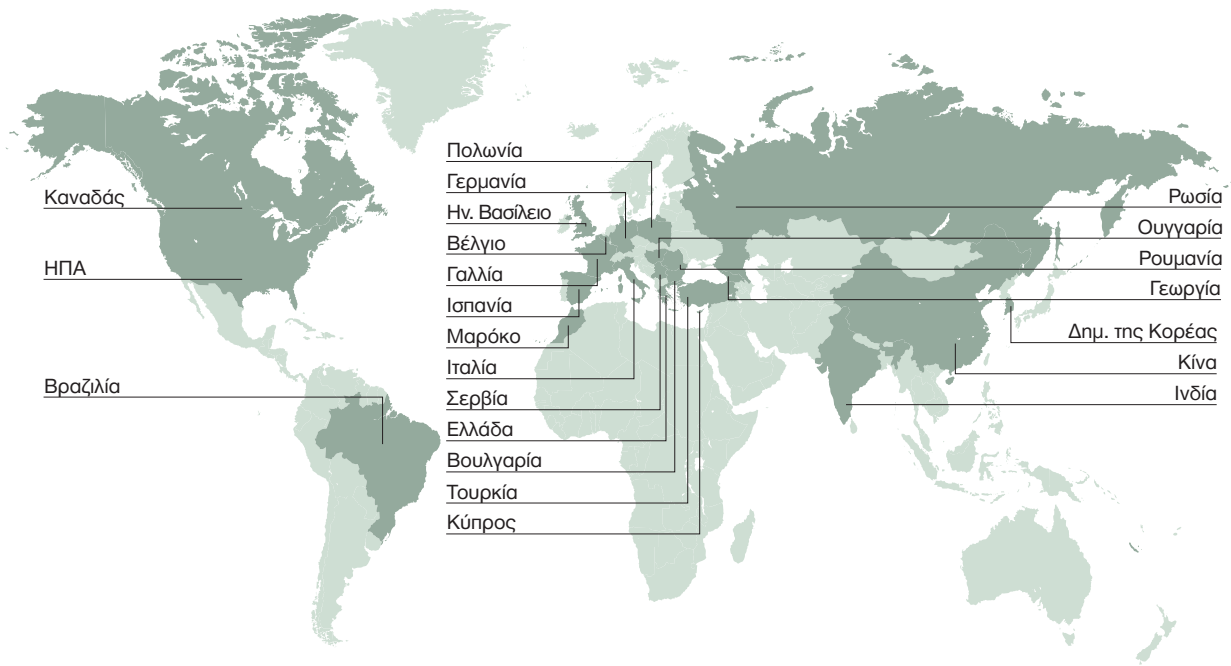
22% Κατασκευές

4%	Τσιμεντοβιομηχανία
3%	Έργα Πολιτικού Μηχανικού
15%	Κατασκευές & Οικοδομικά Υλικά

23% Διάφορα

4%	Πυρίμαχα
4%	Βιομηχανία Υάλου & Κεραμικά
4%	Γεωργία
4%	Άμμος Υγιεινής
1%	Γεωτρήσεις
6%	Λοιπά

Διεθνής παρουσία του Ομίλου S&B

26
ορυχεία

54
εγκαταστάσεις
& κέντρα
επεξεργασίας

29
κέντρα
διανομής

σε 23
χώρες

σε 5
ηπείρους

69
χώρες
πωλήσεων

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., εισηγμένη στο Ελληνικό Χρηματιστήριο από το 1994, είναι η μητρική εταιρία του Ομίλου S&B, με εκτεταμένη διεθνή παρουσία και ηγετικές θέσεις στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται.

Βασικό κορμό της δραστηριότητας του Ομίλου S&B αποτελούν η εξόρυξη, η επεξεργασία και η εμπορία βιομηχανικών ορυκτών.

Επίσης, μέσω των θυγατρικών εταιριών Μοτοδυναμική Α.Ε.Ε. και Ergotrak Α.Ε., ο Όμιλος αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα στις αγορές δικύκλων, προϊόντων θάλασσας, μηχανημάτων έργων και άλλου βιομηχανικού εξοπλισμού στην Ελλάδα, στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Ο Όμιλος S&B ξεκίνησε το 1934 με δύο μεταλλευτικές εταιρίες –την Α.Ε.Μ. Βωξίται Παρνασσού και την Α.Ε.Ε. Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης– και με το όραμα των ιδρυτών του να αξιοποιήσει τον ορυκτό πλούτο της Ελλάδας, ιδιαίτερα της Μήλου και της Φωκίδας. Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. σχηματίστηκε από τη συγχώνευση αυτών των δύο εταιριών το 1996, ενώ το νέο όνομα και η νέα εταιρική της ταυτότητα υιοθετήθηκαν το 2003.

Οικοδομώντας πάνω στη μακρόχρονη συνεχή της ανάπτυξη και, μέσω σημαντικών εξαγορών, επεκτάσεων και νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η S&B αποτελεί σήμερα έναν πολυεθνικό όμιλο, με 46 εταιρίες.

Διαθέτει 26 ορυχεία, 54 εγκαταστάσεις & κέντρα επεξεργασίας και 29 κέντρα διανομής σε 23 χώρες και σε 5 ηπείρους. Από τις θέσεις αυτές προμηθεύει τους πελάτες της σε 69 χώρες διεθνώς.

Ο Όμιλος S&B λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του, είχε εξ αρχής έντονα εξαγωγικό προσανατολισμό καθώς η Ελλάδα αποτελεί πολύ μικρή αγορά για τα προϊόντα του.

Η ανάπτυξη της δραστηριότητας της S&B σε παγκόσμιο επίπεδο ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1980, με την πρώτη επέκταση των παραγωγικών της δραστηριοτήτων στη Γερμανία. Είναι δε αποτέλεσμα συγκεκριμένης στρατηγικής συγχωνεύσεων, συμμετοχών και επεκτάσεων σε καθετοποίηση, ιδιαίτερα κατά την τελευταία δεκαετία. Είναι, επίσης, αποτέλεσμα συνειδητής επένδυσης στην ανάπτυξη ανθρώπων, υποδομών, οργανωτικών δομών και συστημάτων, στην εδραίωση πελατοκεντρικής κουλτούρας, καθώς και στη συνεχή εμβάθυνση της γνώσης και της εμπειρογνώμοσύνης των ανθρώπων της.

Σήμερα η διεθνής δραστηριότητα του Ομίλου S&B έχει φθάσει να εκπροσωπεί άνω του 50% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών του, του πάγιου ενεργητικού του καθώς και του απασχολούμενου προσωπικού του διεθνώς. Η βάση του Ομίλου όμως παραμένει στην Ελλάδα, όπου βρίσκεται και το μεγαλύτερο κομμάτι της εξορυκτικής του δραστηριότητας, στη Μήλο και τη Φωκίδα, εκεί απ' όπου και ξεκίνησε.

Βιομηχανικά Ορυκτά

Οι **Δραστηριότητες Βιομηχανικών Ορυκτών** αντιπροσωπεύουν το 78% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών του Ομίλου, με συνολικές πωλήσεις €355,40 εκατ. Η S&B, αξιοποιώντας τις πολυαξιοποιήσιμες ιδιότητες των βιομηχανικών ορυκτών και στηριζόμενη στο χαρτοφυλάκιο κοιτασμάτων που διαθέτει, μετασχηματίζει τους φυσικούς πόρους σε υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας, εξειδικευμένες βιομηχανικές λύσεις για ευρύ φάσμα εφαρμογών. Εξυπηρετεί 15 διαφορετικούς βιομηχανικούς κλάδους, όπως τα χυτήρια, η χαλυβουργία, οι κατασκευές και τα δομικά υλικά, η μεταλλουργία, η γεωργία κ.ά. Κατέχει ηγετικές θέσεις τόσο στην Ευρώπη όσο και διεθνώς στις αγορές που εξυπηρετούν οι Κλάδοι προϊόντων της: Μπεντονίτη, Περλίτη, Βωξίτη, Stollberg και Otavi.

Ο **Κλάδος Μπεντονίτη**, αξιοποιώντας τις συνδετικές, προσροφητικές και ρεολογικές ιδιότητες του μπεντονίτη και σε συνδυασμό με άλλα υλικά, παρέχει περισσότερες από 1.000 μορφές προϊόντων για τα χυτήρια, τη βιομηχανία σφαιροποίησης σιδηρομεταλλεύματος, τις γεωτρήσεις, τα έργα πολιτικού μηχανικού, τη βιομηχανία άμμου υγιεινής κατοικίδιων, τη χαρτοβιομηχανία και άλλες ειδικές εφαρμογές. Με εκτεταμένα αποθέματα και μονάδες επεξεργασίας σε πολλές χώρες, είναι ο υπ' αριθμόν ένα παραγωγός μπεντονίτη στην Ευρώπη και δεύτερος παγκοσμίως.

Ο **Κλάδος Περλίτη**, με εκτεταμένα κοιτάσματα και με περισσότερα από 100 προϊόντα που έχουν ως βάση το ορυκτό αυτό, είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής ακατέργαστου διαβαθμισμένου περλίτη διεθνώς, και σημαντικότερος προμηθευτής διογκωμένου περλίτη στην Ελλάδα, την Ισπανία και τη Βουλγαρία. Ο περλίτης, που χρησιμοποιείται κυρίως στη διογκωμένη μορφή του, είναι ένα ελαφροβαρές αδρανές υλικό που έχει εξαιρετικές θερμομονωτικές

και ηχομονωτικές ιδιότητες. Έτσι, χρησιμοποιείται ευρύτατα ως συστατικό ηχομονωτικών πλακιδίων, σοβάδων και κονιαμάτων, ως υλικό στην υδροπνοία, ως μέσο διήθησης υγρών και σε διάφορες βιομηχανικές λύσεις.

Ο **Κλάδος Βωξίτη**, αξιοποιώντας τις ειδικές ιδιότητες του ελληνικού τύπου βωξίτη -διασπορικού και βαιμπτικού χαρακτήρα- έχει καθιερωθεί ως ο σημαντικότερος παραγωγός και προμηθευτής υψηλής ποιότητας βωξίτη στην Ευρώπη, ιδιαίτερα για τις εξειδικευμένες μη μεταλλουργικές χρήσεις βωξίτη, όπως για τα αλουμινοχρωμικά τσιμέντα και τα τσιμέντα Portland, για τη σιδηροβιομηχανία και τη χαλυβουργία, τις ορυκτές ίνες και τα λειαντικά. Η S&B είναι επίσης ο βασικός προμηθευτής μεταλλουργικού βωξίτη της ελληνικής βιομηχανίας αλουμινίου.

Ο **Κλάδος Stollberg** αποτελεί ηγέτιδα δύναμη στη διεθνή αγορά και τεχνολογία των συλλιπασμάτων συνεχούς χύτευσης και των σχετικών τεχνικών προϊόντων και υπηρεσιών για τη χαλυβουργία. Οι περισσότερες από 1.000 εξειδικευμένες λύσεις που προσφέρει, με βάση ποικίλα βιομηχανικά ορυκτά και άλλα υλικά, χρησιμοποιούνται για την επάλειψη καλουπιών συνεχούς χύτευσης, υποβοηθώντας την παραγωγή υψηλής ποιότητας χάλυβα.

Ο **Κλάδος Otavi** επεξεργάζεται, εμπορεύεται και διαθέτει ποικιλία ειδικών ορυκτών, από ίδιες πηγές -όπως για το Βολλαστονίτη- ή μέσω διεθνών εμπορικών συνεργασιών, εξυπηρετώντας τη βιομηχανία κεραμικών, την υαλουργία, τη βιομηχανία πυριμάχων και τη μεταλλουργία. Επίσης, ο Κλάδος Otavi λειτουργεί ως «παράθυρο ευκαιριών» για την S&B, αναπτύσσοντας νέες αλυσίδες προϊόντων με βάση τη στρατηγική «από την Αγορά στο Ορυχείο».

Η εξελικτική πορεία της S&B

Από την εξόρυξη...

Η S&B ξεκίνησε με αμιγώς εξορυκτική (και εξαγωγική) δραστηριότητα, η οποία χαρακτήρισε το μεγαλύτερο κομμάτι της ιστορίας της και την προέκτισε με γνώσεις και δεξιότητες για την αξιοποίηση των αποθεμάτων της στα κύρια βιομηχανικά ορυκτά της (μπεντονίτη, περλίτη, βωξίτη), καθώς επίσης με εμπειρία στις παγκόσμιες αγορές και στη διακίνηση των προϊόντων της διεθνώς.

...σε έμφαση στο προϊόν...

Στη δεκαετία του 1990, το επιχειρηματικό μοντέλο της S&B άλλαξε προσανατολισμό, και επικεντρώθηκε στην προσπάθεια απόκτησης περισσότερης γνώσης για τα ίδια τα προϊόντα και τις αγορές που αυτά εξυπηρετούν, ενώ επιλεκτικά εξελίχθηκε και σε καθετοποίηση, εξυπηρετώντας τις τελικές αγορές κάποιων από τα προϊόντα της.

...και στον προσανατολισμό προς τις εφαρμογές

Σήμερα, το μοντέλο της S&B εστιάζεται στην απόκτηση γνώσης και εμπειρίας για τις τελικές εφαρμογές των προϊόντων της. Έτσι, με βάση τα βιομηχανικά ορυκτά, η S&B μπορεί να παρέχει εξειδικευμένες βιομηχανικές λύσεις, που αυξάνουν την απόδοση των προϊόντων των πελατών της και βελτιώνουν τις βιομηχανικές τους διαδικασίες.

Εμπορικές Δραστηριότητες

Η **Μοτοδυναμική Α.Ε.Ε.** είναι αποκλειστική αντιπρόσωπος και διανομέας προϊόντων της YAMAHA σε Ελλάδα, Ρουμανία και Βουλγαρία: δίκυκλα (μοτοσικλές, scooters, «παπί») προϊόντα θάλασσας (εξωλέμβιοι κινητήρες, jet θάλασσας, φουσκωτά σκάφη κ.ά.), αξεσουάρ και λιπαντικά. Με στόχο τη συμπλήρωση και ενίσχυση του ονόματος YAMAHA και τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης πρότασης για τον τελικό καταναλωτή, η Μοτοδυναμική είναι ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος και διανομέας και άλλων γνωστών οίκων του εξωτερικού. Από το 2005, η Μοτοδυναμική είναι αυτόνομα εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η **Ergotrak A.E.** δραστηριοποιείται στην εμπορία και υποστήριξη μηχανημάτων έργων, διακίνησης φορτίων, κινητήρων, ηλεκτροπαραγωγών ζευγών και αεροσυμπιεστών. Μεταξύ άλλων οίκων, έχει την αντιπροσώπευση των προϊόντων Linde, Case και Cummins για την Ελλάδα. Επεκτείνει τη δραστηριότητά της και σε γειτονικές βαλκανικές χώρες (Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία).

Οικονομική Συνεισφορά

Για τον Όμιλο Εταιριών της S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. το 2006 ήταν ένα έτος αναπτυξιακό σε όλους σχεδόν τους τομείς δραστηριότητας, με ενίσχυση της παρουσίας του στην παγκόσμια αγορά, με αύξηση του κύκλου εργασιών και της κερδοφορίας.

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του Ομίλου έφθασε τα €455,60 εκατ. αυξημένος κατά 8,5% σε σχέση με το 2005. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι στην τελευταία δεκαετία οι ενοποιημένες πωλήσεις της S&B έχουν σχεδόν τετραπλασιαστεί. Οι συνολικές ενοποιημένες πωλήσεις του έτους 2006 κατανέμονται σε €355,4 εκατ. από τις δραστηριότητες των Βιομηχανικών Ορυκτών και σε €100,46 εκατ. από τις Εμπορικές δραστηριότητες.

Παράλληλα, τα κέρδη προ φόρων διαμορφώθηκαν σε €34,20 εκατ., εμφανίζοντας μείωση 8,5% έναντι αυτών του 2005, αλλά, μετά την αφαίρεση από τα αποτελέσματα του 2005 του έκτακτου κέρδους

κεφαλαίου €6,55 εκατ. από την πώληση της Α.Β.Γ. Καλυφτάκι, τα τακτικά κέρδη του 2006 είναι ουσιαστικά βελτιωμένα έναντι του προηγούμενου έτους κατά 11%. Αντίστοιχα, τα καθαρά κέρδη του Ομίλου του 2006 ανήλθαν σε €23,54 εκατ., σημειώνοντας αύξηση σε τακτική βάση κατά 13,5%.

Το 2006 καταβλήθηκαν στους μετόχους για μερίσματα €9,2 εκατ.

Επίσης, διατέθηκαν συνολικά:

- Για τους εργαζομένους σε αμοιβές και πρόσθετα προγράμματα κοινωνικής μέριμνας, πέραν των υποχρεώσεων εκ του νόμου: €69,3 εκατ.
- Για τους πάσης φύσεως προμηθευτές: €313,1 εκατ.
- Για φόρους και τέλη στο Δημόσιο και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και για εργοδοτικές εισφορές: €24,4 εκατ.

Η αναπτυξιακή πορεία της S&B

Στοχεύει στην περαιτέρω δυναμική της ανάπτυξη σε νέες γεωγραφικές περιοχές, νέες εξειδικευμένες αγορές και νέες εφαρμογές ανά τον κόσμο, μέσω συγχωνεύσεων και επεκτάσεων.

Οραματίζεται να αναδειχθεί σε μια από τις κορυφαίες εταιρίες βιομηχανικών ορυκτών στον κόσμο, επενδύοντας παράλληλα στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως αυτές ορίζονται από το τρίπτυχο οικονομία-κοινωνία-περιβάλλον.

Το Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου έχει στηθεί με κύρια αποστολή «τη χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση προς επίτευξη μακροχρόνιας ανάπτυξης της επιχείρησης, με γνώμονα την ισότιμη και ακριβοδίκαιη πρόσβαση των συμφερόντων όλων των μετόχων, αλλά και όλων των συμμετόχων ('stakeholders')».

Στο πλαίσιο αυτό, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει στην Εκτελεστική Διοίκηση, δηλαδή στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και στη Διευθυντική Ομάδα της εταιρίας την αποτελεσματική εφαρμογή:

- της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, όπως κατά παράδοση την αντιλαμβάνεται η S&B,
- της περιβαλλοντικής πολιτικής της Εταιρίας,
- της διαφάνειας στις δραστηριότητες της επιχείρησης,

Στη συνέχεια, την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των θεμάτων αναλαμβάνουν έμπειρα και άρτια καταρτισμένα στελέχη της Εταιρίας.

Η Κοινωνική Υπευθυνότητα, μια εκ των τεσσάρων Αξιών του Ομίλου S&B, αντανakλάται στις επίσημες οργανωτικές δομές της Εταιρίας, η δε διαχείρισή της επιτυγχάνεται μέσα από συγκεκριμένες πολιτικές και συστήματα.

Διακυβέρνηση

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., πέραν των όσων προβλέπει η νομοθεσία και πριν καν υπάρξει η οποιαδήποτε νομοθετική υποχρέωση, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει τις εν γένει νομικές υποχρεώσεις αλλά και αυτοδεσμεύσεις της Εταιρίας, οι οποίες πηγάζουν από τις αρχές και αξίες της. Ανταποκρίνεται στο μέγεθος και τη μορφή της Εταιρίας και είναι ένα σύστημα που εξελίσσεται, ώστε να ανταποκρίνεται στην εκάστοτε περιρρέουσα κοινωνικό-οικονομική ατμόσφαιρα και στα νέα δεδομένα της Εταιρίας.

Οι «Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης» του Ομίλου S&B δημοσιεύθηκαν κωδικοποιημένες σε ειδικό φυλλάδιο, αποτελώντας το πρώτο τέτοιο παράδειγμα στην Ελλάδα, ήδη από το 2001. Το 2002, με αφορμή τη δημοσίευση του Ν.2016 περί εταιρικής διακυβέρνησης, έγινε η πρώτη αναθεώρηση του προαναφερθέντος ειδικού φυλλαδίου. Με την έκδοση του ΟΟΣΑ «OECD Principles of Corporate Governance –Revision 2004», οι Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου S&B αναθεωρήθηκαν για δεύτερη φορά και επανεκδόθηκαν το 2005. Ήδη δε ετοιμάζεται και η τρίτη αναθεώρησή τους. Το φυλλάδιο είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα της Εταιρίας (www.sandb.com) στα Ελληνικά και στα Αγγλικά.

Διοικητικό Συμβούλιο

Η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας του Δ.Σ. διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητά του, την αντικειμενικότητα των αποφάσεών του καθώς και τη διαφάνεια των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Το Δ.Σ. της μητρικής εταιρίας αποτελείται από μέλη «εκτελεστικά» (ανώτατα στελέχη του Ομίλου) και «μη εκτελεστικά». Από τα 15 μέλη του, τα 13 είναι μη εκτελεστικά και από αυτά τα 7 είναι «ανεξάρτητα» σύμφωνα με τα κριτήρια τα οποία θέτει η ελληνική νομοθεσία (Ν. 2016/2002).

Από το 2002, το Δ.Σ. της S&B αυτοαξιολογείται ετησίως με τη συμπλήρωση από όλα τα μέλη του ειδικού φύλλου, από το οποίο προκύπτει η συνολική αξιολόγηση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. Η πρακτική αξία του αποτελέσματος της ενέργειας αυτής, όχι πολύ συνηθισμένης ακόμη και διεθνώς, συνίσταται στο ότι αποτελεί πυξίδα για τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του επόμενου έτους. Ενιαχέεται, δηλαδή, η δραστηριότητα του Δ.Σ. σε θέματα, όπου αυτό κρίνει ότι απαιτείται μεγαλύτερη επαγρύπνηση.

Για την ευέλικτη και αποτελεσματική λειτουργία του Δ.Σ. έχουν συσταθεί 4 επιτροπές, αποστολή των οποίων είναι να εποπτεύουν τον έλεγχο των πράξεων της Εκτελεστικής Διοίκησης και να εισηγούνται στο Δ.Σ. τη λήψη αποφάσεων. Οι Επιτροπές αυτές είναι: Ελεγκτική, Ανθρωπίνων Πόρων, Προτάσεων Υποψηφιοτήτων και Συνταξιοδοτικού Προγράμματος.

Διαχείριση Κινδύνων

Το Δ.Σ. της Εταιρίας, εν όψει της επικρατούσας διεθνούς αβεβαιότητας και των επιχειρηματικών κινδύνων που αυτή συνεπάγεται, αποφάσισε τη συστηματικοποίηση της διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων (corporate risk management). Το 2006, ως πρώτο βήμα και σε συνεργασία με εξειδικευμένο εξωτερικό οίκο, έγινε συστηματική καταγραφή των κινδύνων, οι οποίοι ενδέχεται να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις λειτουργικές δραστηριότητες των οικονομικών καταστάσεων, την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές του Ομίλου S&B, καθώς και του τρόπου με τον οποίο αυτοί αντιμετωπίζονται. Οι κύριοι κίνδυνοι που παρουσιάζονται είναι οι εξής: κίνδυνοι Μεταφορών, κίνδυνοι Τιμών Ενέργειας, κίνδυνοι Πρώτων Υλών, Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι - κίνδυνοι Υγείας, Ασφάλειας & Ποιότητας, Ασφαλιστικοί κίνδυνοι, Νομικοί κίνδυνοι, κίνδυνοι Αδειοδοτικών Δικαιωμάτων, Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι. Η πλήρης έκθεση κινδύνων είναι διαθέσιμη από την ιστοσελίδα της Εταιρίας.

Οργανωτική δομή για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η **Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Επικοινωνίας (Ε.Κ.Ε. & Ε)**, της οποίας ηγείται ανώτερο στέλεχος του Ομίλου αναφερόμενο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό της κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου και το συντονισμό όλων των συναφών δραστηριοτήτων του. Έχει επίσης την ευθύνη εκπροσώπησης της Εταιρίας προς όλους τους εκτός της επιχείρησης "stakeholders", και του χειρισμού γενικών των σχέσεων της Εταιρίας με αυτούς. Στη Διεύθυνση αυτή υπάγονται και οι κεντρικές υπηρεσίες που αφορούν το **Περιβάλλον** και την **Υγιεινή & Ασφάλεια**.

Από το 2005 λειτουργεί το **Κεντρικό Συμβούλιο Υγιεινής, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος (ΥΑΠ) Ομίλου**, του οποίου προϊστάται ο Διευθύνων Σύμβουλος. Οι αρμοδιότητές του εστιάζονται:

- στον καθορισμό της στρατηγικής του Ομίλου σε θέματα ΥΑΠ,
- στην παρακολούθηση των στόχων και της επίδοσης του Ομίλου σε θέματα ΥΑΠ (δείκτες μέτρησης, περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις Εταιρικές πολιτικές ή τη νομοθεσία),
- στην ενημέρωση των Εταιριών του Ομίλου για τη διεθνή νομοθεσία και στα θέματα που προκύπτουν εξ αυτής
- στην εποπτεία των κατά τύπους πιστοποιήσεων,
- στην παρακολούθηση των επενδύσεων σε θέματα ΥΑΠ,
- στο διάλογο για τυχόν σημαντικά παράπονα των τοπικών κοινοτήτων
- στον εντοπισμό και στη διάχυση βέλτιστων πρακτικών.

Παράλληλα, λειτουργούν δύο **Τοπικές Επιτροπές Υγιεινής & Ασφάλειας και Περιβάλλοντος**, μία για την **Ελλάδα** και μία για τη **Γερμανία**, οι οποίες, σε συνδυασμό, αντιπροσωπεύουν πάνω από το 60% του προσωπικού και πάνω από το μισό του κύκλου εργασιών του Ομίλου.

Η **Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου**, της οποίας επίσης ηγείται ανώτερο στέλεχος του Ομίλου αναφερόμενο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, χειρίζεται όλα τα θέματα, που αφορούν στις σχέσεις Εταιρίας-εργαζομένων και στις κοινωνικές παροχές του προσωπικού. Ειδικό τμήμα της Διεύθυνσης αυτής –το **Τμήμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού**– ασχολείται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών για τη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη του προσωπικού, σύγχρονων και αξιοκρατικών συστημάτων διοίκησης προσωπικού, καθώς και διαδικασιών συμμετοχικής διοίκησης.

Σε επίπεδο **Διοικητικού Συμβουλίου** λειτουργούν δύο Επιτροπές με αρμοδιότητες σε θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου:

- Η **Επιτροπή Ανθρωπίνων Πόρων** με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, για την επίσημη γενική πολιτική αποδοχών του προσωπικού του Ομίλου, για την επαγγελματική εξέλιξη των στελεχών, καθώς και την εφαρμογή αποδοτικών συστημάτων αμοιβών και παροχών του προσωπικού.
- Η **Επιτροπή Συνταξιοδοτικού Προγράμματος**, που αξιολογεί τις δυνατότητες και την επιλογή του τρόπου τοποθέτησης διαθέσιμων κεφαλαίων του συνταξιοδοτικού προγράμματος του προσωπικού του Ομίλου.

Καθοδηγητικά Όργανα για την ΕΚΕ σε επίπεδο Ομίλου

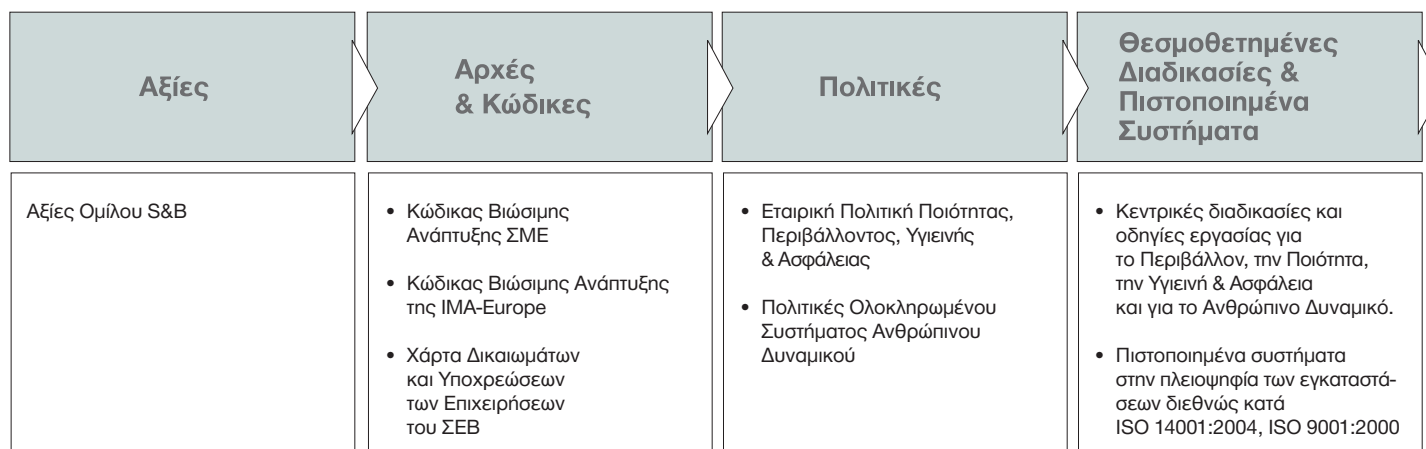
- Διοικητικό Συμβούλιο
- Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου
- Κεντρικό Συμβούλιο Υγιεινής, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος Ομίλου

Διαχειριστικά Όργανα για την ΕΚΕ σε επίπεδο Ομίλου

- Διευθύνων Σύμβουλος & Management Committee
- Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας
- Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

Πολιτικές & Συστήματα για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η αποτελεσματική διαχείριση των διαφόρων θεμάτων που αφορούν την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη επιδιώκεται μέσα από μια ολοκληρωμένη σειρά Αξιών, Αρχών, Πολιτικών και Συστημάτων που συνοψίζονται στο παρακάτω σχήμα.

Προσωπικό

Η S&B δίνει μεγάλη έμφαση στην αμφίδρομη εσωτερική επικοινωνία, με στόχο την αλληλοενημέρωση μεταξύ προσωπικού και Διοίκησης. Η επικοινωνία από την Εταιρία προς το προσωπικό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την εταιρική εφημερίδα που εκδίδεται τέσσερις φορές το χρόνο σε τρεις γλώσσες, εταιρικές ανακοινώσεις, ενημερωτικές συναντήσεις, συνέδρια, ομάδες εργασίας κ.λπ.

Για να πετύχει, όμως, και αντίστροφη επικοινωνία η Εταιρία διενεργεί σε τακτά χρονικά διαστήματα ειδικές Έρευνες Ικανοποίησης των Εργαζομένων της. Έτσι, το 2006 πραγματοποιήθηκε η τρίτη Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων, στην οποία συμμετείχε περίπου το 78% του συνόλου των εργαζομένων στον Όμιλο S&B από την Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Γαλλία και τις Η.Π.Α. Περισσότερες λεπτομέρειες για την έρευνα αυτή περιέχονται στο κεφάλαιο Ανθρώπινο Δυναμικό του παρόντος Κοινωνικού Απολογισμού.

Πελάτες

Η καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης με τους πελάτες και η ικανοποίηση των αναγκών τους, τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών, αποτελεί καθημερινή επιδίωξη των ανθρώπων της Εταιρίας σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας. Αυτό αντανακλάται και στις κορυφαίες θέσεις που κατέχει ο Όμιλος S&B στις διεθνείς αγορές. Όμως, οι κορυφαίες αυτές θέσεις δεν οδηγούν τους ανθρώπους της S&B σε εφρυσχασμό, αλλά τους παρακινούν σε συνεχή βελτίωση.

Στα εργαλεία που η Εταιρία χρησιμοποιεί για να «αφουγκράζεται» την ικανοποίηση των πελατών της είναι, μεταξύ άλλων, και οι Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών τις οποίες πραγματοποιεί περιοδικά. Η πρώτη εκτεταμένη έρευνα είχε διενεργηθεί το 2002 και η δεύτερη πραγματοποιήθηκε το 2006 με τη συνεργασία εξειδικευμένης διεθνούς εταιρίας.

Δύο έρευνες πραγματοποιήθηκαν το 2006, μία Ικανοποίησης Πελατών και μία Ικανοποίησης Εργαζομένων.

Διάλογος με τους «Συμμετόχους»

Μέτοχοι

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. έχει αναπτύξει σειρά επικοινωνιακών εργαλείων για να κρατά τους μετόχους της και το ευρύτερο επενδυτικό κοινό ενήμερους για την οικονομική και λοιπή δραστηριότητα του Ομίλου S&B, όπως: Ετήσιο δελτίο, Ετήσιος Εταιρικός & Κοινωνικός Απολογισμός, Ιστοσελίδα (www.sandb.com), Επενδυτικές ημερίδες, Δελτία Τύπου, Διαδικτυακός Φάκελος Επενδυτών (web IR Kit). Επίσης, για τη διευκόλυνση των συναλλαγών των μετόχων με την S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. λειτουργεί Γραφείο Εξυπηρέτησης Μετόχων, με το οποίο έχει τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας το σύνολο των μετόχων.

Προμηθευτές

Ο σεβασμός της Εταιρίας προς όλους τους συνεργάτες της καθώς και η απόλυτη διαφύλαξη της αξιοπιστίας της σε όλες τις συναλλαγές αποτελούν βασικές προτεραιότητες.

Η S&B παρέχει πρώτες ύλες στους πελάτες της και, συνεπώς, αποτελεί έναν από τους πρώτους κρίκους της προμηθευτικής αλυσίδας. Οι ανάγκες της ίδιας για προμήθεια πρώτων υλών είναι περιορισμένες και, κατ'επέκταση, το δίκτυο των προμηθευτών της είναι επίσης περιορισμένο. Οι προμηθευτές της S&B είναι κυρίως παροχείς υπηρεσιών, και ιδιαίτερα εργολαβικών υπηρεσιών κατά τις φάσεις της εξόρυξης και της μεταφοράς των ορυκτών. Το 2006 περίπου 550 άτομα απασχολήθηκαν έμμεσα ως προσωπικό εργολάβων στις δραστηριότητες της Εταιρίας στην Ελλάδα, την Κίνα και τη Βουλγαρία. Με τους περισσότερους εργολάβους η Εταιρία αναπτύσσει μακρόχρονη σχέση και, σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην εργασία, αντιμετωπίζει το προσωπικό των εργολάβων με τον ίδιο τρόπο όπως και τους άμεσα απασχολούμενους σε αυτήν.

Τοπικές κοινωνίες

Η S&B καλλιεργεί και αναπτύσσει συνεχώς τις σχέσεις της με τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η κοινωνική της πολιτική εστιάζεται κυρίως σε αυτές, με στόχο να κερδίζει την «κοινωνική άδεια» για να λειτουργεί και να αναπτύσσει τη δραστηριότητά της σε βάθος χρόνου.

Οι σχέσεις των ανθρώπων της S&B με τις τοπικές κοινωνίες καλύπτουν όλο το φάσμα των φορέων που τις εκπροσωπούν, είτε αυτό αφορά τα διάφορα όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είτε άλλους δημόσιους φορείς, είτε ιδιωτικούς συλλόγους και οργανώσεις. Οι σχέσεις αυτές είναι συνήθως άτυπες αλλά, τα τελευταία χρόνια, η S&B προσπαθεί να τις εξελίξει σε πιο θεσμοθετημένη μορφή.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων θεσμοθετημένων σχέσεων είναι:

- Η «Πρωτοβουλία Φωκίδα» (ΠΦ), πρωτοποριακή στο είδος της αστική μη κερδοσκοπική εταιρία, που έχει δημιουργήσει η S&B σε συνεργασία με 4 δήμους καθώς και με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του νομού Φωκίδας. Στόχος της ΠΦ, την οποία η S&B υποστηρίζει με οικονομικούς και άλλους πόρους, είναι η προβολή της Φωκίδας και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξής της.
- Οι επιτροπές που έχουν συσταθεί για την αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων για την Υποτροφία Σπουδών και το Βραβείου Εθελοντισμού & Κοινωνικής Προσφοράς που έχει θεσπίσει η S&B στη Μήλο. Στις επιτροπές αυτές συμμετέχουν κατά πλειοψηφία φορείς της Μήλου και ως πρόεδροί τους έχουν οριστεί ο Έπαρχος Μήλου και ο Δήμαρχος Μήλου αντίστοιχα. Επίσης, οι υποψηφιότητες υποβάλλονται από φορείς της κοινωνίας της Μήλου.

Κοινωνία εν γένει

Η S&B συμμετέχει σε συλλογικές δράσεις για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη μέσω κλαδικών και άλλων θεσμοθετημένων οργανισμών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Στην Ελλάδα, η S&B παρακολουθεί ενεργά τις σχετικές εξελίξεις, με τη συμμετοχή της σε εθνικές οργανώσεις και οργανισμούς. Συγκεκριμένα:

Η S&B είναι μέλος του **Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ)**. Ο διευθύνων σύμβουλος της S&B είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΒ και πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας για το Περιβάλλον.

Η S&B είναι επίσης μέλος του **Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ)** πρόεδρος του οποίου, από τον Απρίλιο του 2005, είναι ο διευθύνων σύμβουλος της S&B, με δύο ακόμα διευθυντικά στελέχη της Εταιρίας να μετέχουν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου. Επιπλέον, διευθυντικά στελέχη της Εταιρίας συμμετέχουν στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, στην Επιτροπή Υγιεινής & Ασφάλειας και στην Επιτροπή Επικοινωνίας του ΣΜΕ.

Ο ΣΜΕ, με πρωτοβουλία του προέδρου του, διαμόρφωσε Κώδικα Αρχών Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο οποίος υιοθετήθηκε επίσημα το 2006 με αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών-μελών του. Ο Κώδικας αυτός συνοδεύεται από τις εξής επιπλέον δεσμεύσεις: α) την παροχή στοιχείων από όλες τις εταιρίες-μέλη για μια σειρά Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης, με στόχο την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κώδικα. β) τη συγκέντρωση και δημοσιοποίηση ενιαίων, για όλες τις επιχειρήσεις του Συνδέσμου, στατιστικών ασφαλείας στην εργασία. γ) τη δημοσιοποίηση, σε ετήσια βάση, μιας «καλής πρακτικής» από κάθε εταιρία-μέλος. Στο φετινό απολογισμό του ΣΜΕ δημοσιεύονται τα πρώτα στοιχεία ασφαλείας και η πρώτη σειρά τέτοιων «καλών πρακτικών».

Η S&B αποτελεί ιδρυτικό μέλος του **Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη** και η Διευθύντρια Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας της S&B είναι αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του.

Στην Ευρώπη, η S&B λαμβάνει ενεργά μέρος στον ευρωπαϊκό κοινοτικό διάλογο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμμετέχοντας σε επιτροπές και σε ομάδες εργασίας διάφορων Ευρωπαϊκών Ενώσεων.

Η S&B συμμετέχει με εκπροσώπους της τόσο στο Διοικητικό, όσο και στο Τεχνικό Συμβούλιο της **Industrial Minerals Association - Europe (IMA)**, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Βιομηχανικών Ορυκτών. Ανώτατο στέλεχος της S&B προεδρεύει της EUBA (European Bentonite Association), που αποτελεί κλάδο της IMA. Επίσης, στελέχη της Εταιρίας συμμετέχουν σε διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας όπως για την Αξιολόγηση του Κύκλου Ζωής των Προϊόντων, το Κρυσταλλικό Πυριτικό κ.ά.

Η S&B συμμετέχει επίσης στη **Euromines** (Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων) με εκπροσώπους της σε διάφορες Επιτροπές, όπως του Περιβάλλοντος και της Βιώσιμης Ανάπτυξης & Επικοινωνίας. Σημαντική είναι επίσης η συμβολή της S&B στην Επιτροπή διερεύνησης και καθορισμού πλαισίου συμβατότητας των εξορυκτικών δραστηριοτήτων με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος σε περιοχές του δικτύου Natura.

Η S&B συμμετέχει ενεργά στον Κοινωνικό Διάλογο για την **Προστασία των Εργαζομένων από την Έκθεση σε Κρυσταλλικό Πυριτικό στο Εργασιακό Περιβάλλον**, και ανέλαβε την επιμέλεια της μετάφρασης της Συμφωνίας και του Οδηγού Καλών Πρακτικών στην ελληνική, καθώς και τη διάχυσή της σε όλες τις εταιρίες-μέλη του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων.

Η S&B συνεχίζει να συμμετέχει: α) στη διαβούλευση για τη **Νέα Πολιτική για τα Χημικά** (REACH - Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, β) Στη διαμόρφωση της **Τεχνολογικής Πλατφόρμας Ανάπτυξης** του κλάδου, στο πλαίσιο του νέου προγράμματος έρευνας & ανάπτυξης της Ε.Ε. και γ) στην **εθελοντική συμπλήρωση ερωτηματολογίου** για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Έρευνα Ικανοποίησης Πελατών

Το 2006 η S&B πραγματοποίησε τη δεύτερη σε αυτήν την έκταση Έρευνα Ικανοποίησης των Πελατών της, με ιδιαίτερα ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Η έρευνα περιέλαβε περί τους 230 πελάτες της S&B σε 28 χώρες, οι οποίοι καλύπτουν το 80% περίπου του κύκλου εργασιών των Βιομηχανικών Ορυκτών. Τη βάση δεδομένων της εξειδικευμένης εταιρίας που διεξήγαγε την έρευνα, βάσει της οποίας έγινε και η διεθνής σύγκριση της S&B, συνθέτουν πάνω από 1.000 εταιρίες, μεταξύ των οποίων και πολύ μεγάλες διεθνείς εταιρίες του κλάδου.

Η τελευταία έρευνα έδειξε σημαντικά βελτιωμένη τη θέση της S&B, ως προς τις σχέσεις της με τους πελάτες της, τόσο σε σύγκριση προς την προηγούμενη έρευνα, όσο και προς το δείγμα της προαναφερθείσας βάσης δεδομένων (benchmark). Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη συνολική ικανοποίηση των πελατών της, η S&B κατατάσσεται στο υψηλότερο 25% του σχετικού διεθνούς δείκτη*. Επίσης, ο λεγόμενος Δείκτης Διατήρησης του Πελάτη (Customer Retention Index) βελτιώθηκε από 73 σε 80, στα τρία χρόνια

που μεσολάβησαν μεταξύ των δύο ερευνών, ενώ ο σχετικός μέσος δείκτης για τις εταιρίες του κλάδου διεθνώς είναι 70. Ωστόσο, παρόλο που η θέση της S&B για την προτίμηση των πελατών της ως κύριου προμηθευτή τους είναι ήδη υψηλή, υπάρχουν και σημεία προς βελτίωση, τα οποία εντοπίστηκαν και αναπτύχθηκαν σε σχετική εταιρική συνάντηση και έχουν ήδη δρομολογηθεί σχετικές ενέργειες.

*Ο δείκτης καταρτίζεται από τη διεθνή εταιρία ερευνών αγοράς με την οποία συνεργάστηκε η S&B και στηρίζεται στις απαντήσεις που δόθηκαν σε συγκεκριμένες κοινές ερωτήσεις μεταξύ όλων των εταιριών που έχουν πραγματοποιήσει αντίστοιχες έρευνες.

Τα αποτελέσματα της Έρευνας κατατάσσουν την Εταιρία στο υψηλότερο 25% σχετικού διεθνούς δείκτη.

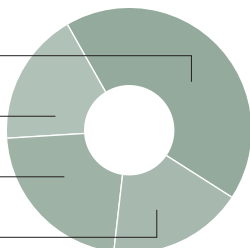
Ανθρώπινο δυναμικό βιώνοντας τις αξίες μας

Το 2006 υπήρξε χρονιά περαιτέρω διεθνοποίησης και ενσωμάτωσης θυγατρικών στις εταιρικές διαδικασίες και στα συστήματα ανθρώπινου δυναμικού, και χρονιά σφυγμομέτρησης του βαθμού ικανοποίησης των εργαζομένων της S&B, με τη διεξαγωγή σχετικής διεθνούς έρευνας.

Κατανομή Προσωπικού*

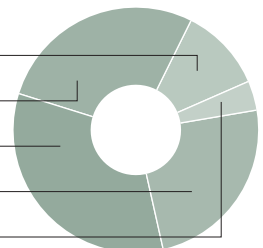
Ανά Έτη Προϋπηρεσίας

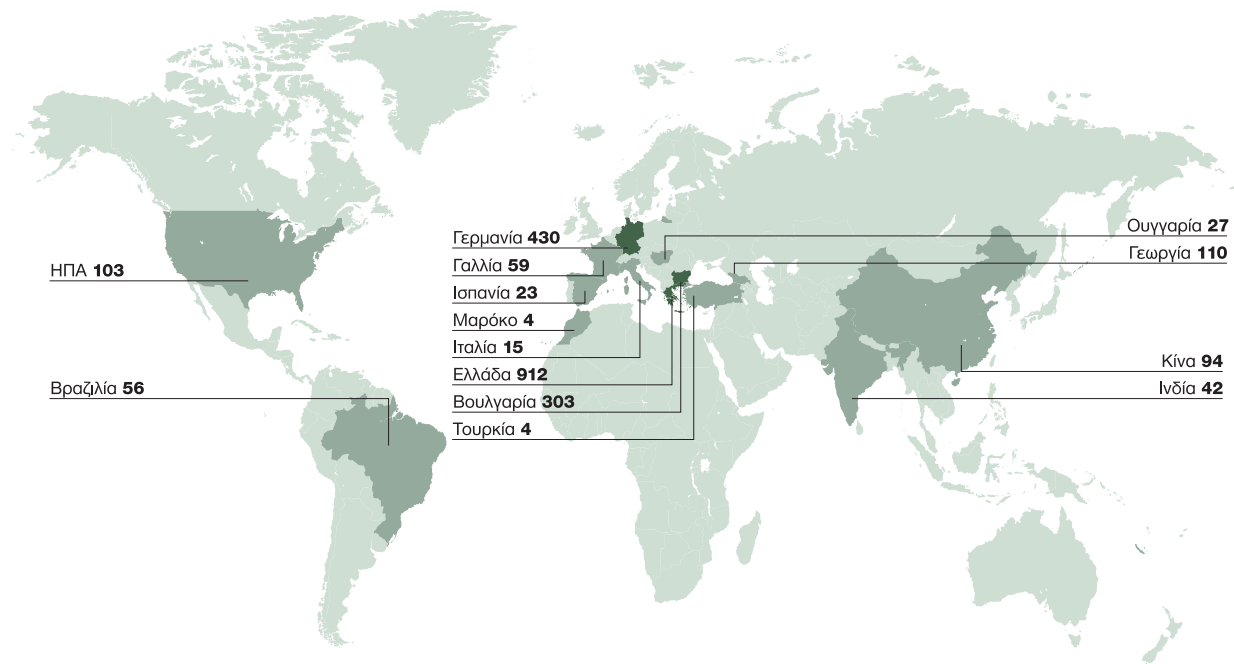
0-5 χρόνια	42%
6-10 χρόνια	18%
11-20 χρόνια	22%
21 χρόνια & πλέον	18%

Ανά Ηλικία

18-29 ετών	11%
30-39 ετών	27%
40-49 ετών	33%
50-59 ετών	24%
60 ετών & άνω	4%

Το προσωπικό της S&B

Το τέλος του 2006 βρήκε το ανθρώπινο δυναμικό της S&B παγκοσμίως να αριθμεί 2.186 άτομα, εκ των οποίων το 58% απασχολείται εκτός Ελλάδας, σε 14 χώρες στην Ευρώπη, την Ασία, τη Βόρεια και τη Νότια Αμερική, καθώς και στην Αφρική. Επίσης, περισσότερα από 550 άτομα απασχολήθηκαν έμμεσα, ως προσωπικό εργολάβων, στις δραστηριότητες της Εταιρίας κυρίως στην Ελλάδα, την Κίνα και τη Βουλγαρία. Από το σύνολο των εργαζομένων στις Δραστηριότητες των Βιομηχανικών Ορυκτών (που αποτελεί το 91% του συνόλου εργαζομένων του Ομίλου), 15% ανήκουν στο στελεχιακό δυναμικό, 28% στο διοικητικό προσωπικό και 57% στο εργατοτεχνικό προσωπικό.

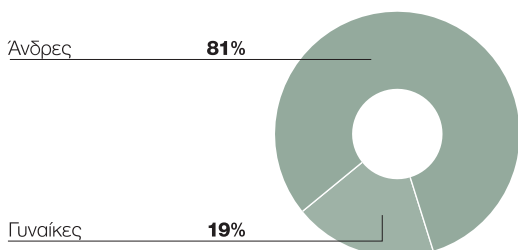
Η S&B υποστηρίζει την ίση μεταχείριση των δύο φύλων και την προσφορά ίσων ευκαιριών, τόσο για την κάλυψη κενών θέσεων εργασίας όσο και για την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων της. Σχεδόν το 19% του

προσωπικού της το 2006 αποτελείται από γυναίκες, μολοντί η φύση της εξορυκτικής δραστηριότητας της Εταιρίας δεν ευνοεί ιδιαίτερα την απασχόληση γυναικών. Επίσης, δύο από τα εννέα μέλη της ανώτατης Διευθυντικής Ομάδας της S&B είναι γυναίκες, όπως και τέσσερα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

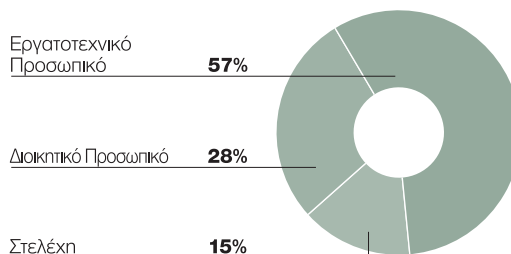
Η γεωγραφική επέκταση της S&B παγκοσμίως έχει δημιουργήσει την ανάγκη μεταθέσεων κάποιων στελεχών στο εξωτερικό, συχνά σε απομακρυσμένες τοποθεσίες όπως στην Κίνα ή τη Βραζιλία. Η μετάθεση των στελεχών που μπορούν και θέλουν να μετακινηθούν σε νέες γεωγραφικές περιοχές αποτελεί μια αξιόλογη ευκαιρία για να διευρύνουν τους επαγγελματικούς ορίζοντες και τις εμπειρίες τους, ενώ για την S&B αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ταχύτερη ενσωμάτωση και ενοποίηση όλων των εταιριών που αποτελούν τον Όμιλο S&B, αλλά και για την περαιτέρω επέκταση της Εταιρίας διεθνώς.

* Τα στοιχεία αφορούν το σύνολο των εργαζομένων της S&B στις Δραστηριότητες Βιομηχανικών Ορυκτών παγκοσμίως

Ανά Φύλο

Ανά Κατηγορία

Προσέλκυση & Επιλογή Προσωπικού

Η προσέλκυση και η επιλογή προσωπικού αποτελεί πολύ σημαντική διαδικασία για την S&B, καθώς η Εταιρία δίνει μεγάλη έμφαση στο «ταίριασμα» του υποψηφίου με τη θέση εργασίας, προκειμένου να υπάρξει ικανοποίηση και επαλήθευση των προσδοκιών και από τις δύο πλευρές.

Η ραγδαία ανάπτυξη της Εταιρίας οδήγησε στον επαναπροσδιορισμό της διαδικασίας προσέλκυσης και επιλογής προσωπικού, με στόχο να γίνει πιο ευέλικτη και πιο αξιόπιστη, διατηρώντας ταυτόχρονα την αξιοκρατική της δομή.

Αναπτύχθηκαν εργαλεία επιλογής ειδικά σχεδιασμένα και προσαρμοσμένα στις ανάγκες της S&B, ενώ η διαχείριση των αιτήσεων των υποψηφίων, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας συντονίζεται αποκλειστικά μέσω συστήματος HRMS (Human Resources Management System).

Κατά τη νέα διαδικασία επιλογής προσωπικού, η οποία εφαρμόστηκε το 2006, αξιολογούνται τόσο οι δεξιότητες των υποψηφίων, απαραίτητες για την επίτευξη των απαιτήσεων της θέσης αλλά και των στρατηγικών στόχων της Εταιρίας, όσο και η ικανότητά τους να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις του επιχειρησιακού χώρου και, συγχρόνως, να ενστερνίζονται τις αξίες της Εταιρίας. Η νέα αυτή διαδικασία συμπεριλαμβάνει τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων προσωπικότητας καθώς και τεστ δεξιοτήτων, που σε συνδυασμό με τη διεξαγωγή δομημένων συνεντεύξεων συντελούν στη διαμόρφωση μιας εμπειριστατωμένης άποψης για το προφίλ των υποψηφίων.

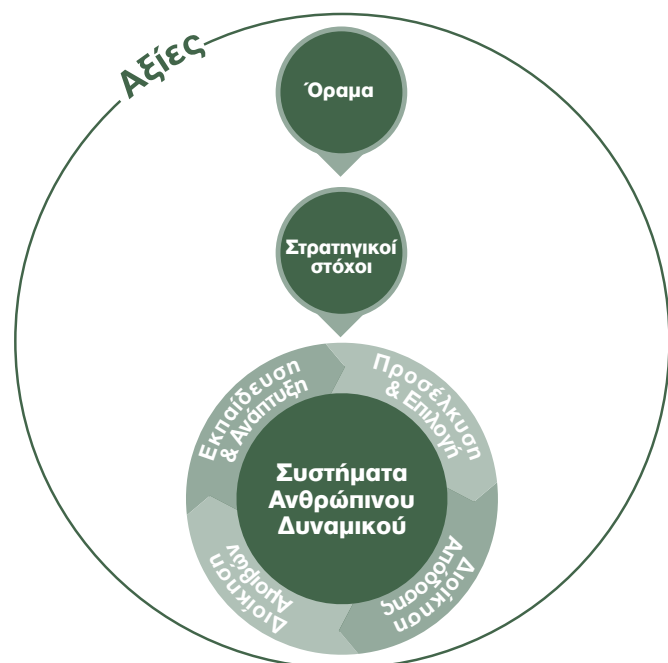
Το 2006 σχεδιάστηκε επίσης ένα νέο πρόγραμμα ένταξης καινούργιων εργαζομένων, με σκοπό την ομαλότερη και αποτελεσματικότερη ενσωμάτωσή τους στην εργασία και στην οικογένεια της S&B.

Το νέο πρόγραμμα ένταξης καινούργιων εργαζομένων περιλαμβάνει μια σειρά ενεργειών που ξεκινούν από την υποστήριξη του προϋσταμένου, με σκοπό να βοηθήσει το νέο εργαζόμενο να αναλάβει γρηγορότερα και περισσότερο αποτελεσματικά τις ευθυνότητες του ρόλου του. Επιπλέον, διενεργείται σειρά ενημερώσεων σχετικών με την ιστορία, τη δομή, τα προϊόντα της Εταιρίας καθώς και τα Συστήματα Ανθρώπινου Δυναμικού που αφορούν άμεσα τους εργαζομένους, όπως αξιολόγηση της απόδοσης, στοχοθέτηση κ.λπ. Τέλος, μια φορά το χρόνο θα πραγματοποιείται ξενάγηση των νέων συναδέλφων από όλο τον κόσμο στα κεντρικά γραφεία της Αθήνας και στις τοποθεσίες Μήλου ή Φωκίδας.

Επιδιώκοντας τη συνεχή επαφή με νέους που διαθέτουν καλές ακαδημαϊκές σπουδές, πραγματοποιήθηκαν και το 2006 επισκέψεις και πρακτικές ασκήσεις φοιτητών, κυρίως μεταλλευτικών και μηχανολογικών σχολών, τόσο από την Ελλάδα όσο και από πανεπιστήμια της Ευρώπης, στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στη Μήλο και τη Φωκίδα. Ο θεσμός αυτός προσφέρει την ευκαιρία σε φοιτητές να γνωρίσουν από κοντά τις δραστηριότητες και τον τρόπο λειτουργίας της S&B, και στην Εταιρία να έρθει σε επαφή με νέους που μπορεί να αποτελέσουν το μελλοντικό ανθρώπινο δυναμικό της.

Το 2006 αναπτύχθηκαν εργαλεία επιλογής προσωπικού ειδικά σχεδιασμένα και προσαρμοσμένα στις ανάγκες της S&B.

Συστήματα Ανθρώπινου Δυναμικού

Η γεωγραφική διασπορά του ανθρώπινου δυναμικού, η διαφορετικότητα του προφίλ των εργαζομένων, όσον αφορά το μορφωτικό τους επίπεδο, την εξειδίκευση και το είδος της εργασίας τους, η κουλτούρα κάθε χώρας, καθώς επίσης οι εργασιακές και νομικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή καθιστούν απαραίτητη την ευελιξία στον τρόπο διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού για τον Όμιλο S&B.

Στόχο της Εταιρίας δεν αποτελεί η καθολική εφαρμογή ενός ομοιόμορφου Συστήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού σε όλες τις περιοχές όπου αυτή δραστηριοποιείται. Ο τρόπος διοίκησης στηρίζεται μεν σε κοινές αρχές, αλλά προσαρμόζεται στις τοπικές ιδιαιτερότητες, θεσμικές και κοινωνικές, της κάθε περιοχής.

Το ολοκληρωμένο Σύστημα Ανθρώπινου Δυναμικού, που περιλαμβάνει τη διαδικασία αξιολόγησης θέσεων, αξιολόγησης της απόδοσης και το σύστημα αμοιβών και παροχών, εφαρμόζεται στην Ελλάδα, όπου βρίσκονται και οι κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες της S&B, στη Γερμανία και στη Γαλλία, ενώ το 2006 ολοκληρώθηκε, όπως είχε προβλεφθεί, και η ένταξη του ανθρώπινου δυναμικού στη Βόρεια Αμερική.

Στις υπόλοιπες γεωγραφικές περιοχές εφαρμόζεται σταδιακά πλαίσιο απασχόλησης και κανόνων συνεπές με τις πάγιες πρακτικές της Εταιρίας, το οποίο σαφώς ξεπερνά τις απαιτήσεις της εργατικής νομοθεσίας σε κάθε χώρα και συγχρόνως σέβεται τις θεσμικές ή κοινωνικές τοπικές ιδιαιτερότητες και ανταποκρίνεται σε αυτές.

Ενσωμάτωση Βόρειας Αμερικής στα Συστήματα Ανθρώπινου Δυναμικού

Η ενσωμάτωση των συναδέλφων που εργάζονται στις Η.Π.Α. στα εταιρικά συστήματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού πραγματοποιήθηκε με τη συγκρότηση σχετικής Επιτροπής Αμοιβών και Παροχών (Reward Committee), η οποία οριστικοποίησε την πολιτική αμοιβών, την κατάταξη των θέσεων στον οργανισμό, καθώς και τους ρόλους και τις ευθυνότητες για την εφαρμογή και τη συντήρηση των συστημάτων διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού. Κατόπιν πραγματοποιήθηκαν λεπτομερείς παρουσιάσεις και εκπαιδεύσεις προς το σχετικό προσωπικό, από το Τμήμα Organizational & Management Development, βασική αποστολή του οποίου είναι η ενσωμάτωση νέων συναδέλφων που προστίθενται στο δυναμικό του Ομίλου μέσω της επέκτασης της S&B.

Παράλληλα με την ενσωμάτωση πραγματοποιήθηκε και η ενοποίηση των επιμέρους λειτουργιών ανθρώπινου δυναμικού σε ένα ενιαίο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Β. Αμερικής, με επικεφαλής αναφερόμενο απευθείας στη Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου.

Συνέπεια της ενσωμάτωσης αυτής ήταν και η ενοποίηση της δομής των διάφορων παροχών (προγραμμάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, συνταξιοδοτικού προγράμματος κ.λπ.) προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιθυμητή ομοιογένεια.

Αξιολόγηση της Απόδοσης

Η S&B εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Αξιολόγησης της Απόδοσης, το οποίο εξελίσσεται και προσαρμόζεται συστηματικά, για να ανταποκριθεί τόσο στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της Εταιρίας όσο και της αγοράς γενικότερα.

Το σύστημα αυτό, για το οποίο μάλιστα η S&B βραβεύτηκε το 2005 (Βραβείο «Καλύτερης Πρωτοβουλίας Ανθρώπινου Δυναμικού» της KPMG), στηρίζεται σε συγκεκριμένους στόχους και ιδιότητες-συμπεριφορές, βάσει των οποίων αξιολογείται η απόδοση των εργαζομένων, επιβραβεύονται τα κύρια επιτεύγματά τους και καθορίζονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες και το σχέδιο ανάπτυξής τους.

Εκπαίδευση & Ανάπτυξη

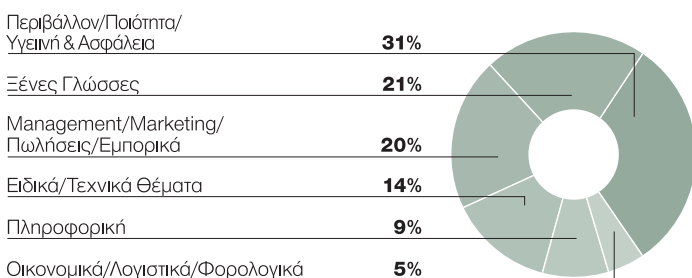
Η Εταιρία δεσμεύεται για την παροχή ευκαιριών επιμόρφωσης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης στους εργαζομένους της, αφού η στοχευμένη εκπαίδευση έχει θετική επίδραση στην παρακίνηση και την αποτελεσματικότητα των εργαζομένων.

Το 2006 σε Ελλάδα, Γερμανία και Αμερική πραγματοποιήθηκαν περίπου 14.500 ώρες εκπαίδευσης που αντιστοιχούν σε 18 ώρες εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε και το 2006 σε θέματα περιβάλλοντος, υγιεινής και ασφάλειας καθώς και σε θέματα management.

Ειδικά για τα στελέχη, η διάγνωση των αναγκών εκπαίδευσης και των τομέων ανάπτυξης των επαγγελματικών ιδιοτήτων τους γίνεται κυρίως μέσω του Συστήματος Αξιολόγησης της Απόδοσης. Διαπιστώνονται οι ελλείψεις και οι ανάγκες εκπαίδευσης, συζητούνται με τον προϊστάμενο του αξιολογούμενου και αναλόγως σχεδιάζονται, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, τόσο ατομικά όσο και ομαδικά προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης, είτε ενδοεταιρικά είτε σε συνεργασία με επιλεγμένους εκπαιδευτικούς φορείς.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής της πολιτικής η Εταιρία, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, χρηματοδοτεί και μακροχρόνια προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και εξειδίκευσης, όπως προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα διοίκησης επιχειρήσεων.

Κατανομή Ωρών Εκπαίδευσης Έτους 2006

Το 2006 σε Ελλάδα, Γερμανία και Αμερική πραγματοποιήθηκαν περίπου 14.500 ώρες εκπαίδευσης που αντιστοιχούν σε 18 ώρες εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο.

Αμοιβές & Παροχές

Η S&B εφαρμόζει συστήματα καθορισμού, διαχείρισης και εξέλιξης των αμοιβών των εργαζομένων, χαρακτηριζόμενα από τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια, αντικειμενικότητα και συνέπεια.

Οι βασικότεροι στόχοι του συστήματος αμοιβών είναι :

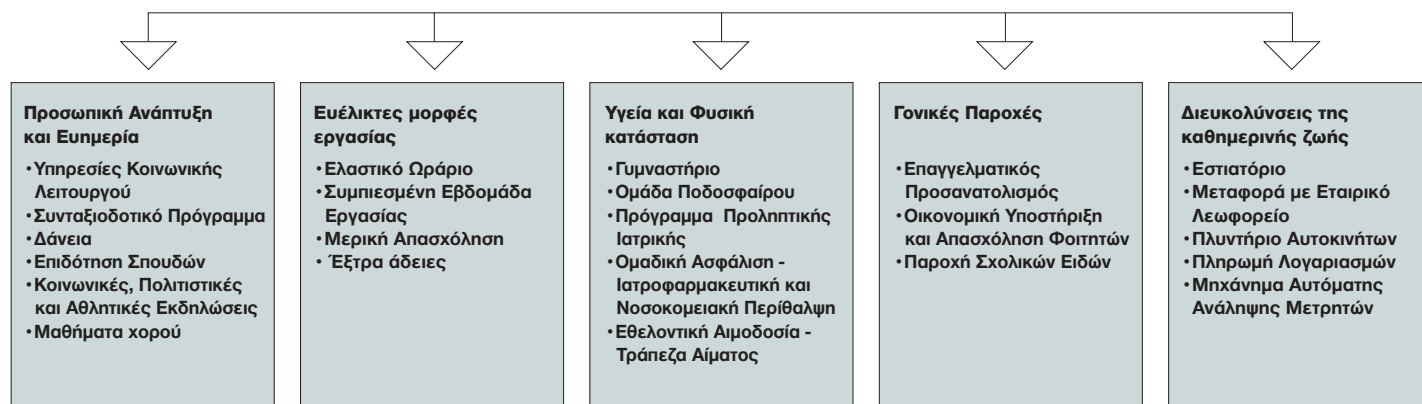
- η διασφάλιση εσωτερικής συνέπειας και αξιοκρατίας στις αποδοχές των εργαζομένων,
- η εξασφάλιση ανταγωνιστικών σε σχέση με την αγορά πακέτων αμοιβών,

- η διαφύλαξη της αξιοπιστίας και της αντικειμενικότητας στη διαχείριση και εξέλιξη των αμοιβών.

Στον Όμιλο, λειτουργούν σήμερα τρεις Τοπικές Επιτροπές Αμοιβών στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, μία στην Ελλάδα, μία στη Γερμανία και μία, που θεσπίστηκε το 2006, στις Η.Π.Α. Οι Επιτροπές αυτές συνεδριάζουν τουλάχιστον μια φορά ετησίως.

Πέραν του συστήματος σταθερών αμοιβών, η Εταιρία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει συστήματα μεταβλητών αμοιβών τα οποία περιλαμβάνουν:

Εναρμόνιση Επαγγελματικής & Προσωπικής Ζωής στην S&B

- Ετήσια έκτακτη αμοιβή (bonus) σχετιζόμενη άμεσα με την επίτευξη καθορισμένων ατομικών και ομαδικών στόχων, ιδιαίτερα στην περίπτωση των στελεχών.
- Πριμ παραγωγικότητας ή άλλων κινήτρων στο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό.
- Συμμετοχή του προσωπικού στα κέρδη της S&B.
- Πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης για τα ανώτερα στελέχη, που εφαρμόζεται από το 2001.

Η S&B, εκτός από τις πάσης φύσεως χρηματικές αμοιβές, προσφέρει στους εργαζομένους της σειρά πρόσθετων παροχών όπως:

- Ασφάλεια Ζωής / Ατυχήματος / Απώλειας εισοδήματος.
- Πρόσθετα προγράμματα νοσοκομειακής, εξω-νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Εταιρικό Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα.
- Πρόγραμμα Προληπτικής Ιατρικής – check up.
- Δάνεια για ιατρικούς λόγους.

Ειδικότερα, το 2006 στη Γερμανία ολοκληρώθηκε ο εκσυγχρονισμός και η ανανέωση του Συνταξιοδοτικού Προγράμματος για τους εργαζομένους σε όλες τις εγκαταστάσεις, προσαρμοσμένος στις ιδιαιτερότητες και τις πρακτικές που εφαρμόζονται από τις εταιρίες εκεί. Στην Ελλάδα, η Εταιρία εξασφάλισε νέες προνομιακές ρυθμίσεις για το ομαδικό πρόγραμμα νοσοκομειακής και εξω-νοσοκομειακής περίθαλψης για τους εργαζομένους της S&B.

Η Εταιρία, ιδιαίτερα στην Ελλάδα όπου βρίσκονται κατά παράδοση η βάση και ο πυρήνας της, παρέχει και σειρά άλλων, μη χρηματικών παροχών στο προσωπικό της.

Μάλιστα, στο πλαίσιο του διαγωνισμού που διοργανώθηκε από την εταιρία συμβούλων KPMG με θέμα «Καλύτερη Πρωτοβουλία Ανθρώπινου Δυναμικού 2007», η S&B βραβεύτηκε για τις πρωτοβουλίες της που αφορούν την Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Προσωπικής Ζωής των εργαζομένων.

Οι διευκολύνσεις που παρέχονται στους εργαζομένους της Εταιρίας μέσα από το Πρόγραμμα Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Προσωπικής Ζωής, αφορούν τους τομείς που αναφέρονται στο παραπάνω διάγραμμα.

Κάποιες από τις δράσεις αυτές, όπως η παροχή υπηρεσιών Κοινωνικής Λειτουργού, το Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα, η Ομαδική Ασφάλιση – Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Περίθαλψη και οι ετήσιες Προληπτικές Ιατρικές Εξετάσεις, αποτελούν πρωτοβουλίες με μακρά ιστορία στην S&B και προσδίδουν αίσθημα ασφάλειας και σιγουριάς στους εργαζομένους, ενισχύοντας παράλληλα και την κοινωνική πολιτική της Εταιρίας.

Κάποιες άλλες από τις δράσεις που αφορούν την Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Προσωπικής Ζωής, όπως η πληρωμή λογαριασμών των εργαζομένων από υπάλληλο της Εταιρίας, η τοποθέτηση μηχανήματος αυτόματης ανάλυσης μετρητών και η εγκατάσταση πλυντηρίου αυτοκινήτων, αναπτύχθηκαν ύστερα από τη μετεγκατάσταση των κεντρικών γραφείων της Εταιρίας σε νέα σύγχρονα κτίρια, σε μη κεντρική περιοχή της Ν. Κηφισιάς, με στόχο τη διευκόλυνση των εργαζομένων και την εξοικονόμηση χρόνου από καθημερινές υποχρεώσεις.

Στο πλαίσιο της προώθησης της ισορροπίας και της επαγγελματικής ζωής εντάσσεται και η παρακίνηση των εργαζομένων να συμμετάσχουν σε αθλητικά και καλλιτεχνικά δρώμενα, με την υποστήριξη της Εταιρίας. Ειδική μνεία για το 2006 θα πρέπει να γίνει για τη συμμετοχή 23 αθλητών συναδέλφων από την Αθήνα, τη Μήλο και τη Φωκίδα σε έξι αγώνισμα των Ευρωπαϊκών Επιχειρηματικών Αγώνων (Europe Corporate Games) και την απόσπαση χρυσού μεταλλίου στην κολύμβηση. Επίσης, το Δεκέμβριο του 2006, δεκαέξι εργαζόμενοι, μέλη της Ομάδας Παραδοσιακών Χορών της S&B, συμμετείχαν στις χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις στις κεντρικές υπηρεσίες της Εταιρίας στη Γερμανία, όπου και μετέδωσαν το ελληνικό πνεύμα και πρόσφεραν ένα ενδιαφέρον πολιτισμικό θέαμα στους συναδέλφους τους.

Συστηματική Επικοινωνία

Η S&B δίνει μεγάλη έμφαση στην αμφίδρομη εσωτερική επικοινωνία, με στόχο την ενημέρωση του προσωπικού για τις πολιτικές και τις πρακτικές της Εταιρίας και τα επιχειρηματικά νέα και τις εξελίξεις του Ομίλου.

Κάθε εργαζόμενος μπορεί να έχει σωστή και έγκυρη πληροφόρηση για τις ισχύουσες πολιτικές και τα συστήματα της Εταιρίας, μέσω των ειδικά διαμορφωμένων εσωτερικών εταιρικών διαδικτυών, καθώς και μέσω του νέου, σύγχρονου, ηλεκτρονικού Πληροφοριακού Συστήματος Ανθρώπινου Δυναμικού.

Για την καλύτερη ενημέρωση του προσωπικού του Ομίλου χρησιμοποιούνται συστηματικά ποικίλα άλλα μέσα: α) Η εταιρική εφημερίδα, που συντάσσεται και εκδίδεται τέσσερις φορές το χρόνο, σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, γερμανικά), καλύπτοντας όλο το εύρος των επιχειρηματικών, κοινωνικών και άλλων ειδήσεων της S&B στην Ελλάδα και διεθνώς, β) Ανακοινώσεις μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γ) Ενημερωτικές συναντήσεις, συνέδρια κ.λπ.

Πρόγραμμα Α.ΜΗΛ.Α.

Το 2006 ολοκληρώθηκαν ο πρώτος και ο δεύτερος κύκλος του προγράμματος Αξιολόγησης, Εφαρμογής και Επιβράβευσης Ιδεών, που λειτουργεί στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «**Αυξημένη Μπλέικη Ανταγωνιστικότητα**» (Α.ΜΗΛ.Α) στη Μήλο, όπου εργάζεται περίπου το 1/3 του προσωπικού της S&B στην Ελλάδα. Σκοπός της πρωτοβουλίας Α.ΜΗΛ.Α, όπως δηλώνει και ο τίτλος της, είναι η διερεύνηση, ο εντοπισμός και η βελτίωση σημείων που συνεισφέρουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των δραστηριοτήτων και των παραγόμενων υπηρεσιών της Εταιρίας στη Μήλο. Ειδικότερα για το πρόγραμμα Ιδεών, όλοι οι εργαζόμενοι στη Μήλο (πλην στελεχών και εργοδηγών) κλήθηκαν να συμμετάσχουν και να υποβάλουν καινοτόμες ιδέες σε πεδία ενδιαφέροντος όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, η αύξηση της δυναμικότητας-παραγωγικότητας των εργοστασίων επεξεργασίας κ.ά. Η επιλογή των δύο πιο αξιόλογων ιδεών ανά κύκλο έγινε από την Ομάδα Α.ΜΗΛ.Α, σε συνεργασία με συγκεκριμένη επιτροπή αξιολόγησης, ενώ η βράβευση πραγματοποιήθηκε από τους Διευθυντές Παραγωγής Μήλου.

Τα αποτελέσματα της Έρευνας κατατάσσουν την Εταιρία στο υψηλότερο 33% σχετικού διεθνούς δείκτη

Η διεξαγωγή της τρίτης Έρευνας Ικανοποίησης Εργαζομένων το φθινόπωρο του 2006 (με τις δύο προηγούμενες να έχουν διεξαχθεί το 1998 και 2002) αποτελεί έμπρακτη απόδειξη του ενδιαφέροντος της S&B για το ανθρώπινο δυναμικό της.

Η Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων εντάσσεται στη συνεχή προσπάθεια που καταβάλλεται στην Εταιρία προκειμένου να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εργαζομένων, να αφουγκράζεται τις ανησυχίες τους, να βελτιώνει υφιστάμενες εταιρικές πρακτικές και να εισάγει νέες, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο. Η έρευνα αποτελεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο σφυγμομέτρησης του βαθμού ικανοποίησης των εργαζομένων, όπου αξιολογούνται παράγοντες που σχετίζονται άμεσα με το εργασιακό περιβάλλον, όπως το αντικείμενο της δουλειάς, το εργασιακό κλίμα, η συνεργασία με τους συναδέλφους αλλά και με τον προϊστάμενο.

Στην τελευταία Έρευνα, που ήταν περισσότερο διεθνής από ποτέ, συμμετείχαν σχεδόν 950 εργαζόμενοι από την Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Γαλλία και τις ΗΠΑ, συμμετοχή που ισοδυναμεί με ποσοστό 78% και υπερβαίνει κατά πολύ το μέσο όρο σε τέτοιου είδους έρευνες. Η έρευνα διεξήχθη ξεχωριστά και στη Βουλγαρία, για πρώτη φορά, με τη συμμετοχή 240 εργαζομένων (ποσοστό συμμετοχής 80%).

Τα αποτελέσματα της Έρευνας, όσον αφορά τη συνολική ικανοποίηση των εργαζομένων της S&B, κατατάσσουν την Εταιρία στο υψηλότερο 33% σχετικού διεθνούς δείκτη* που περιλαμβάνει 160 εταιρίες και περισσότερους από 1,4 εκατ. συμμετέχοντες. Το αποτέλεσμα αυτό καταδεικνύει την υψηλή δέσμευση και γενική ικανοποίηση των εργαζομένων.

Πιο συγκεκριμένα, τα συνολικά αποτελέσματα δείχνουν ότι οι εργαζόμενοι στην S&B έχουν πολύ θετική εικόνα για την Εταιρία, ως επιχείρηση που προσανατολίζεται στον πελάτη, παρέχει υψηλής ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες και έχει αναλάβει υψηλή δέσμευση σε θέματα που αφορούν την υγιεινή & ασφάλεια των εργαζομένων και την προστασία του περιβάλλοντος. Αλλά και παράγοντες σχετικοί με το εργασιακό περιβάλλον, τις πρόσθετες παροχές, το περιεχόμενο εργασίας και τη συνεργασία με τον προϊστάμενο αξιολογήθηκαν υψηλά.

Τα σημεία βελτίωσης που τονίστηκαν από τους εργαζομένους θα αντιμετωπισθούν κατά τόπους, όπου αυτό είναι εφικτό, με τη συνδρομή των τοπικών επικεφαλής, προκειμένου να δρομολογηθούν δράσεις και να σημειωθεί περαιτέρω βελτίωση και ανάπτυξη.

* Ο δείκτης καταρτίζεται από τη διεθνή εταιρία ερευνών αγοράς με την οποία συνεργάστηκε η S&B και στηρίζεται στις απαντήσεις που δόθηκαν σε συγκεκριμένες κοινές ερωτήσεις μεταξύ όλων των εταιριών που έχουν πραγματοποιήσει αντίστοιχες έρευνες.

Υγιεινή & Ασφάλεια στην Εργασία στοχεύοντας σε μηδέν ατυχήματα

Η διασφάλιση της Υγιεινής & Ασφάλειας στην Εργασία είναι μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο Όμιλος S&B σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων του, από την εξόρυξη έως την επεξεργασία και τη διακίνηση των προϊόντων του.

Ο στόχος «μηδέν ατυχήματα» είναι πρωταρχικής σημασίας για όλους τους εργαζομένους και υποστηρίζεται έμπρακτα από τη Διοίκηση και όλα τα στελέχη.

Πολιτική Υγιεινής & Ασφάλειας

Η ενιαία Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας, που θεσπίστηκε το 2005 για όλο τον Όμιλο S&B και εκδόθηκε το 2006 σε 11 γλώσσες, αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο η Εταιρεία δομεί τους στόχους και τις πρακτικές της για την Υγιεινή & την Ασφάλεια στην εργασία.

Η Ασφάλεια και η Υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας αποτελεί αδιαπραγμάτευτη αξία, κατέχοντας την πρώτη θέση μεταξύ των αξιών που διέπουν τις δραστηριότητες και την πολιτική του Ομίλου S&B. Αυτό αντανακλάται και στην Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων που

πραγματοποιήθηκε το 2006, καλύπτοντας τους εργαζόμενους στην Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Γαλλία και στις Η.Π.Α., όπου αναγνωρίστηκε με πολύ υψηλή βαθμολογία η προσήλωση της Εταιρείας σε θέματα Υγιεινής & Ασφάλειας.

Η Εταιρεία επενδύει σημαντικά τόσο στις κατάλληλες συνθήκες εργασίας και στις προβλεπόμενες διαδικασίες όσο και στην κατάρτιση και εκπαίδευση στα σχετικά θέματα, ώστε να διαμορφώνεται και το απαιτούμενο «κλίμα» ασφαλούς συμπεριφοράς κάθε στιγμή από όλους ανεξαιρέτως, σε κάθε χώρο εργασίας.

Διαχείριση Υγιεινής & Ασφάλειας

Η S&B διαχειρίζεται τα θέματα Υγιεινής & Ασφάλειας γύρω από δύο άξονες:

Την εγκατάσταση, συντήρηση και συνεχή βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής για την πρόληψη και προστασία της Υγιεινής & Ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

Η S&B επενδύει συνεχώς σε μέσα ατομικής προστασίας, στην ορθή συντήρηση, στον εκσυγχρονισμό και στην ανανέωση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αλλά και στην υιοθέτηση νέων τεχνολογικών μεθόδων. Επιπλέον, η Εταιρία διενεργεί τακτικές μετρήσεις σκόνης στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας, μετρήσεις θορύβου στα επιφανειακά και υπόγεια ορυχεία, καθώς επίσης και στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας, μετρήσεις δονήσεων που προκαλούνται από τα μηχανήματα των εργοταξίων και μετρήσεις παροχής αέρα στα υπόγεια ορυχεία. Έτσι, παρακολουθεί τις σχετικές επιδόσεις και λαμβάνει διορθωτικά μέτρα, εφόσον αυτό απαιτείται, ή προχωρά στη λήψη μέτρων συνεχούς βελτίωσης.

Την εγκατάσταση, συντήρηση και συνεχή βελτίωση διαδικασιών, οδηγιών και μεθόδων που αφορούν την Υγιεινή & Ασφάλεια και έχουν να κάνουν με τον τρόπο εργασίας και τη συμπεριφορά του ανθρώπινου δυναμικού ως προς τα θέματα αυτά.

Το Σύστημα Υγιεινής & Ασφάλειας της Εταιρίας προβλέπει διαδικασίες και οδηγίες εργασίας σε όλες τις θέσεις εργασίας. Τα τελευταία δύο χρόνια η Εταιρία, ξεπερνώντας τους συμβατικούς τρόπους αντιμετώπισης των ζητημάτων ασφαλείας, εγκαθίδρυσε νέα επιπρόσθετα συστήματα που στόχο έχουν να αλλάξουν τη στάση των εργαζομένων στους χώρους εργασίας όταν αντιμετωπίζουν επικίνδυνες καταστάσεις. Με τη συνδρομή εξειδικευμένου εξωτερικού συμβούλου, σχεδιάστηκαν, αναπτύχθηκαν και εφαρμόζονται τρεις νέες διαδικασίες - μέθοδοι, ως εργαλεία επίτευξης του στόχου «μηδέν ατυχήματα», που συμπληρώνουν και ενισχύουν τα υφιστάμενα παραδοσιακά συστήματα με τα οποία συνυπάρχουν. Τα τρία αυτά «προδραστικά» εργαλεία είναι οι Επισκέψεις Ασφάλειας, το Βαρόμετρο Ασφάλειας και η Διερεύνηση Συμβάντων.

Επιδόσεις στην Υγιεινή & Ασφάλεια

Ο βαθμός υλοποίησης των στόχων, που είχαν τεθεί για το 2006, αναλύεται παρακάτω, με έμφαση στις νέες μεθόδους και πρακτικές που ξεκίνησαν να εφαρμόζονται. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται αφορούν τις δραστηριότητες της Εταιρίας στην Ελλάδα.

Εργασιακό περιβάλλον

Η συνεχής προσπάθεια για βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος απαιτεί τον εκσυγχρονισμό και τη συνεχή βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών, αλλά και του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού της Εταιρίας. Για το σκοπό αυτό, η Διοίκηση της Εταιρίας προβαίνει σε ετήσια βάση στην πραγματοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων.

Το 2006, το συνολικό ύψος των επενδύσεων ανήλθε σε €475,5 χιλ., εκ των οποίων το 28% αφορά τα μέσα ατομικής προστασίας, ενώ το 65% τη βελτίωση συνθηκών εργασίας.

Επενδύσεις Υγιεινής & Ασφάλειας

Μήλος 2006	σε χιλ. €
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας μπεντονίτη - ζυγιστήριο	35,0
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας περλίτη	197,0
Μέσα ατομικής προστασίας	68,0
Λοιπές δαπάνες	14,0
Σύνολο	314,0

Φωκίδα 2006	σε χιλ. €
Έργα επιφανειακών εκμεταλλεύσεων	70,0
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας και φόρτωσης - Ιτέα	10,5
Μέσα ατομικής προστασίας	65,0
Λοιπές δαπάνες	16,0
Σύνολο	161,5

Μετρήσεις Σκόνης

Το 2006 συνεχίστηκαν οι μετρήσεις σκόνης στο εργασιακό περιβάλλον των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις της Μήλου. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων, σε 120 θέσεις εργασίας σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας, κατέδειξαν στη συντριπτική τους πλειονότητα πως τα επίπεδα σκόνης είναι σε χαμηλότερο επίπεδο από αυτό που ορίζει η νομοθεσία. Σε μια θέση εργασίας όπου παρατηρήθηκε υπέρβαση των ορίων προγραμματίστηκαν τα κατάλληλα διορθωτικά τεχνικά μέτρα, αλλά και τα αντίστοιχα οργανωτικά.

Στο εργοστάσιο διόγκωσης περλίτη στη Ριτσώνα, όπου οι μετρήσεις σκόνης που πραγματοποιήθηκαν στο τέλος του 2006 έδειξαν ποσοστό συγκέντρωσης σκόνης υψηλότερο των προβλεπομένων από τη νομοθεσία, ακολούθησε άμεση τεχνική επέμβαση με εγκατάσταση φίλτρου αποκονίωσης στην κύρια πηγή σκόνης, με αποτέλεσμα τη μείωση της συγκέντρωσης σκόνης στις μετρήσεις που ακολούθησαν. Ακόμη, αποφασίστηκε η υλοποίηση πρόσθετων επενδύσεων το 2007 για βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Μετρήσεις Θορύβου

Συνεχίστηκε το πρόγραμμα μετρήσεων της έκθεσης των εργαζομένων στο θόρυβο, στα επιφανειακά και υπόγεια εργοτάξια καθώς και στο εργοστάσιο επεξεργασίας στη Φωκίδα. Πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις σε 67 μηχανήματα του κινητού εξοπλισμού και σε 13 θέσεις εργασίας, όπου οι μετρήσεις χρειάζεται να επαναληφθούν. Η ολοκλήρωση του προγράμματος αναμένεται μέσα στο 2007.

Στη Μήλο έγιναν μετρήσεις έκθεσης των εργαζομένων στο θόρυβο και μετρήσεις ακουστικής οξύτητας των εργαζομένων από το Γιατρό Εργασίας. Με βάση τα αποτελέσματα αυτά, προγραμματίζεται για το 2007 η λήψη τεχνικών μέτρων για μείωση του θορύβου σε περιοχές με υψηλές τιμές, όπου αυτό είναι δυνατόν, καθώς και η λήψη των απαιτούμενων οργανωτικών μέτρων. Οι μετρήσεις θα συνεχιστούν το 2007 σύμφωνα με τα νέα όρια που θέτει το Π.Δ. 149/2006.

Στοχεύοντας στη βάση της πυραμίδας

Επισκέψεις Ασφάλειας

Το 2005 σχεδιάστηκε και ξεκίνησε η εφαρμογή των «Επισκέψεων Ασφάλειας» (Management Safety Visits - MSVs) στο χώρο εργασίας. Η μέθοδος προβλέπει επίσκεψη στη θέση εργασίας του εργαζομένου από δύο διαδοχικές βαθμίδες ιεραρχίας ανώτερου επιπέδου, π.χ. Διευθύνων Σύμβουλος και Γενικός Διευθυντής, ή Προϊστάμενος και Εργοδηγός. Κατά την επίσκεψη, διάρκειας 30', αξιολογούνται από τον ίδιο τον εργαζόμενο οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο ίδιος ή οι γύρω του από

τη συγκεκριμένη εργασία και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, άμεσα ή μακροπρόθεσμα. Παράλληλα, οι επισκέπτες «μαθαίνουν» από τον εργαζόμενο και, ανάλογα με το επίπεδο ευθύνης τους, παίρνουν αποφάσεις που αφορούν είτε τη συγκεκριμένη εργασία στο χώρο επίσκεψης μόνο (π.χ. τα ορυχεία μπεντονίτη στη Μήλο από τον Τομέαρχη Εκμετάλλευσης Μπεντονίτη στη Μήλο), είτε όλα τα ορυχεία του Ομίλου (π.χ. από το Διευθύνοντα Σύμβουλο).

Διερεύνηση Συμβάντων

Μετά από διεξοδική αξιολόγηση διάφορων τεχνικών διερεύνησης συμβάντων η Εταιρία επέλεξε, κατά το 2006, τη μέθοδο των «5 γιατί» (5 whys) και του Δένδρου Αιτιών (FTA - Fault Tree Analysis) για διερεύνηση συμβάντων σε 1ο και 2ο επίπεδο αντίστοιχα. Σε συνδυασμό με την επιλογή της συγκεκριμένης μεθόδου, έγινε και σχετική εκπαίδευση όλων των στελεχών της παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των Γενικών Διευθυντών και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Σε 1ο επίπεδο η διερεύνηση γίνε-

ται αμέσως και από τα άμεσα εμπλεκόμενα ιεραρχικά κλιμάκια. Το 2ο επίπεδο διερεύνησης έχει στόχο την αναγνώριση των βασικών αιτιών του συμβάντος, με λεπτομερέστερη αξιολόγηση των δεδομένων. Η διερεύνηση στην περίπτωση αυτή διενεργείται από το Διευθυντή Παραγωγής με εμπλοκή και του Γενικού Διευθυντή, προκειμένου να εξασφαλιστεί η σφαιρικότερη αντιμετώπιση του συμβάντος με προώθηση και οργανωτικών αλλαγών, όπου χρειάζεται.

Βαρόμετρο Ασφάλειας

Η πρακτική αυτή, η οποία ξεκίνησε το 2006, είναι ένα εργαλείο που έχει στόχο να αλλάξει τη συμπεριφορά του εργαζομένου άμεσα. Ουσιαστικά, συνιστά ενεργοποίηση της Διοίκησης Παραγωγής για παρακολούθηση της εφαρμογής των οδηγιών ασφαλούς εργασίας σε καθημερινή βάση, με ποσοτικοποίηση των σχετικών παρατηρήσεων, προκειμένου να ληφθούν αμέσως τα απα-

ραίτητα μέτρα. Για το σκοπό αυτόν ορίζονται σε κάθε τμήμα οι κρίσιμες απαιτήσεις ασφαλείας, συνήθως 20 σε αριθμό. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να είναι παρατηρήσιμες χωρίς την εμπλοκή των εργαζομένων και συνδέονται κυρίως με συμπεριφορές, δηλαδή με τον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι οδηγίες ασφαλείας από τους εργαζομένους.

Μετρήσεις Δονήσεων

Το 2006 ξεκίνησαν και οι ενέργειες για τη μέτρηση των δονήσεων, σύμφωνα με το Π.Δ. 176/2005 και την αντίστοιχη κοινοτική νομοθεσία. Η αρχική προσέγγιση των μετρήσεων στα μεταλλεία της Φωκίδας έγινε με τη συνεργασία του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής & Ασφάλειας στην Εργασία (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.). Μετά την προμήθεια δονοσιόμετρου, άρχισαν νέες μετρήσεις, όπου και παρατηρήθηκαν μικρές αποκλίσεις από τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία να ισχύσουν μετά το 2007. Οι μετρήσεις βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2007, μαζί με τις προτάσεις του σχετικού μηχανολογικού τμήματος, που θα αφορούν τις σχετικές βελτιώσεις, κύρια σε καθίσματα αλλά και αναρτήσεις του κινητού εξοπλισμού. Στη Μήλο μελετήθηκαν τα διάφορα μηχανήματα μέσω των δεδομένων των κατασκευαστών τους, όπου και διαπιστώθηκε η θεωρητική απόκλιση ορισμένων παλαιών μηχανημάτων από τα απαιτούμενα όρια. Μετρήσεις θα διενεργηθούν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2007, με στόχο τον προγραμματισμό τυχόν απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών και επενδύσεων.

Μετρήσεις Παροχής Αέρα

Στα υπόγεια ορυχεία πραγματοποιήθηκαν 223 μετρήσεις παροχής αέρα και 691 μετρήσεις επιβλαβών αερίων, όπου επιβεβαιώθηκε η καλή παροχή αέρα στην πλειονότητα των θέσεων εργασίας, δηλαδή για το 85% των μετρήσεων. Στο υπόλοιπο 15% των περιπτώσεων παρατηρήθηκε μη επαρκής αερισμός και υπέρβαση των ορίων των επιβλαβών αερίων. Η περαιτέρω διερεύνηση των περιπτώσεων αυτών έδειξε κακή οργάνωση της εργασίας (συνωστισμός μηχανημάτων - αυτοκινήτων), που οδήγησε στον προγραμματισμό και υλοποίηση των αναγκαίων αλλαγών.

Εσωτερικές Επιθεωρήσεις Υγιεινής & Ασφάλειας

Και το 2006 συνεχίστηκαν οι εσωτερικές επιθεωρήσεις Υγιεινής & Ασφάλειας στις εγκαταστάσεις Μήλου, Φωκίδας και Ριτώννας, από εσωτερικούς επιθεωρητές οι οποίοι αναφέρονται στο Κεντρικό Συμβούλιο Υ&Α. Πάνω από το 50% των προτάσεων που έχουν προκύψει από αυτές τις επιθεωρήσεις έχουν ήδη υλοποιηθεί, ενώ οι υπόλοιπες έχουν προγραμματιστεί για το άμεσο μέλλον.

Εργασιακές διαδικασίες

Στον τομέα αυτόν κατά το 2006 πραγματοποιήθηκαν:

- Αναθεώρηση, σε μεγάλο ποσοστό, της εκτίμησης των επαγγελματικών κινδύνων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τη σχετική διαδικασία της Εταιρίας, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2007.
- Καταγραφή της εκτίμησης επαγγελματικών κινδύνων των Κεντρικών Γραφείων (Α. Μεταξά 15) από την κεντρική Διεύθυνση Υ&Α.
- Ένταξη των διαδικασιών Διερεύνησης Συμβάντων και Βαρομέτρου Ασφάλειας στο Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής & Ασφάλειας της Εταιρίας. Οι διερευνήσεις συμβάντων στη Μήλο και τη Φωκίδα οδήγησαν, εκτός των άλλων, στην έκδοση καινούργιων οδηγιών και διαδικασιών ασφάλειας σε κάποιους χώρους, αλλά και σε διορθώσεις σε ήδη υπάρχουσες.
- Ανασκόπηση και αναθεώρηση 103 διαδικασιών ασφαλούς εργασίας στη Μήλο, με απλοποίηση και ενσωμάτωση νέων τεχνικών.

- Αναθεώρηση όλων των οδηγιών ασφαλούς εργασίας που αφορούν την επιφανειακή εκμετάλλευση στη Φωκίδα.

- Μετά την ολοκλήρωση ειδικού προγράμματος μετρήσεων των δονήσεων και την εξαγωγή συμπερασμάτων για το υπόγειο ορυχείο Μαντρί Τσακνή στη Φωκίδα, η Διοίκηση αποφάσισε τη συνέχιση της παρακολούθησης του φαινομένου, με την εγκατάσταση τριών δονοσιογράφων και την τοποθέτησή τους σε θέσεις που υποδείχθηκαν από τον καθηγητή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Βασίλειο Παπαζάχο. Τα μέχρι σήμερα συμπεράσματα κατέδειξαν ένα αυστηρά τοπικό φαινόμενο, το οποίο έχει σημαντικά μειωθεί και σταθεροποιηθεί. Αυτό επιτεύχθηκε με τη συνεχή βελτίωση της μεθόδου εργασίας στα υπόγεια ορυχεία και με την προσεκτική παρακολούθηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων των δονοσιογράφων.

- Ολοκλήρωση της γεωτεχνικής ταξινόμησης των πετρωμάτων, που με τη μορφή οδηγίας εργασίας αναμένεται να βοηθήσει τους μηχανικούς των υπόγειων έργων στην καλύτερη εκτίμηση της απαιτούμενης υποστήριξης οροφής.

Ασφαλής συμπεριφορά

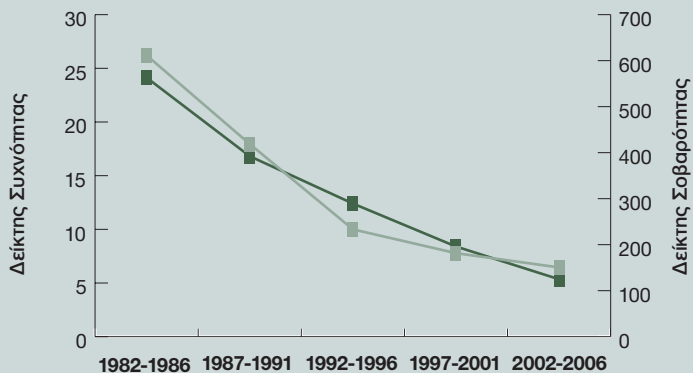
Το 2006 πραγματοποιήθηκαν:

- **208 Επισκέψεις Ασφάλειας.** Το 55% των παρατηρήσεων που προέκυψαν από τις παραπάνω επισκέψεις αφορά ασφαλείς πρακτικές, ενώ το 45% αναφέρεται σε επικίνδυνες ενέργειες και καταστάσεις. Η τελευταία κατηγορία αντιμετωπίστηκε σε ποσοστό 80% αμέσως ή εντός ολίγων ημερών, ενώ το υπόλοιπο σε λιγότερο από τρεις μήνες, γεγονός που φανερώνει τη δέσμευση των εμπλεκόμενων στην εν λόγω πρακτική.
- **10 Διερευνήσεις Συμβάντων 1ου επιπέδου,** στα οποία συμπεριλαμβάνονται και παρ' ολίγον ατυχήματα. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν **4 Διερευνήσεις Συμβάντων 2ου επιπέδου.** Τα αποτελέσματα αυτών των διερευνήσεων οδήγησαν στη δημιουργία και τροποποίηση διαδικασιών, σε αλλαγές μεθόδων εργασίας και στην οργάνωση εξειδικευμένης επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- **446 Βαρόμετρα Ασφάλειας** σε Μήλο και Φωκίδα και εντοπίστηκαν οι περιοχές που χρήζουν ενίσχυσης για περαιτέρω βελτίωση.

Επίσης, ξεκίνησε η έκδοση νέας σειράς έντυπων τα οποία παρουσιάζουν με απλό και εποπτικό τρόπο διάφορα θέματα Υγιεινής & Ασφάλειας. Το πρώτο έντυπο με τίτλο «**Σήματα επικοινωνίας στα εργοτάξια**» αφορά την επικοινωνία των εργαζομένων στα επιφανειακά και υπόγεια εργοτάξια με σήματα και εκδόθηκε σε 11 γλώσσες, για όλες τις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος S&B. Το δεύτερο έντυπο που εκδόθηκε στα ελληνικά ήταν ένα εγχειρίδιο με τίτλο «**Βασικές Αρχές και Οδηγίες Ασφάλειας-Επιφανειακά Εργοτάξια**». Τέλος, στα τέλη του 2006 συντάχθηκε και το τρίτο έντυπο της σειράς με τίτλο «**Φρόντισε την ασφάλειά σου και αυτήν των συναδέλφων σου-Δήλωσε τα "παρ'ολίγον ατυχήματα"**».

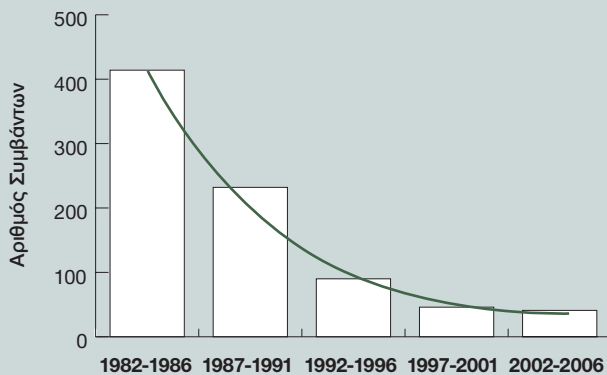
Δείκτες Επίδοσης σε θέματα Ασφάλειας 2006

Δείκτες Συχνότητας και Σοβαρότητας σε Μήλο - Φωκίδα - Ριτσώνα

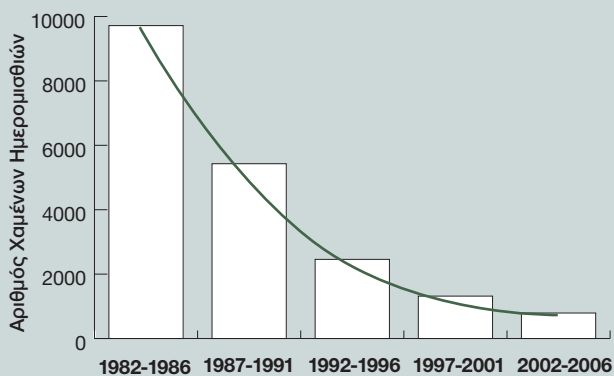

Συχνότητα ■ Συχνότητα: Αριθμός συμβάντων x 106 / Σύνολο ωρών εργασίας
Σοβαρότητα ■ Σοβαρότητα: Αριθμός χαμένων ημερομισθίων x 106 / Σύνολο ωρών εργασίας
 Δεν περιλαμβάνονται ιδιαίτερος σοβαροί τραυματισμοί και θανατηφόρα ατυχήματα.
Σοβαροί Τραυματισμοί: 1 (1980), 2 (1982), 1 (1994)
Θανατηφόρα Ατυχήματα: 1 (1986), 2 (2003)

Αριθμός Συμβάντων σε Μήλο - Φωκίδα - Ριτσώνα

Αριθμός χαμένων ημερομισθίων σε Μήλο - Φωκίδα - Ριτσώνα

Δείκτες Ασφάλειας

Το 2006 επετεύχθη σημαντική μείωση των δεικτών ασφάλειας σε σύγκριση με το 2005: τα ατυχήματα μειώθηκαν κατά 20%, ενώ οι δείκτες συχνότητας και σοβαρότητας μειώθηκαν αντίστοιχα κατά 14% και 74%. Αξιοσημείωτο γεγονός είναι ο περιορισμός των χαμένων ημερομισθίων, τα οποία το 2006 ήταν 54 σε σύγκριση με 224 το 2005. Σημειώνεται ότι οι δείκτες υπολογίζονται επί τη βάση των εργαζομένων της Εταιρίας, όσο και των εργαζομένων σε εργολάβους της που δεν έχουν δική τους επίβλεψη εργασίας.

Σε επίπεδο Ομίλου, έγινε καταγραφή των αντίστοιχων δεικτών για τα έτη 2004 - 2006 σε όλες τις εγκαταστάσεις των θυγατρικών εταιριών. Η πρώτη αυτή καταγραφή ανέδειξε τις διαφορετικές επιδόσεις στις διάφορες εγκαταστάσεις της S&B ανά τον κόσμο, και κυρίως την ανάγκη ευαισθητοποίησης των εργαζομένων και των επιβλεπόντων για την καταγραφή και την αξιολόγηση των παρ'όλιγον ατυχημάτων.

Εκπαίδευση για την Υ&Α

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το σύνολο της εκπαίδευσης που πραγματοποίησε η S&B στην Ελλάδα για θέματα Υγιεινή & Ασφάλεια. Πέραν της εκπαίδευσης, οι εισαχθείσες τεχνικές του Βαρομέτρου Ασφάλειας και της Διερεύνησης Συμβάντων με την ενεργότερη συμμετοχή των εργαζομένων, όπως προαναφέρθηκε, συμβάλλουν στην ενίσχυση της ασφαλούς συμπεριφοράς. Επίσης, οι Επισκέψεις Ασφάλειας συμβάλλουν καθοριστικά στην επικοινωνία των εργαζομένων σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας σε θέματα ασφάλειας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το 2006, πέραν της συμβατικής υποχρέωσης εκπαίδευσης σε θέματα Υ&Α, που ήδη γίνεται στο προσωπικό συνεργαζόμενων εργολάβων και συμπεριλαμβάνεται στον παρακάτω πίνακα, διεξήχθη στη Μήλο και τη Φωκίδα εκπαίδευση τους και σε θέματα Διερεύνησης Συμβάντων και Σημάτων Επικοινωνίας σε Εργοτάξια.

περιοχή	ανθρωπόωρες εκπαίδευσης -σύνολο-	θεματικό πεδίο εκπαίδευσης
Μήλος	1.751	<ul style="list-style-type: none">• Πυρασφάλεια και πρώτες βοήθειες• Ασφαλής εργασία σε ύψος• Ασφάλεια νεοπροσληφθέντων• Διερεύνηση Συμβάντων σύμφωνα με την καινούργια μεθοδολογία
Φωκίδα	1.738	<ul style="list-style-type: none">• Ασφάλεια εργασιών στο χημείο, στα συνεργεία και στις αποθήκες• Οδική συμπεριφορά οδηγών μεταφοράς βωξίτη και εκπαίδευση οδηγών για τη μεταφορά επικίνδυνων φορτίων• Θόρυβος και δονήσεις στα χέρια των εργαζομένων• Ασφαλής χειρισμός εκρηκτικών υλών• Εκπαίδευση σε μηχανολογικό εξοπλισμό υπογείων έργων• Πρώτες Βοήθειες, χρήση ασθενοφόρου.• Ευστάθεια οροφής• Ασφαλείς εκκενώσεις φορτίων σε πλατείες και σιλό
Ριτσώνα	192	<ul style="list-style-type: none">• Μέσα ατομικής προστασίας• Πρώτες βοήθειες• Κίνηση περνοφόρων οχημάτων στους χώρους εργασίας
Κεντρικά Γραφεία - Αθήνα	480	<ul style="list-style-type: none">• Αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

Συμφωνία Κοινωνικού Διαλόγου για την Προστασία της Υγείας των Εργαζομένων μέσω της Ορθής Διαχείρισης και Χρήσης του Κρυσταλλικού Πυριτικού και των Προϊόντων που το περιέχουν.

Η S&B συμμετείχε ενεργά στην προώθηση και οριστικοποίηση το Φεβρουάριο του 2006, της σχετικής συμφωνίας, με έναρξη εφαρμογής την 25η Οκτωβρίου 2007, μετά τη μετάφρασή της σε 20 γλώσσες. Η S&B φρόντισε επίσης την επιμέλεια της μετάφρασης της Συμφωνίας και του Οδηγού Καλών Πρακτικών στην ελληνική και, παράλληλα, πρωταγωνίστησε στη διάχυση της Συμφωνίας σε όλες τις εταιρίες-μέλη του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων.

Η εφαρμογή της Συμφωνίας σε επίπεδο Ομίλου αποτελεί έναν από τους τρεις εταιρικούς στόχους στον τομέα Περιβάλλοντος - Ασφάλειας - Υγιεινής και ο βαθμός συμμόρφωσης με τα οριζόμενα στη Συμφωνία παρακολουθείται και ελέγχεται από τη Διοίκηση, με ενεργοποίηση και παρακίνηση όλων των εμπλεκόμενων στελεχών.

Περιβάλλον

πρόληψη, προστασία και αποκατάσταση

Οι στρατηγικές και οι πρακτικές του Ομίλου S&B σε θέματα που αφορούν την περιβαλλοντική της επίδοση σχεδιάζονται με γνώμονα τις κυριότερες προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζει στις διάφορες δραστηριότητες και αφορούν:

- Τη δυνατότητα πρόσβασης και την υπεύθυνη διαχείριση των αποθεμάτων των ορυκτών πόρων, ώστε να διασφαλίζονται οι παρούσες και οι μελλοντικές απαιτήσεις των πελατών, αλλά και να βελτιώνεται η αποδοτικότητα της χρήσης φυσικών πόρων.
- Τη μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος σε όλες τις δραστηριότητες (εξόρυξη, βιομηχανική επεξεργασία ή διακίνηση προϊόντων) με έμφαση στη μείωση εκπομπών σκόνης, στην προστασία και αποκατάσταση θιγμένων περιοχών και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Περιβαλλοντική Πολιτική

Κεντρικό σημείο της περιβαλλοντικής πολιτικής και πρακτικής της S&B αποτελούν ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των εξορυκτικών δραστηριοτήτων της με κριτήριο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον και το σχεδιασμό βέλτιστης αποκατάστασης του τοπίου.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των πολιτικών, των πρακτικών και των υψηλών απαιτήσεων της Εταιρίας σε ολόκληρο τον Όμιλο, θεσπίστηκε το

2005 η ενιαία Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας. Κατά τη διάρκεια του 2006 η πολιτική αυτή εκδόθηκε σε 11 γλώσσες χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται η S&B, με στόχο την περαιτέρω σύγκλιση των περιβαλλοντικών πρακτικών σε επίπεδο Ομίλου. Η Πολιτική αυτή είναι διαθέσιμη από την ιστοσελίδα της Εταιρίας και οι γλώσσες στις οποίες μεταφράστηκε από τα ελληνικά είναι: αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ιταλικά, ισπανικά, βουλγάρικα, ουγγρικά, κορεάτικα, κινέζικα και πορτογαλικά.

Η ενιαία Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας εκδόθηκε σε 11 γλώσσες χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται η S&B.

Περιβαλλοντική Διαχείριση

Η περιβαλλοντική διαχείριση του Ομίλου S&B βασίζεται τόσο στη μέτρηση όσο και στη συνεχή αξιολόγηση λειτουργιών και επιδόσεων. Οι τομείς στους οποίους η S&B εστιάζει τις πολιτικές και τις δράσεις της για την προστασία του περιβάλλοντος είναι απόρροια συστηματικής αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από όλες τις δραστηριότητές της: εξόρυξη, βιομηχανική επεξεργασία και διακίνηση προϊόντων. Οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις απορρέουν από την εξορυκτική δραστηριότητα της και συνεπώς το βάρος της διαχείρισης επικεντρώνεται στον τομέα αυτόν. Ουσιαστικά, τα θέματα τα οποία ο Όμιλος καλείται να αντιμετωπίσει αφορούν:

- τη διαχείριση των φυσικών πόρων και, ειδικότερα, την αποκατάσταση του τοπίου σε θιγμένες από την εξόρυξη περιοχές
- τη διαχείριση εκπομπών σκόνης από την επεξεργασία των προϊόντων
- τη διαχείριση νερού και ενέργειας
- τη διαχείριση στερεών & υγρών αποβλήτων
- τη διαχείριση της βιοποικιλότητας στις περιοχές εξόρυξης.

Οι κατάλληλες μέθοδοι πρόληψης και προστασίας επιλέγονται από στελέχη και τεχνικούς της S&B με βαθιά γνώση, εμπειρία, τεχνική και επιστημονική κατάρτιση.

Η S&B εφαρμόζει εδώ και χρόνια **Πιστοποιημένο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης** σε όλες τις εγκαταστάσεις της στην Ελλάδα. Το 2005 πιστοποιήθηκε εκ νέου σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρότυπο ISO 14001:2004 για τις εγκαταστάσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και φόρτωσης βωξίτη στη Φωκίδα (οι πρώτες όπου εφαρμόστηκε πιστοποιημένο σύστημα από το 2000), τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις μπεντονίτη και περλίτη στη Μήλο (με πιστοποιημένο σύστημα κατά το πρότυπο ISO 14001 από το 2001), την εγκατάσταση διόγκωσης περλίτη στη Ριτσώνα Βοιωτίας, τα Κεντρικά Γραφεία και το Εργαστήριο Έρευνας & Ανάπτυξης της S&B στην Κηφισιά.

Σε διεθνές επίπεδο, έξι από τις επτά εγκαταστάσεις της S&B στη Γερμανία εφαρμόζουν Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001. Αντίστοιχο πιστοποιημένο σύστημα εφαρμόζεται και στις θυγατρικές S&B Industrial Minerals S.A.R.L. στη Γαλλία και S&B Industrial Minerals Kft στην Ουγγαρία. Το 2006 πιστοποιήθηκε και η Stollberg India Pvt. Ltd. με το πρότυπο ISO 14001.

Από τα παραπάνω στοιχεία γίνεται φανερό ότι η πλειονότητα των περιβαλλοντικών θεμάτων του Ομίλου, που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητές του, ελέγχεται με πιστοποιημένο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Όσον αφορά τη βιομηχανική επεξεργασία, σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης εφαρμόζεται σε όλες τις εγκαταστάσεις του μπεντονίτη και σε δύο άλλες εγκαταστάσεις που αφορούν επεξεργασία διάφορων βιομηχανικών ορυκτών και παραγωγή συλλιπασμάτων μεταλλουργίας.

Οι απαιτούμενες **Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων** (ΜΠΕ) για την αδειοδότηση των εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων της Εταιρίας εκπονούνται με συνδρομή εξειδικευμένων και ευρύτερα αναγνωρισμένων επιστημονικών συνεργατών, προκειμένου να εξασφαλιστεί ακόμη πιο υψηλή ποιότητα. Επιπλέον, το 2006 αποφασίστηκε η ενίσχυση και ο εμπλουτισμός του περιεχομένου των ΜΠΕ με:

- αναλυτικά στοιχεία κλωρίδας και πανίδας της περιοχής προτεινόμενης επέμβασης
- ανάλυση του κόστους-οφέλους (cost-benefit) από την υλοποίηση του προς αδειοδότηση έργου με κατά το δυνατόν ποσοτικοποίηση των ποσοτικών παραμέτρων περιβαλλοντικής επίπτωσης
- χρήση εποπτικών εργαλείων (arc view για τρισδιάστατη απεικόνιση) για την παρουσίαση της χρονικής εξέλιξης της εκμετάλλευσης και αποκατάστασης
- διεξοδική ανάλυση κάθε περιβαλλοντικού θέματος, τεκμηρίωση της αντιμετώπισης των επιπτώσεων με τα προτεινόμενα μέτρα αλλά και αξιολόγηση της μηδενικής λύσης.

Περιβαλλοντική Επίδοση

Μεθοδολογία

Με στόχο τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεών της στον περιβαλλοντικό τομέα, η S&B δεν παραμένει στη συνεπή τήρηση των θεσμοθετημένων, νομικών και άλλων υποχρεώσεών της για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Πέραν αυτών, αναπτύσσει πολιτικές και εξελίσσει ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα οποία εφαρμόζει σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της. Η S&B παρέχει επίσης ορθή και συστηματική ενημέρωση και πληροφόρηση για τα θέματα αυτά σε όλες τις θυγατρικές της στο εξωτερικό, αλλά και γενικότερα στους «συμμετόχους» της (π.χ. τους εργολάβους της).

Ο φετινός απολογισμός αφορά τις επιδόσεις και τις πρακτικές από την ελληνική κυρίως δραστηριότητα του Ομίλου. Για πρώτη δε φορά δίνονται προκαταρκτικά στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης των εταιριών του Ομίλου γενικότερα σε ορισμένους τομείς.

Η καταγραφή των επιδόσεων των θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιριών του Ομίλου σε θέματα Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας ξεκίνησε το 2004 συλλέγοντας στοιχεία για 54 δείκτες που καλύπτουν το εύρος της δραστηριότητας όλων των εταιριών. Η συγκέντρωση αυτών των στοιχείων έχει στόχο την ολοκληρωμένη αποτύπωση της επίδοσης του Ομίλου, τον έλεγχο της συμμόρφωσης με εθνικές νομοθεσίες και προδιαγραφές, την αξιολόγηση των περιοχών που χρήζουν βελτίωσης και τη θέσπιση «εταιρικών προδιαγραφών επίδοσης» (benchmarks) για συγκρίσιμες δραστηριότητες.

Τα συλλεγόμενα στοιχεία και οι διακυμάνσεις που παρουσιάζονται από εταιρία σε εταιρία αξιολογούνται με βάση το πόσο συγκρίσιμες είναι οι δραστηριότητες. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, γίνεται περαιτέρω διερεύνηση από την Κεντρική Υπηρεσία Περιβάλλοντος, στο πλαίσιο της οποίας καθίσταται δυνατή η διάχυση τεχνολογίας και καλών πρακτικών.

Οι κυριότεροι περιβαλλοντικοί δείκτες που παρακολουθούνται είναι η αποκατάσταση θιγμένων εκτάσεων, οι εκπομπές σκόνης, η ανακύκλωση υλικών και η κατανάλωση ενέργειας. Η διαχείριση υγρών αποβλήτων αφορά ελάχιστες εγκαταστάσεις, λόγω της διαχείρισης της πλειοψηφίας των παραγομένων προϊόντων σε ξηρά κατάσταση.

Πέραν της συλλογής των στοιχείων, πραγματοποιούνται και επιτόπου επισκέψεις στις διάφορες εγκαταστάσεις από στελέχη της Κεντρικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, με στόχο τη γνώση των εγκαταστάσεων και την αναγνώριση των αιτιών καλής ή κακής περιβαλλοντικής επίδοσης. Στο πλαίσιο αυτό το 2006 έγινε επίσκεψη στις εγκαταστάσεις μπεντονίτη-περλίτη-ζεόλιθου στο Kardjali της Βουλγαρίας, στα ορυχεία και εργοστάσια επεξεργασίας μπεντονίτη στο Landshut της Βαυαρίας και στο ορυχείο και στην εγκατάσταση επεξεργασίας περλίτη στη Σαρδηνία. Το κριτήριο επιλογής των επισκέψεων αυτών είναι η ύπαρξη εξορυκτικής δραστηριότητας στην παραγωγική τους διαδικασία και η οριοθέτησή τους εντός των συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι επισκέψεις συνεχίζονται και κατά το 2007.

Πορεία αποκατάστασης θιγμένων εκτάσεων Ομίλου S&B

		Μήλος & Φωκίδα Ελλάδα	Landshut, Γερμανία	Kardjali, Βουλγαρία	Egyhazaskeszo, Ουγγαρία	Σαρδηνία, Ιταλία
Θιγμένη έκταση μέχρι το τέλος 2006	σε στρέμματα	10.071	275	60	40	190
Νέες εκτάσεις το 2006	“	160	70	0	0	0
Αποκατάσταση θιγμένων εκτάσεων το 2006	“	144	85	0	0	0
Αποκατάσταση θιγμένων εκτάσεων από την έναρξη της δραστηριότητας	“	4.624	250	0	15	0

Πορεία αποκατάστασης τοπίου στην Ελλάδα

		Θιγμένη έκταση έως 31/12/2006	Αποκατασταθείσα έκταση κατά το 2006	Αποκατεστημένη έκταση έως 31/12/2006
Μήλος	σε στρέμματα	4.016	69	1.444
Φωκίδα	“	6.055	75	3.180
ΣΥΝΟΛΟ	“	10.071	144	4.624

Η S&B έχει αποκαταστήσει μέχρι σήμερα το 46% της συνολικής θιγμένης επιφάνειας επέμβασης στον ελλαδικό χώρο.

Αποκατάσταση Τοπίου

Ο εξορυκτικός κλάδος αποτελεί οικονομική δραστηριότητα ζωτικής σημασίας για την ανθρώπινη ευημερία και ανάπτυξη, καθώς παράγει προϊόντα που υποστηρίζουν και καλύπτουν βασικές ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας. Από τη φύση του, όμως, επεμβαίνει στο περιβάλλον προκαλώντας κυρίως οπτική όχληση.

Μετά από 25 χρόνια συστηματικής ενασχόλησης με την αποκατάσταση τοπίου στην Ελλάδα, η Εταιρία έχει αναπτύξει σημαντική τεχνογνωσία, μεθοδολογία και υποδομή, με αποτέλεσμα να βελτιστοποιεί συνεχώς τα αποτελέσματα της αποκατάστασης. Έτσι, η S&B έχει αποκαταστήσει μέχρι σήμερα το 46% της συνολικής θιγμένης επιφάνειας επέμβασης στον ελλαδικό χώρο.

Στον τομέα της αποκατάστασης τοπίου, η περιβαλλοντική επίδοση δεν μπορεί να αξιολογηθεί με βάση μόνο το δείκτη της αποκατάστασης της θιγμένης επιφάνειας που προκύπτει από τους σχετικούς Πίνακες. Αυτό συμβαίνει γιατί στην εξορυκτική δραστηριότητα σημασία δεν έχει μόνο αυτή καθεαυτήν η αποκατάσταση της θιγμένης επιφάνειας, αλλά επίσης η χρονική στιγμή και ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται. Επιπλέον, το θεσμικό πλαίσιο σε κάθε χώρα, η φύση και το μέγεθος του κοιτάσματος, το καθεστώς ιδιοκτησίας αλλά και άλλοι, τοπικής φύσεως παράγοντες, καθορίζουν την πρόοδο αποκατάστασης των θιγμένων επιφανειών.

Για παράδειγμα, στη Γερμανία τα κοιτάσματα μπεντονίτη είναι μικρού μεγέθους, με αποτέλεσμα η εκμετάλλευσή τους να ολοκληρώνεται σε μικρό σχετικά χρόνο και να ακολουθεί αμέσως αποκατάσταση. Στη Βουλγαρία το νομι-

κό πλαίσιο απαγορεύει την αποκατάσταση ορυχείων εφόσον δεν γίνει πλήρης απόληψη του κοιτάσματος, ανεξαρτήτως οικονομικότητας, δηλαδή ακόμη και αν από κάποια χρονική στιγμή και μετά η εξόρυξη του εναπομείναντος ορυκτού δεν είναι πλέον οικονομικά αποδοτική. Σε κοιτάσματα των οποίων τα όρια επεκτείνονται με νέες έρευνες ή/και με απόκτηση δικαιωμάτων προσπέλασης αποφεύγεται η εσωτερική απόθεση, με αποτέλεσμα να παρατηρείται υστέρηση στην πρόοδο της αποκατάστασης. Το ίδιο συμβαίνει και όταν προγραμματίζεται δημιουργία τεχνητής λίμνης (όπως π.χ. στο ορυχείο της Αγγελιάς στη Μήλο), αντί της πλήρωσης της εκσκαφής. Μέχρι να δημιουργηθεί η λίμνη, δηλαδή στο τέλος της εκμετάλλευσης του κοιτάσματος, η αποκατάσταση της επιφάνειας εκσκαφής είναι μηδενική. Υστέρηση αποκατάστασης ορυχείων εμφανίζεται και στην περίπτωση αντιρρήσεων από τους ιδιοκτήτες γης, εφόσον η γη είναι μισθωμένη, με το επιχείρημα πως το κοιτάσμα των βιομηχανικών ορυκτών δεν έχει εξαντληθεί.

Η αποκατάσταση του τοπίου έχει ως στόχο τη μείωση της οπτικής όχλησης, αλλά και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στις περιοχές όπου αναπτύσσεται η εξορυκτική δραστηριότητα. Έτσι, οι τεχνικές αποκατάστασης είναι απαραίτητο να συνεπικουρούνται από τις κατάλληλες επιστημονικές μεθόδους που θα εξασφαλίζουν το βέλτιστο αποτέλεσμα. Η S&B, εκτός από τη λειτουργία των ιδιόκτητων φυτωρίων για την κάλυψη των αναγκών αποκατάστασης στη Μήλο και τη Φωκίδα, προωθεί σειρά ερευνητικών προγραμμάτων με σκοπό την τελειοποίηση των τεχνικών αποκατάστασης και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Η πρόοδος για τα σημαντικότερα εξ αυτών καταγράφεται στη σχετική ενότητα.

Από το έτος 2000 μέχρι το 2006 έχουν αποδοθεί στη Δασική Υπηρεσία 1.115 στρέμματα αποκατεστημένης έκτασης στο Νομό Φωκίδας.

Τεχνικές αποκατάστασης

Στις τεχνικές που ακολουθούνται στην αποκατάσταση τοπίου περιλαμβάνονται: η ανάπλαση και η διαμόρφωση των προς αποκατάσταση επιφανειών, η χλωματοκάλυψη τους με γόνιμο έδαφος, η σπορά φυτών, καθώς και η φύτευση θάμνων και δέντρων.

Κατά το 2006 έγινε πιλοτική εφαρμογή τηλεπισκόπησης για την παρακολούθηση της αποκατάστασης τοπίου στη Φωκίδα. Έτσι, η πρώτη σειρά δορυφορικών φωτογραφιών του Νότιου Τομέα των εκμεταλλεύσεων

Αναπλάσεις - Υδροσπορές - Φυτεύσεις 2001-2006

	Αναπλάσεις Χλωματοκάλυψεις (σε m ³)	Υδροσπορές (σε m ³)	Φυτεύσεις (σε αρ. φυτών)
2001	40.000	358.000	51.000
2002	43.000	280.000	50.000
2003	38.000	220.000	35.000
2004	25.000	116.000	58.000
2005	76.000	362.000	84.000
2006	198.000	98.000	29.000

βωξίτη στο νομό Φωκίδας, που καλύπτει τα έτη 2002-2006, έχει ψηφιοποιηθεί και χρησιμοποιείται στο σχεδιασμό της εκμετάλλευσης και της αποκατάστασης των ορυχείων. Με την τεχνική αυτή καθίσταται ευχερέστερη η παρουσίαση της διαχρονικής εξέλιξης των σχεδιαζόμενων έργων στους φορείς γνωμοδότησης ή και έγκρισης.

Η αποκατάσταση των παλαιών εκσκαφών ορυχείων βωξίτη στη Φωκίδα είναι δύσκολο να γίνει, λόγω της απουσίας ή του μικρού πλάτους των βαθμίδων, και αποτελεί ένα ζήτημα που επί σειρά ετών απασχολεί την Εταιρία. Για την επίλυση του προβλήματος αυτού έχουν γίνει δοκιμές τεχνητής παλαίωσης βράχων και διερεύνηση εφαρμογής κρημνόφυτων ειδών ή χρησιμοποίησης γεωπλεγμάτων. Το 2006 έγινε τεχνητή παλαίωση των βράχων σε περιοχή δύο στρεμμάτων στο ορυχείο Σιδερίτης 1 - Ασφακόλακας σε συνεργασία με εταιρία εξειδικευμένη στον τομέα αυτό. Δυστυχώς, τα προκαταρκτικά αποτελέσματα δεν είναι ενθαρρυντικά.

Εκτός από τις περιοχές εξόρυξης υλοποιούνται και εργασίες αναβάθμισης των υπόλοιπων εργασιακών χώρων, με φυτεύσεις στις εγκαταστάσεις γραφείων ή επεξεργασίας των ορυκτών. Με τις φυτεύσεις αυτές, εκτός από την αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος, επιτυγχάνεται και περιβαλλοντικό όφελος, αφού τα φυτά αυτά δρουν και ως φραγμοί στη διασπορά τυχόν παραγόμενης σκόνης.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να γίνει στο πρόγραμμα της «πράσινης επανάστασης» το οποίο εφαρμόζει εδώ και αρκετά χρόνια η Stollberg India, σύμφωνα με το οποίο κάθε επισκέπτης στις εγκαταστάσεις της εταιρίας φυτεύει και ένα δενδρύλλιο. Αποτέλεσμα εφαρμογής αυτού του «εθιμοτυπικού πράσινου καλωσορίσματος» είναι να έχει ήδη δενδροφυτευτεί το 78% των εγκαταστάσεων της εταιρίας με 20.000 δενδρύλλια και τη δημιουργία πράσινου πάρκου αναψυχής δίπλα στο εργοστάσιο. Έτσι έχει δημιουργηθεί ένα καθαρό και ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον που μεταξύ άλλων προάγει το ηθικό και τη δημιουργικότητα των εργαζομένων.

Διατήρηση Βιοποικιλότητας

Η διατήρηση και η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας αποτελεί έναν από τους κεντρικούς στόχους των μεθόδων αποκατάστασης που ακολουθεί η Εταιρία, και συνιστά αντικείμενο πολλών μελετών και ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία αναπτύσσει σε συνεργασία και με άλλους επιστημονικούς φορείς.

Σημαντικό εργαλείο για τη μελέτη, προστασία και αποκατάσταση της χλωρίδας (εμμέσως και της πανίδας, αφού πολλά από τα φυτά είναι τροφή για τα ζώα) στη Μήλο και τη Φωκίδα αποτελούν τα ιδιόκτητα φυτώρια της Εταιρίας και στις δύο περιοχές. Εκτός από τις προγραμματισμένες ετήσιες εργασίες που διεξάγονται, ώστε να καλύψουν τις ανάγκες της αποκατάστασης, γίνονται και πολλές ερευνητικές εργασίες σχετικά με την αναπαραγωγή ντόπιων φυτών και τη βελτίωση της φυτρωτικότητάς τους. Μερικές από τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2006 στα φυτώρια της S&B ήταν:

- Παραγωγή 75.000 φυτών στο φυτώριο της Φωκίδας και 27.300 στο φυτώριο της Μήλου. Σημειώνεται ότι τα φυτά που έχουν παραχθεί συνολικά στο φυτώριο της Φωκίδας, από την έναρξη λειτουργίας του, θα ξεπεράσουν το 1.000.000 εντός του 2007. Επισημαίνεται η επιτυχής αναπαραγωγή του φυτού *marrubium velutinum* που φύτευται στην ψευδαλπική ζώνη.

- Δοκιμαστική φύτευση σε τρεις λατομικούς χώρους στη Μήλο του ντόπιου, αειθαλούς, θαμνώδους φυτού *Ephedra fragilis* s.sp. *campyloroda*, με βλαστούς έρποντες και συνήθως κρεμαστούς, που φυτεύεται στις άκρες πρानών και επομένως μπορεί να βοηθήσει στην αποκατάσταση εκσκαφών με απότομες βαθμίδες.
- Αναπαραγωγή φυτών ελιάς από σπόρους με βάση τον προσανατολισμό στην αναπαραγωγή και ειδών παραγωγικών καλλιεργείων. Παράλληλα, τα θετικά αποτελέσματα από τη μικρή επιφάνεια αμπελώνων που καλλιεργήθηκε την προηγούμενη χρονιά οδήγησαν στο να σχεδιαστεί η εγκατάσταση αμπελώνων και σε μεγαλύτερες επιφάνειες.
- Επιτυχής αναπαραγωγή από σπόρο δύο ειδών φυτών ανθεκτικών στη βόσκηση και στη φωτιά (*Euphorbia* και *Anargyris Foetida*) για την αποκατάσταση του τοπίου στη Μήλο.
- Επιτυχής συνέχιση της παραγωγής compost στα φυτώρια της Φωκίδας και της Μήλου, συνολικού βάρους 73.000 κιλών.

Τα φυτά που έχουν παραχθεί συνολικά στο φυτώριο της Φωκίδας από την έναρξη λειτουργίας του θα ξεπεράσουν το 1.000.000 εντός του 2007.

Ερευνητικά προγράμματα βιοποικιλότητας

Το 2006 συνεχίστηκε η προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων που αφορούν καταγραφή της βιοποικιλότητας στις περιοχές δραστηριοποίησης της Εταιρίας, αναπαραγωγή ενδημικών και σπάνιων ειδών χλωρίδας και συνολικότερη βελτίωση της τεχνικής αποκατάστασης τοπίου. Η Εταιρία χρηματοδοτεί σειρά ερευνητικών προγραμμάτων και επιδιώκει να συνεργάζεται με έγκυρους φορείς από όλους τους χώρους, ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και ιδιωτικούς. Τα συμπεράσματα από τη μελέτη των κυριότερων υπό εξέλιξη ερευνητικών προγραμμάτων για το 2006, παρατίθενται παρακάτω:

Καταγραφή πανίδας στην Γκιώνα

Το έργο που ξεκίνησε το 2005 υλοποιείται από το Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά όσον αφορά την ποικιλία των ειδών, τον πληθυσμό και την εξάπλωσή τους ακόμη και σε περιοχές κοντά σε μεταλλεία. Ειδικότερα, ως προς τα αναφερόμενα στους χάρτες Natura της περιοχής Γκιώνας, επισημαίνεται ότι ο πληθυσμός του αγριόγιδου είναι σταθερός τα τελευταία 10-15 χρόνια, ενώ δεν εντοπίστηκε τσακάλι και γυπαετός στην περιοχή.

Καταγραφή χλωρίδας στη Μήλο και τη Φωκίδα & Αναπαραγωγή φυτών

Το πενταετές πρόγραμμα, που ξεκίνησε το 2005 και υλοποιείται σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων του ΕΘΙΑΓΕ και το Πανεπιστήμιο Αθηνών, περιλαμβάνει ευρεία γκάμα ερευνητικών δραστηριοτήτων: αποκατάσταση βλάστησης στην ψευδαλπική ζώνη και σε δυσμενείς ξηροθερμικές συνθήκες, μελέτη συμπεριφοράς των

φυτικών ειδών κατά την υδροσπορά, μελέτη αναπαραγωγικής βιολογίας φυτικών ειδών των περιοχών Παρνασσού-Γκιώνας αλλά και της Μήλου, που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από την άποψη της προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας, και εντοπισμός ειδών βλάστησης ανθεκτικών στη βόσκηση.

Αποκατάσταση βλάστησης στην ψευδοαλπική ζώνη στη Φωκίδα

• Έγινε συλλογή σπερμάτων 5 εντόπιων φυτικών ειδών που είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενα στάδια του ερευνητικού προγράμματος και ξεκίνησαν πειράματα φύτευσης και παραγωγής φυταρίων. Η πειραματική επιφάνεια έδωσε πολύ καλά αποτελέσματα με ποσοστό επιτυχίας που έφθασε το 90%.

Μελέτη & πειράματα αναπαραγωγής εντόπιων ειδών στη Φωκίδα

• Αντιμετωπίστηκαν δυσκολίες κατά την προσπάθεια συλλογής σπόρων και ξεκίνησαν πειράματα φύτευσης στα εργαστήρια του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά και σποράς στα υπαίθρια φυτώρια της Εταιρίας.

Φυτά ανθεκτικά σε ξηροθερμικές συνθήκες στη Μήλο

• Εντοπίστηκαν και μελετήθηκαν 12 διαφορετικά είδη φυτών, που αναπαράχθηκαν στο εργαστήριο και στη συνέχεια στο φυτώριο της Εταιρίας. Ορισμένα από αυτά τα φυτά είναι ανθεκτικά στη βόσκηση, ενώ άλλα στις πυρκαγιές ή/και στην υψηλή αλατότητα. Η δραστηριότητα βρίσκεται στο δεύτερο χρόνο πιλοτικής εφαρμογής και έχει επιτευχθεί η φύτευση περίπου 1.300 φυτών σε δύο λατομικούς χώρους στη Μήλο, με διαφορετικές συνθήκες έκθεσης και με ή χωρίς χρήση περιφράξεων.

Ανεξάρτητες μελέτες βιοποικιλότητας σε αποκατεστημένες περιοχές εξόρυξης της Εταιρίας δείχνουν ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα. Ειδικότερα για τη Μήλο, τα αποτελέσματα ανεξάρτητης μελέτης με τίτλο «Παρακολούθηση και εκτίμηση της αποκατάστασης ορυχείων της Δυτικής Μήλου, με χρήση δεικτών από την τοπική χερσαία πανίδα», που χρηματοδοτήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ και υλοποιήθηκε από το Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, έδειξαν ότι η σωστά σχεδιασμένη αποκατάσταση των λατομικών χώρων μπορεί να βοηθήσει στη δημιουργία ενδιαιτημάτων κατάλληλων ακόμα και για σπάνια και προστατευόμενα είδη, όπως η οχιά της Μήλου, αλλά και για άλλα απειλούμενα είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής. Στο λατομικό χώρο, του οποίου η αποκατάσταση είχε ολοκληρωθεί πριν από 8 χρόνια, δεν υπήρχε σημαντική διαφορά στον πληθυσμό της πανίδας σε σύγκριση με μία αδιατάρακτη περιοχή που χρησιμοποιήθηκε ως βάση σύγκρισης. Εντυπωσιακό ήταν το γεγονός ότι στο ορυχείο, όπου η αποκατάσταση είχε ολοκληρωθεί πριν από 3 χρόνια, παρατηρήθηκαν περισσότερα είδη από αυτά της αδιατάρακτης περιοχής!

Εκπομπές σκόνης

Για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών σκόνης από την επεξεργασία των προϊόντων εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι αποκονίωσης σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και πραγματοποιούνται μετρήσεις σε τακτά διαστήματα.

Στη Μήλο, οι μετρήσεις, που πραγματοποιήθηκαν το 2006 στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας μπεντονίτη και περλίτη απέδειξαν την επιτυχή λειτουργία των φίλτρων αποκονίωσης, αφού οι συγκεντρώσεις σκόνης μόνο σε μία περίπτωση έφθασαν τα 57,86mg/m³ (με όριο τα 100mg/m³), με όλες τις άλλες μετρήσεις να κυμαίνονται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα (0,33 - 10,42 mg/m³).

Μετρήσεις εκπομπών σκόνης πραγματοποιήθηκαν το 2006 και στη Βουλγαρία, όπου σε ορισμένες θέσεις βρέθηκαν εκτός των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ορίων. Επιβάλλεται, επομένως, προώθηση και επιτάχυνση των σχετικών επενδύσεων αποκονίωσης. Σημειώνεται ότι τόσο το 2004 όσο και το 2005 έγιναν τέτοιες επενδύσεις, με αποτέλεσμα τη βελτίωση του εκεί εργασιακού περιβάλλοντος.

Προγραμματίζονται επίσης μετρήσεις των εκπομπών και της συγκέντρωσης σκόνης στους εργασιακούς χώρους όλων των εγκαταστάσεων στη Γερμανία αλλά και στην εγκατάσταση περλίτη στη Σαρδηνία, αφού στις περιοχές αυτές δεν έχουν γίνει εταιρικές μετρήσεις τα τελευταία χρόνια. Σημειώνεται όμως ότι στις εγκαταστάσεις της S&B στη Γερμανία, οι μετρήσεις που γίνονται από τον αρμόδιο κρατικό φορέα (BG) δεν εντόπισαν ποτέ πρόβλημα.

Ανακύκλωση υλικών

Στον Όμιλο S&B εφαρμόζονται μέθοδοι ανακύκλωσης και βελτιστοποίησης του τρόπου διαχείρισης και αξιοποίησης των μη χρήσιμων υλικών.

Έτσι, το 2006 συνεχίστηκε η εναλλακτική διαχείριση για τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων, για τα μεταχειρισμένα ελαστικά των οχημάτων και για τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της S&B στην Ελλάδα.

Παράλληλα, συνεχίστηκε η ανακύκλωση του scrap (άχρηστου υλικού) που προκύπτει από την ανανέωση του μηχανολογικού και άλλου εξοπλισμού, του χαρτιού από τη λειτουργία των γραφείων της Εταιρίας, μπαταριών και

ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Από τη συλλογή των στοιχείων περιβαλλοντικής επίδοσης προκύπτει ότι υλικά όπως μπαταρίες μολύβδου, ελαστικά αυτοκινήτων, άχρηστα μέταλλα (scrap), λιπαντικά κινητήρων και χαρτί ανακυκλώνονται σε ποσοστό που σε ορισμένες παραγωγικές δραστηριότητες και για κάποια από τα παραπάνω υλικά φθάνει ως και το 100%. Εξαιρέση αποτελούν οι δραστηριότητες της Εταιρίας στη Βουλγαρία, όπου η παρακολούθηση των στοιχείων ανακύκλωσης βοήθησε στον εντοπισμό του προβλήματος, έτσι ώστε να ληφθούν στο άμεσο μέλλον τα απαραίτητα μέτρα αντιμετώπισης του και να βελτιωθεί και εκεί το ποσοστό ανακύκλωσης.

Περιβαλλοντικές επενδύσεις

Οι επενδύσεις της Εταιρίας σε φυσικούς, τεχνολογικούς, οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους στοχεύουν στην ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας σε βάθος χρόνου.

Στον πίνακα των περιβαλλοντικών δαπανών φαίνονται τα ποσά που διαθέτει κάθε χρόνο η Εταιρία για την αποκατάσταση του τοπίου, για λοιπούς περιβαλλοντικούς σκοπούς, καθώς επίσης οι περιβαλλοντικές επενδύσεις συγκεντρωτικά για τα έτη 2000 - 2005 και αναλυτικά για το 2006.

Από το 2000 έως σήμερα έχουν δαπανηθεί €17.680.000 για αποκατάσταση τοπίου και λοιπές περιβαλλοντικές επενδύσεις της S&B στην Ελλάδα.

Περιβαλλοντικές Δαπάνες 2000 - 2006

Έτη	Για αποκατάσταση τοπίου	Για λοιπούς περιβαλλοντικούς σκοπούς	Περιβαλλοντικές Επενδύσεις	σε € ΣΥΝΟΛΟ
2000-2005	6.752.000	2.774.000	5.858.000	15.384.000
2006	1.007.450	436.000	852.000	2.296.000

Αποδοτική χρήση φυσικών πόρων

Εκτός από τη χρήση των προϊόντων του Ομίλου σε περιβαλλοντικές εφαρμογές, σημαντικές είναι και οι προσπάθειες για την περιβαλλοντική αναβάθμιση αυτής καθεαυτήν της παραγωγικής τους διαδικασίας, με στόχο την αποτελεσματική αξιοποίηση των πρώτων υλών, τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, τη μείωση των εκπομπών σκόνης και των υγρών αποβλήτων και τη μείωση της οπτικής όχλησης.

Ενδεικτικά αναφέρονται μια σειρά σχετικές δραστηριότητες:

- Δοκιμαστική χρήση των υπερκείμενων στειρών υλικών του μπεντονίτη, που αποτελούνται κυρίως από αργιλικά υλικά, στην παραγωγή ταϊμέντου.
- Ορθολογική αξιοποίηση των πρώτων υλών μπεντονίτη, περλίτη, βωξίτη, μέσω της παράλληλης εκμετάλλευσης σημαντικού αριθμού κοιτασμάτων, ώστε με ορθολογική σύνθεση διάφορων ποιότητων, να αποφεύγεται η «θυσία» υψηλής ποιότητας πρώτης ύλης, όπου αυτό δεν είναι απαραίτητο.
- Συνεχής αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων, με μείωση της ειδικής κατανάλωσης στις διάφορες χρήσεις και συνακόλουθη επέκταση του χρόνου ζωής των αποθεμάτων.

- Αξιοποίηση των ευνοϊκών κλιματικών συνθηκών για τη φυσική ξήρανση του μπεντονίτη στη Μήλο, με σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας.
- Βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας με χρησιμοποίηση διεργασιών που εξοικονομούν ενέργεια, όπως η επένδυση αντικατάστασης περιστροφικού ξηραντηρίου μπεντονίτη με ισοδύναμο ρευστοστερεής κλίνης.
- Βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας περλίτη, με αποτέλεσμα τη μείωση της απόρριψης «φιλών» περλίτη. Επισημαίνεται ότι τα τελευταία 6 χρόνια έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του χρήσιμου κλάσματος της παραγωγικής διεργασίας, δηλαδή έχει αυξηθεί η αξιοποίηση της πρώτης ύλης.
- Δοκιμαστικές εφαρμογές για γεωργικές χρήσεις ορισμένων μικρών ποσοτήτων από το λεπτομερές κλάσμα του περλίτη που συγκεντρώνεται στα φίλτρα αποκονίωσης, στις εγκαταστάσεις διόγκωσης περλίτη.

Περιβαλλοντικές εφαρμογές προϊόντων της S&B

Ανάμεσα στις πολλές χρήσεις των προϊόντων που παράγει η S&B ξεχωρίζει ευρεία γκάμα εφαρμογών οι οποίες, σπριζόμενες στο μοναδικό συνδυασμό των φυσικών ιδιοτήτων των βιομηχανικών ορυκτών, αλλά και στη συνεχή προσπάθεια ανάπτυξης καινοτόμων νέων προϊόντων και εφαρμογών από την Εταιρία, συμβάλλουν ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ορισμένες χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι:

Μπεντονίτης

Η διογκωσιμότητα, η ικανότητα ιοντο-ανταλλαγής και η υδροστεγανότητα του μπεντονίτη τον καθιστούν κατάλληλο για σειρά εφαρμογών όπως: α) Η στεγάνωση των πυθμένων Χώρων Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων, που διασφαλίζει τη μακροχρόνια προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση, β) Η επεξεργασία υγρών και βιομηχανικών αποβλήτων για την απομάκρυνση βαρέων μετάλλων, γ) Η απομελάνωση χαρτιού για ανακύκλωση, δ) η υψηλή πλαστικότητα του μπεντονίτη τον καθιστά κατάλληλο για εγκιβωτισμό δοχείων με ραδιενεργά απόβλητα, ώστε να εμποδίζεται η μετάδοση μεγάλων πιέσεων και να εξασφαλίζεται η σταθερότητα και η στεγανότητα των δοχείων.

Μια από τις σημαντικότερες χρήσεις του μπεντονίτη είναι ως συνδετικό υλικού της άμμου καλουπιών κυτρήων. Προϊόντα της S&B όπως το ANTRAPUR, το POLYCARBON και το PRIOCARBON έχουν επιτύχει τη μείωση των εκπομπών οργανικών ενώσεων, που αποτελούν ένα σύνθετο περιβαλλοντικό θέμα στα κυτρήια, με ταυτόχρονη βελτίωση της απόδοσης των μεθόδων χύτευσης. Η περαιτέρω, όμως, βελτίωση των αέριων εκπομπών κατά τη χύτευση απαιτεί μια διαφορετική προσέγγιση των ίδιων των μεθόδων χύτευσης. Εδώ και μερικά χρόνια, η S&B έχει ξεκινήσει την ανάπτυξη ενός νέου προϊόντος μπεντονίτη για χρήση στη διαμόρφωση των

καλουπιών χύτευσης, που δεν απαιτεί την προσθήκη άνθρακα. Το νέο προϊόν με την ονομασία ENVIBOND έχει ήδη δοκιμαστεί σε πραγματικές συνθήκες χύτευσης και τον Ιούνιο 2007 θα ξεκινήσει η προώθησή του. Με τη χρησιμοποίηση του ENVIBOND επιτυγχάνεται μείωση των εκπομπών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στον άνθρακα και, λόγω της σύνθεσής του παρακρατείται επίσης μέρος των πτητικών οργανικών ενώσεων που εκλύονται κατά τη χύτευση και πηγάζουν από τις «καρδιές» των καλουπιών χύτευσης. Σημαντική είναι και η βελτίωση της καθαριότητας του εργασιακού χώρου, με την εξαφάνιση της «μαυρίλας» που συνδέεται με τη χρησιμοποίηση άνθρακα στην άμμο χύτευσης.

Ζεόλιθος

Αντίστοιχες φυσικές ιδιότητες με τον μπεντονίτη έχει και ο ζεόλιθος, ο οποίος δεσμεύει τα ιόντα της αμμωνίας (NH₄⁺) και τα βαρέα μέταλλα και βοηθά στη βιολογική επεξεργασία και στον καθαρισμό των αποβλήτων.

Περλίτης

Ο διογκωμένος περλίτης, χάρη στο υψηλό πορώδες του, στη χημική καθαρότητα, σταθερότητα και αδράνειά του, καθώς και στη δυνατότητα συγκράτησης νερού στους πόρους του, αποτελεί άριστο υλικό για θερμομόνωση και ηχομόνωση. Η χρησιμοποίησή του ως υποστρώματος στις υδροπονικές καλλιέργειες συμβάλλει στη μείωση της κατανάλωσης νερού σε σύγκριση με τις συμβατικές καλλιέργειες.

Βωξίτης

Έμμεση περιβαλλοντική εφαρμογή αποτελεί η χρήση του βωξίτη στην παραγωγή πετροβάμβακα, υλικού με ιδιαίτερες μονωτικές ιδιότητες και υψηλή θερμοκρασία τήξης και, επομένως, ανθεκτικού σε περιπτώσεις πυρκαγιάς.

Κοινωνική συνεισφορά από τη συνεργασία στη συνέργεια

Για τον Όμιλο S&B ο σεβασμός προς τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιείται αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του τρόπου λειτουργίας του, από την ίδρυση της πρώτης εταιρίας του Ομίλου στην Ελλάδα μέχρι σήμερα, που δραστηριοποιείται διεθνώς πλέον. Η πρόκληση της μέριμνας για τις τοπικές κοινωνίες εστιάζεται ουσιαστικά για την S&B:

- Στην προαγωγή της ισόρροπης και πολύπλευρης ανάπτυξης των τοπικών αυτών κοινωνιών.
- Στη συμβατότητα της δραστηριότητας της S&B με άλλες οικονομικές δραστηριότητες του τόπου.

Κοινωνική πολιτική

Η Κοινωνική Πολιτική της Εταιρίας έρχεται να συμπληρώσει τις ανάλογες πολιτικές για το ανθρώπινο δυναμικό, το φυσικό περιβάλλον, την υγιεινή & ασφάλεια στην εργασία.

Η Κοινωνική Πολιτική της Εταιρίας, εστιάζεται κυρίως σε δραστηριότητες εντός Ελλάδας διότι:

- Ο πυρήνας της S&B βρίσκεται στην Ελλάδα, όπου εντοπίζονται το μεγαλύτερο κομμάτι της εξορυκτικής της δραστηριότητας, τα κεντρικά γραφεία του Ομίλου και όπου εδρεύει και η Ανώτατη Διοίκηση.
- Η δραστηριότητα της Εταιρίας ξεκίνησε στην Ελλάδα –στη Μήλο και στη Φωκίδα– πριν από 72 χρόνια. Η ανάπτυξη της ήταν πάντοτε συνυφασμένη με δράσεις κοινωνικής μέριμνας για τις τοπικές αυτές κοινωνίες στις οποίες ήταν παρούσα. Έτσι, η σημερινή κοινωνική δραστηριότητα στις περιοχές αυτές έχει οικοδομηθεί πάνω σε γερές βάσεις, πολλών ετών και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της λειτουργίας της Εταιρίας. Αυτό που έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια είναι η φύση των προγραμμάτων και των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται, αλλά και ο τρόπος ανάπτυξής τους.

- Η διεθνής παρουσία του Ομίλου, σε 23 χώρες σήμερα, έχει αναπτυχθεί ραγδαία τα τελευταία χρόνια. Επίσης, η σχετική βαρύτητα της δραστηριότητας των επιμέρους εταιριών σε καθεμία από τις χώρες αυτές δεν είναι τόσο μεγάλη όσο στην Ελλάδα. Αυτό συμβαίνει είτε διότι οι ίδιες οι χώρες είναι πολύ μεγάλες σε σχέση με το μέγεθος της δραστηριότητας της Εταιρίας είτε διότι η δραστηριότητα αυτή καθεαυτήν δεν έχει σημαντικές κοινωνικές επιδράσεις (π.χ. ένα κέντρο διανομής δεν επηρεάζει το περιβάλλον ή την τοπική κοινωνία με τον ίδιο τρόπο όπως ένα ορυχείο).

Στόχος της S&B είναι να διευρύνει σταδιακά και οργανωμένα την κοινωνική πολιτική του Ομίλου και στις άλλες χώρες δραστηριότητάς του, με κριτήρια: α) το μέγεθος της δραστηριότητας της S&B σε κάθε χώρα και, ιδιαίτερα, σε σχέση με το μέγεθος της εν λόγω χώρας ή περιοχής όπου δραστηριοποιείται, β) τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει η δραστηριότητα της S&B στη συγκεκριμένη περιοχή, γ) τις κοινωνικές ανάγκες που εντοπίζονται, δ) το επίπεδο ανάπτυξης των ντόπιων πληθυσμών σε κοινωνικά θέματα, κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες κ.λπ.

Επίσης, τα τελευταία χρόνια, η S&B επιζητά να μετεξελίξει το παραδοσιακό μοντέλο της εταιρικής συνεργασίας και συνεισφοράς σε ένα σύγχρονο μοντέλο «συμμετοχικού συνεταιρίζεσθαι», από κοινού με τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιείται.

Κοινωνικές Δράσεις

Οι κοινωνικές δράσεις που αναπτύσσονται επικεντρώνονται στις τοπικές κοινωνίες, όπου εντοπίζεται και η παραγωγική δραστηριότητα της Εταιρίας. Η S&B συμμετέχει ενεργά στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των περιοχών αυτών και υποστηρίζει την ισόρροπη ανάπτυξή τους. Ειδικότερα:

- Δημιουργεί και λειτουργεί έργα πολιτιστικής υποδομής (όπως το Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου και το Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας).
- Υποστηρίζει με οικονομικούς, τεχνικούς και άλλους πόρους τοπικές πρωτοβουλίες υψηλού ενδιαφέροντος και αποδοχής, καθώς και έργα τοπικής υποδομής.
- Αναπτύσσει έργα και πρωτοβουλίες που προβάλλουν τις περιοχές αυτές και συμβάλλουν στην ισόρροπη ανάπτυξή τους.
- Ενισχύει το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό με εκπαιδευτικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες.

Η ευρύτερη κοινωνική δραστηριότητα της S&B εστιάζεται στους τομείς της παιδείας και των επιστημών, της πολιτιστικής κληρονομιάς, του φυσικού περιβάλλοντος, της επιχειρηματικότητας, της υποστήριξης κοινωνικά ασθενών ομάδων, της υγείας και της αντιμετώπισης έκτακτων κοινωνικών αναγκών.

Μήλος

Εκπαιδευτικές δράσεις του φυτώριου της S&B

Το φυτώριο της S&B στη Μήλο, παράλληλα με την καθεαυτήν δραστηριότητά του για την υποστήριξη του έργου αποκατάστασης της Εταιρίας, διοργανώνει και συμμετέχει σε σεμινάρια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, με στόχο τη διάχυση των γνώσεων και της εμπειρίας που έχουν αποκτήσει τα στελέχη του, αλλά και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας της Μήλου.

Συνεργασία με τη Δασική Υπηρεσία της Νομαρχίας Κυκλάδων

Η εξελιγμένη τεχνολογία και οι προηγμένες πρακτικές αποκατάστασης τοπίου της S&B αναγνωρίζονται ευρέως από τις σχετικές Δημόσιες Υπηρεσίες, οι οποίες συχνά ζητούν τη συνδρομή της. Η Εταιρία ανταποκρίνεται με προθυμία και υπάρχουν πολλά παραδείγματα συνεργασίας.

Ένα από τα πλέον πρόσφατα παραδείγματα αφορά τη συμβολή της S&B στην αποκατάσταση του ανενεργού ορυχείου της Χαλέπας στη Μήλο, το οποίο ποτέ δεν ανήκε στην Εταιρία. Οι εργασίες εξόρυξης καολινούχου αργίλου στη Χαλέπα σταμάτησαν το 1986, χωρίς καμία μέριμνα για την αποκατάσταση του τοπίου, και διάφορα προβλήματα δεν επέτρεπαν τη δρομολόγηση και υλοποίηση του έργου αυτού. Οι δυσκολίες αυτές τελικά ξεπεράστηκαν και η Διεύθυνση Δασών της Νομαρχίας Κυκλάδων συνέταξε σχετική μελέτη διαμόρφωσης-αποκατάστασης, η οποία εγκρίθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ το 2006, οπότε και ξεκίνησε η υλοποίησή της. Από την πρώτη στιγμή, η Διεύθυνση Δασών ζήτησε τη συνδρομή της S&B, η οποία συμμετείχε:

- στο σχεδιασμό της ανάπτυξης του συγκεκριμένου ορυχείου,
- στην προσφορά εδαφικού υλικού για τη διαμόρφωση του χώρου,
- στην προσφορά 15.500 ντόπιων φυτών, που καλλιεργήθηκαν στο φυτώριο της S&B ειδικά για το σκοπό αυτό,
- στην εφαρμογή υδροσποράς ποωδών φυτών με υλικά και μηχανήματα της Εταιρίας (έχει προγραμματιστεί για το 2007).

Παράλληλα με τη συνεργασία στην αποκατάσταση της Χαλέπας, η S&B παρέιχε στη Δασική Υπηρεσία Κυκλάδων και 10.000 ντόπια φυτά ανθεκτικά στην ξηρασία, για τις ανάγκες αναδάσωσης της έκτασης που είχε καεί παλαιότερα στην περιοχή του Προφήτη Ηλία της Μήλου.

Περίπου 14.000 επισκέπτες, Έλληνες και αλλοδαπούς, μικρούς και μεγάλους, δέχθηκε το Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου το 2006.

Το 2006 υλοποιήθηκε σεμινάριο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που παρακολούθησαν όλοι οι δάσκαλοι της Μήλου, όπως επίσης σεμινάριο αποκατάστασης τοπίου σε 20 φοιτητές που έκαναν τη θερινή τους άσκηση στην Εταιρία. Επίσης, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δύο τμημάτων της έκτης δημοτικού, κατά την οποία, με μία ειδικά προσαρμοσμένη για τη συγκεκριμένη ηλικία παρουσίαση, τα παιδιά ενημερώθηκαν για τη κλωρίδα και την πανίδα της Μήλου και προσφέρθηκε σε καθένα, ως δώρο, ένα φυτό της Μήλου για να το φυτέψουν στον κήπο τους.

Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου

Το ΜΜΜ (το οποίο ιδρύθηκε και λειτουργεί αποκλειστικά με δαπάνη της S&B) φιλοξενεί στους χώρους του, εκτός από τις μόνιμες συλλογές ορυκτών και πετρωμάτων, αντικείμενα και οπτικοακουστικό υλικό που παρουσιάζουν τη μοναδική γεωλογική δραστηριότητα και μεταλλευτική ιστορία της Μήλου, καθώς και τις ποικίλες χρήσεις τις οποίες έχουν στην καθημερινή ζωή τα ορυκτά που σήμερα εξορύσσονται στο νησί. Επίσης, στους νεαρούς επισκέπτες του Μουσείου παρέχεται η δυνατότητα, μέσα από ειδικά σχεδιασμένες εκπαιδευτικές δράσεις και παιχνίδια, να γνωρίσουν καλύτερα τον ορυκτό πλούτο της Μήλου και τη σημασία του.

Σε συνέχεια του εκπαιδευτικού προγράμματος που αναπτύχθηκε το 2005 με τίτλο «Πέτρωμα, ορυκτό, μέταλλο: Ο ρόλος τους στην καθημερινή μας ζωή» σε συνεργασία με το Βιοτεχνικό – Βιομηχανικό Εκπαιδευτικό Μουσείο που εδρεύει στο Λαύριο, οι νεαροί επισκέπτες του Μουσείου είχαν και φέτος την ευκαιρία, μέσω ειδικής μουσειοσκευής, να εξερευνήσουν τις ιδιότητες αλλά και τις χρήσεις των ορυκτών.

Στη διάθεση μικρών αλλά και μεγαλύτερων επισκεπτών τέθηκε το 2006 ένα διασκεδαστικό, διαδραστικό, εκπαιδευτικό εργαλείο σε ηλεκτρονικό

υπολογιστή, με θέμα «**Τα ορυκτά στη ζωή μας**», που στοχεύει στην εξοικείωση του επισκέπτη με τα ορυκτά και το ρόλο τους στη ζωή και την πρόοδο του ανθρώπου διαχρονικά. Το εργαλείο αυτό είναι παραγωγή του Industrial Minerals Association - Europe και έχει προσαρμοστεί στα ελληνικά από την S&B.

Στο αίθριο του Μουσείου, που είναι αφιερωμένο στην αποκατάσταση τοπίου, συνεχίστηκε η σχετική με το **Περιβάλλον της Μήλου** δημοφιλή εκπαιδευτική δραστηριότητα. Οι νεαροί επισκέπτες είχαν και φέτος τη δυνατότητα να γνωρίσουν τα τοπικά φυτά που αναπαράγονται στο φυτώριο της Εταιρίας για την αποκατάσταση του τοπίου, αλλά και να φυτέψουν το δικό τους ντόπιο φυτό, χρησιμοποιώντας τύρφη και προϊόντα περλίτη, ορυκτού που εξορύσσεται στη Μήλο.

Στις 15-16 Σεπτεμβρίου 2006 το ΜΜΜ, ως μέλος του Δικτύου των Ευρωπαϊκών Μουσείων, συμμετείχε σε συνάντηση εργασίας με θέμα τα νησιωτικά μουσεία, που πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Μήλου-«Γεώργιος Ηλιόπουλος» με χορηγό την S&B. Το συνέδριο οργανώθηκε από το **Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Μουσείων** σε συνεργασία με το **Διεθνές Επιστημονικό Δίκτυο για την Ανάπτυξη των Νησιών (INSULA)** με θέμα τη Νησιωτική Πολιτισμική Κληρονομιά ως Εργαλείο Ανάπτυξης των Νησιών (Island Heritage - Defining Heritage Identity). Στο συνέδριο συμμετείχαν εκπρόσωποι μουσείων της Κρήτης, της Μυτιλήνης, της Μήλου, της Κύπρου, της Ιταλίας, της Αγγλίας, της Ολλανδίας και της Γαλλίας.

Συνεδριακό Κέντρο Μήλου - Γεώργιος Ηλιόπουλος

Η δραστηριότητα του Συνεδριακού Κέντρου Μήλου - Γεώργιος Ηλιόπουλος (το οποίο λειτουργεί με την υποστήριξη της S&B) ήταν έντονη και πλούσια κατά το 2006. Διοργανώθηκαν **4 συνέδρια, 4 ημερίδες** και άλλες

38 εκδηλώσεις και 7.756 επισκέπτες φιλοξένησε συνολικά το Συνεδριακό Κέντρο Μήλου - «Γεώργιος Ηλιόπουλος» κατά το 2006.

Αντιμετώπιση περιβαλλοντικής ρύπανσης από διαρροή καυσίμου

Το Μάρτιο του 2006, το κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της S&B, κλήθηκε να εφαρμόσει στην πράξη το εγκεκριμένο από τις αρμόδιες λιμενικές αρχές Σχέδιο Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης, το οποίο τηρεί η Εταιρία για την αντιμετώπιση περιστατικού για το οποίο δεν είχε καμία ευθύνη.

Φορητό πλοίο, ναυλωμένο από πελάτη της S&B, κατά τη διάρκεια ελιγμών πρόσδεσης προσέκρουσε στο μύλο της Κάναβας, στον κόλπο του Αδάμαντα Μήλου. Αποτέλεσμα της πρόσκρουσης ήταν η πρόκληση ρήγματος στο κύτος του πλοίου και η διαρροή καυσίμου στη θάλασσα.

Η Εταιρία, χωρίς να έχει καμία ευθύνη για το συγκεκριμένο περιστατικό και χωρίς να υπολογίσει το κόστος, κινητοποίησε αμέσως όλο το μηχανισμό της για την πρόληψη της επαπειλούμενης ρύπανσης. Η άμεση κινητοποίηση και οι συντονισμένες ενέργειες της Ομάδας Αντιμετώπισης Περιστατι-

κών Θαλάσσιας Ρύπανσης της S&B, με τη χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού, τη συνδρομή του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρίας –που διέκοψε μάλιστα τις εργασίες στις μονάδες παραγωγής– την αρωγή εξωτερικών συνεργατών οι οποίοι διαθέτουν βοηθητικά μέσα (ρυμουλκά σκάφη, λάντζες, λυματοφόρο όχημα, κ.λπ.), αλλά και εργαζομένων τοπικών φορέων της Μήλου, κατέστησαν δυνατό τον περιορισμό της ρύπανσης και τον άμεσο καθαρισμό της περιοχής.

Τα υλικά της ρύπανσης που συγκεντρώθηκαν μεταφέρθηκαν σε συγκεκριμένο προκαθορισμένο χώρο ιδιοκτησίας της Εταιρίας, που ανά πάσα στιγμή είναι έτοιμος να δεχθεί παρόμοια υλικά, αφού διαθέτει τα απαραίτητα προστατευτικά μέσα, όπως μεμβράνες συγκράτησης στραγγισμάτων. Η τελική τους διάθεση έγινε σε ειδικά αδειοδοτημένο για αυτό το σκοπό φορέα διάθεσης και διαχείρισης.

συναντήσεις, και **30 εκδηλώσεις** διάφορων ειδών. Το σύνολο, των επισκεπτών του Συνεδριακού Κέντρου στη διάρκεια όλης της χρονιάς ανήλθε στα 7.756 άτομα (σε σύγκριση με 3.500 άτομα το 2005). Αναλυτικά, οι εκδηλώσεις οι οποίες φιλοξενήθηκαν στο Συνεδριακό Κέντρο το 2006 αναφέρονται στην ιστοσελίδα του κέντρου www.miloscenter.gr.

Ανακατασκευή του δρόμου Προβατάς-Τσιγκράδο

Το 2006 υλοποιήθηκε η ολική ανακατασκευή και η ασφαλτόστρωση σε μεγάλο μήκος του δρόμου Προβατάς-Τσιγκράδο. Ο δρόμος αυτός, συνολικού μήκους περίπου 3.150 μέτρων, εξυπηρετεί την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις της εταιρίας στη θέση Τσιγκράδο αλλά και την άνετη μετακίνηση των τουριστών στις δημοφιλείς παραλίες της Φυριπλάκας και του Τσιγκράδου. Απαιτήθηκαν σημαντικά τεχνικά έργα για την επέκταση του δρόμου προς τις δύο αυτές παραλίες. Με τον δρόμο αυτόν αναδεικνύεται περαιτέρω ένα ελκυστικό τμήμα της Μήλου και υλοποιείται αποδοτικά η συνεργασία μεταξύ των δύο πυλώνων της οικονομίας του νησιού (τουρισμού & ορυχείων).

Φεστιβάλ Μήλου

Πραγματοποιήθηκε και το 2006 το Πολιτιστικό Φεστιβάλ Μήλου, θεσμός που ξεκίνησε στο νησί το 1994 με πρωτοβουλία, διοργάνωση και χορηγία της S&B και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, με οργανωτική ευθύνη, τα τελευταία 5 χρόνια, του Δήμου Μήλου και μέγα χορηγό την S&B. Οι εκδηλώσεις του 13ου Πολιτιστικού Φεστιβάλ Μήλου, που ξεκίνησαν τον Ιούλιο και ολοκληρώθηκαν το Σεπτέμβριο, περιλάμβαναν: έκθεση 101 φωτογραφιών με θέμα

«Η Ιστορία της Μήλου», έκθεση Παλιού Μηλείκου Νοικοκυριού, θεατρικές παραστάσεις από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βόρειου Αιγαίου και την Πειραματική Σκηνή Μήλου, ποιητική-μουσική βραδιά με ποίηση Γιώργου Σεφέρη, χορευτική βραδιά με το παραδοσιακό συγκρότημα «Λεβεντογέννα Κρήτη», παιδική θεατρική παράσταση από το θίασο της Κάρμεν Ρουγγέρη και, κορυφαία εκδήλωση, τη συναυλία του Μανώλη Λιδάκη. Ενεργό συμμετοχή είχαν, όπως κάθε χρόνο, τοπικοί σύλλογοι και φορείς όπως ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πολλωνίων Μήλου, η Πλακιώτικη Ένωση, η Φιλοπρόσδος Αδελφότης Τρυπητής κ.ά. Οι θεατρικές παραστάσεις και η συναυλία του Μανώλη Λιδάκη φιλοξενήθηκαν στο Συνεδριακό Κέντρο Μήλου - Γεώργιος Ηλιόπουλος.

Βραβείο Εθελοντισμού και Κοινωνικής Προσφοράς & Υποτροφία Σπουδών

Χορηγήθηκαν και το 2006 το Βραβείο Εθελοντικής και Κοινωνικής Προσφοράς και η Υποτροφία Σπουδών «Αναστασία Αντωνιάδου», τα οποία έχει θεσπίσει η S&B εδώ και πέντε χρόνια με ορίζοντα μιας δεκαετίας, για να τιμήσει τη μνήμη πρόωρα χαμένου στελέχους της και να αναδείξει την εθελοντική κοινωνική προσφορά του και δράση στο νησί.

Χορηγικές δράσεις στη Μήλο

Συνεχίστηκε και κατά το 2006 η σημαντική συνεισφορά της S&B στην ενίσχυση ποικίλων πρωτοβουλιών και έργων στη Μήλο, όπως δωρεές προς εκπαιδευτικούς, εκκλησιαστικούς και αθλητικούς φορείς, οικονομική και τεχνική συμβολή σε έργα υποδομής του νησιού κ.λπ.

Φωκίδα

Πρωτοβουλία Φωκίδα

Η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία «Πρωτοβουλία Φωκίδα», η πρωτοποριακή μορφή «συνέργειας» της S&B με την τοπική κοινωνία, ανέπτυξε σημαντικό έργο και κατά τη διάρκεια του τρίτου έτους λειτουργίας της. Η S&B κάλυψε για άλλη μια χρονιά εξ ολοκλήρου τα έξοδα λειτουργίας της «Πρωτοβουλίας», αλλά κυρίως συνεισέφερε και πάλι με την ενεργό συμμετοχή της στο έργο της.

Η «Πρωτοβουλία», με την ευκαιρία της ανακήρυξης του έτους 2006 ως έτους «Ελιάς & Ελαιολάδου», συνδιοργάνωσε στη Φωκίδα κύκλο

εκδηλώσεων με τίτλο «Καινοτομώντας στην Ελιά», ο οποίος εντάσσεται στο βασικό Πρόγραμμα Δράσης της «Ελιάς».

Ιδιαίτερα σημαντική επιτυχία για την «Πρωτοβουλία» ήταν η έγκριση του ευρωπαϊκού έργου Parks & Economy το Μάρτιο του 2006, στο οποίο συμμετέχει ο δήμος Λιδορικού (ένας από τους εταίρους της «Πρωτοβουλίας») και είχε υποβληθεί κατά το 2005, στο πλαίσιο του προγράμματος CADSES-INTERREG IIIB. Το έργο αυτό προβλέπει την εκπόνηση μελετών και την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των εταιρών για τη δημιουργία περι-

Η Πρωτοβουλία Φωκίδα συμμετείχε το 2006 στο έτος Ελιάς και Ελαιολάδου με κύκλο εκδηλώσεων υπό τον τίτλο «Καινοτομώντας στην Ελιά».

«Καινοτομώντας στην Ελιά» είναι ο τίτλος κύκλου εκδηλώσεων που συνδιοργάνωσε η «Πρωτοβουλία» με το δήμο Άμφισσας και την ΤΕΔΚ Νομού Φωκίδας μέσα στο 2006, στο πλαίσιο της ανακήρυξης του 2006 ως έτους «Ελιάς και Ελαιολάδου». Ο κύκλος αυτών των εκδηλώσεων ταιριάζει απόλυτα και εντάσσεται στο βασικό άξονα δραστηριοποίησης της «Πρωτοβουλίας», δηλαδή το Πρόγραμμα Δράσης «Ελιά». Στόχος του ήταν να αναδείξει την καινοτομία σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της βρώσιμης ελιάς, ξεκινώντας από την καλλιέργεια, την παραγωγή, την τυποποίηση και φθάνοντας μέχρι το μάρκετινγκ, τη γεύση αλλά και τον πολιτισμό του δέντρου της ελιάς

που αποτελεί την ευλογία της Φωκίδας αλλά και ολόκληρης της ελληνικής γης. Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν οι εξής εκδηλώσεις:

- «Καινοτομώντας στην Ελιά - Πολιτισμός» στις 27 Μαρτίου στην Άμφισσα,
- «Καινοτομώντας στην Ελιά - Γεύση» στις 31 Αυγούστου στην Άμφισσα και τέλος,
- Έκθεση φωτογραφίας πανελληνίου διαγωνισμού και έκθεση έργων πανελληνίου διαγωνισμού παιδικής ζωγραφικής, με θέμα «Η Ελιά, το Λάδι και ο Πολιτισμός τους», παράλληλα με τις βραβεύσεις των νικητών των δύο διαγωνισμών, στις 16 Δεκεμβρίου στους Δελφούς.

βαλλοντικών πάρκων στις εμπλεκόμενες περιοχές, με τελικό σκοπό την αύξηση του τουρισμού. Ο προϋπολογισμός του δήμου Λιδορικού για το έργο αυτό, διάρκειας τριών ετών, ανέρχεται σε €180.000.

Η «Πρωτοβουλία Φωκίδα» ανέλαβε τη σύνταξη μελέτης με τίτλο «Συγκριτική Αξιολόγηση Μουσείων Ελιάς στην Ευρώπη, με στόχο την καταγραφή καλών πρακτικών και την ανάπτυξη πρότυπων ποιοτικών Προδιαγραφών για τη δημιουργία Θεματικού Μουσείου Ελιάς στην Άμφισσα», η οποία ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2006. Η μελέτη αυτή εντάσσεται στο Ευρωπαϊκό Έργο SPACE (τριετούς διάρκειας με προϋπολογισμό €60.000) το οποίο υλοποιείται από το Δήμο Άμφισσας.

Παράλληλα, η «Πρωτοβουλία» συμμετείχε και στην υποβολή νέων προτάσεων για χρηματοδότηση, όπως το ευρωπαϊκό έργο INSIEME. Το έργο αυτό προβλέπει την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και μοντέλων μεταξύ των διαφόρων αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και τη μεταφορά βέλτιστων πρακτικών σε πόλεις της Μεσογείου.

Η «Πρωτοβουλία Φωκίδα» επελέγη, ανάμεσα σε πλείαδα δράσεων από όλη την Ευρώπη, να παρουσιαστεί ως καινοτόμος σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα με την τοπική αυτοδιοίκηση, στο 2ο European Marketplace on Corporate Social Responsibility που έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 23 Ιουνίου 2006. Το European Marketplace είναι ένα φόρουμ πανευρωπαϊκής εμβέλειας για την ανταλλαγή ιδεών και βέλτιστων πρακτικών σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) και διοργανώθηκε για δεύτερη διαδοχική χρονιά υπό την αιγίδα και το συντονισμό του CSR Europe, του έγκριτου μη κερδοσκοπικού οργανισμού για την προώθηση της ΕΚΕ.

Περισσότερες λεπτομέρειες για τις δράσεις και το έργο της Πρωτοβουλίας μέχρι σήμερα υπάρχουν στην ιστοσελίδα της www.infokida.gr.

Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας - Vagonetto

Το 2006, το **Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας**, το οποίο έχει ιδρυθεί και λειτουργεί με την υποστήριξη της S&B, συνέχισε για τρίτη χρονιά την επιτυχή πορεία του με αυξανόμενο αριθμό επισκεπτών, συμβάλλοντας έτσι στην τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής. Κατά το 2006 το επισκέφτηκαν περίπου 7.500 άτομα, εκ των οποίων τα 3.400 ήταν παιδιά.

Το Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας είναι ένα ξεχωριστό και εντυπωσιακό θεματικό πάρκο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η θεματολογία του είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη σύγχρονη ιστορία του Νομού και τιμά όλους αυτούς που μόχθησαν για την ανάπτυξη της μεταλλείας στην περιοχή. Υπάρχει δε προοπτική να συνδεθεί στο μέλλον και με άλλα αξιοθέατα της περιοχής, παρέχοντας στον επισκέπτη της Φωκίδας τη δυνατότητα να ακολουθήσει διαδρομές ιδιαίτερου τουριστικού ενδιαφέροντος.

Υποστήριξη έργων υποδομής

Η χρηματοδότηση από την S&B δύο σημαντικών έργων υποδομής στην περιοχή της Φωκίδας χαρακτηρίσε το 2006. Το ένα αφορά την κατασκευή δικτύου μεταφοράς νερού από την πηγή της Σκαλούλας, για την ύδρευση του χωριού των Καρουτών στο Λιδορίκι, αφού η γεώτρηση που το υδροδοτούσε παρουσίαζε πρόβλημα. Το δεύτερο αφορά την αντικατάσταση των ακατάλληλων σωληνώσεων του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης στο χωριό των Καστελλίων στη Γραβιά.

Χορηγικές Δράσεις

Συνεχίστηκε η οικονομική ενίσχυση προς δήμους και κοινότητες της περιοχής προκειμένου να χρηματοδοτηθούν κατασκευαστικά έργα, αλλά και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Επίσης, ενισχύθηκαν οικονομικά διάφορα έργα σε ιερούς ναούς που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή αλλά και πολλοί φορείς και σύλλογοι για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων, καθώς και σχολεία για την αγορά πετρελαίου θέρμανσης.

Σχεδόν 20.000 άτομα έχουν επισκεφθεί το Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας από την έναρξη της λειτουργίας του το 2003.

Ευρύτερες χορηγικές δράσεις στην Ελλάδα

Στον τομέα της **παιδείας και των επιστημών** η S&B ενίσχυσε οικονομικά για ακόμη μια χρονιά τα προγράμματα υποτροφιών του Αμερικανικού Ιδρύματος Φούλμπραϊτ (Fulbright) και της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής, καθώς και του Οργανισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ALBA. Επίσης, ήταν χορηγός του 12ου Φοιτητικού Διαγωνισμού του περιοδικού «Οικονομική Επιθεώρηση» που είχε θέμα «Η συμβολή των ελληνικών πολυεθνικών εταιριών στην ανάπτυξη της χώρας μας».

Στην **τέχνη και στον πολιτισμό**, χορήγησε τις παραστάσεις του παιδικού θεάτρου του Ευγένιου Τριβιζά «Φρουτοπία», στο Κέντρο Τεχνών Χαλανδρίου, ενώ ενίσχυσε το καλλιτεχνικό έργο της «Ορχήστρας των Χρωμάτων».

Στον τομέα ενίσχυσης **περιβαλλοντικών δράσεων** συνεχίστηκε για ακόμη μία χρονιά η συνεργασία της Εταιρίας με την οργάνωση WWF, ενώ ενισχύθηκε και το έργο της Ελληνικής Εταιρίας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς (Ελληνική Εταιρία).

Στον τομέα της διάσωσης και διάδοσης της **πολιτιστικής κληρονομιάς**, ενίσχυσε το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα καθώς και το Ελληνικό Λογοτεχνικό & Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ), μη κερδοσκοπικό σωματείο με σκοπό τη συλλογή, την ταξινόμηση και την έκδοση αρχαιολογικού και έντυπου υλικού για τη διάσωση της εθνικής πνευματικής κληρονομιάς.

Η Εταιρία, μένοντας σταθερά δίπλα σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως ορφανά και άτομα με αναπηρία, στήριξε και το 2006 το έργο της οργάνωσης «Κάνε μια ευχή», της Actionaid, της Κλίμακας και της Unicef.

Στην προσπάθεια προώθησης και ενίσχυσης της **επιχειρηματικότητας**, η S&B χρηματοδότησε την εκπόνηση μελέτης του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών με θέμα «Ο ρόλος των ελληνικών πολυεθνικών επιχειρήσεων στην οικονομία και προϋποθέσεις περαιτέρω ανάπτυξης τους» και συνεισέφερε στο κόστος της έρευνας του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) με τίτλο «Η Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση στην Ελλάδα στο νέο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον».

Υποστήριξη των Παιδικών Χωριών SOS

Η S&B, για δεύτερη διαδοχική χρονιά, αντί για επιχειρηματικά δώρα Χριστουγέννων, επέλεξε την ενίσχυση του έργου μη κερδοσκοπικών οργανώσεων που στόχο έχουν τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των παιδιών. Για φέτος στήριξε το έργο των Παιδικών Χωριών SOS στην Ελλάδα, τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Βουλγαρία, την Ουγγαρία και την Κίνα, κάνοντας έτσι ένα «ταξίδι ανθρωπιάς» σε χώρες όπου η Εταιρία έχει σημαντική επιχειρηματική δραστηριότητα και παρουσία.

Δράσεις εκτός Ελλάδας

Στη **Γεωργία**, όπου η S&B έχει εξορυκτική δραστηριότητα μέσω της θυγατρικής της, Askana Ltd., πραγματοποιήθηκε μια ακόμη σημαντική χορηγία που εντάσσεται στην ευρύτερη χορηγική πολιτική του Ομίλου. Η Askana Ltd. χορήγησε το κόστος έκδοσης της τοπικής παιδικής εφημερίδας ΕΥΡΗΚΑ, που καταβάλλει ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε τα Ελληνόπουλα που ζουν εκεί να γνωρίσουν τη μακρινή τους πατρίδα και να διατηρήσουν την εθνική τους ταυτότητα.

Stollberg India

Στην **Ινδία** η S&B έχει παρουσία μέσω της Stollberg India Pvt. Ltd. Η Stollberg India έχει πλούσια δράση στην περιοχή όπου δραστηριοποιείται. Μεταξύ άλλων, προωθεί τη συμμετοχή του προσωπικού της σε οργανισμούς ανάπτυξης των γειτονικών περιοχών, συνεισφέρει οικονομικά στη διοργάνωση εκδηλώσεων, βραβείσεων και αθλητικών γεγονότων που προάγουν τις τοπικές κοινωνίες, και υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών των ντόπιων πληθυσμών.

Στην **Κίνα**, και συγκεκριμένα στην περιοχή Χίνγανγκ, όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις περλίτη της S&B συνεχίστηκε και το 2006 η κοινωνική δραστηριότητα της Εταιρίας εστιάζοντας στο προσωπικό (εκπαιδευτικά προγράμματα για το προσωπικό, παροχές στα παιδιά των εργαζομένων) και στην τοπική κοινωνία (συνεισφορά σε έργα υποδομών κ.α.). Επίσης, η Εταιρία ήταν χορηγός της έκθεσης έργων του Αλέκου Φασιανού, στο πλαίσιο της 8ης Διεθνούς Έκθεσης Τεχνών της Σαγκάης, που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Πολιτιστικής Ανάπτυξης της Σαγκάης και το Ελληνικό Προξενείο.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να γίνει στο πρόγραμμα της «πράσινης επανάστασης» που εφαρμόζει εδώ και αρκετά χρόνια η Stollberg India, σύμφωνα με το οποίο κάθε επισκέπτης στις εγκαταστάσεις της εταιρίας φυτεύει και ένα δενδρύλλιο. Αποτέλεσμα εφαρμογής αυτού του «εθιμοτυπικού πράσινου καλωσορίσματος» είναι να έχει ήδη δενδροφυτευτεί το 78% των εγκαταστάσεων της εταιρίας με 20.000 δενδρύλλια, δημιουργώντας έτσι ένα πράσινο πάρκο αναψυχής δίπλα στο εργοστάσιο.

Πίνακας Σύγκρισης με Απαιτήσεις του GRI

Στον παρακείμενο πίνακα παρουσιάζεται η προσπάθεια της S&B να συγκρίνει το περιεχόμενο του Κοινωνικού και Ετήσιου Απολογισμού της για το 2006 με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων οδηγιών για Απολογισμούς Βιωσιμότητας του Global Reporting Initiative (2002 Sustainability Reporting Guidelines, Global Reporting Initiative), και με το υπό εξέλιξη προσάρτημα για τον εξορυκτικό και μεταλλευτικό κλάδο (GRI Mining and Metals Sector Supplement, Pilot Version 1.0 – February 2005).

Η S&B δεν έχει αποφασίσει να καταρτίζει τον Απολογισμό της σε συμφωνία (in accordance) με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI). Ο Κοινωνικός Απολογισμός της καλύπτει κυρίως τις δραστηριότητες της S&B στην Ελλάδα. Σε ορισμένους τομείς επεκτείνεται σε δράσεις εκτός Ελλάδας όπως ορίζεται στις επιμέρους ενότητές του, καθώς αρκετά από τα συστήματα καταγραφής των σχετικών επιδόσεων του Ομίλου παγκοσμίως βρίσκονται σε εξέλιξη.

Κατά την ανάγνωση του πίνακα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Η σύγκριση έχει γίνει εξετάζοντας το κατά πόσο οι απαιτήσεις του GRI καλύπτονται από τον Κοινωνικό και τον Ετήσιο Απολογισμό 2006, καθώς και από τα μέσα ενημέρωσης του κοινού για τις δραστηριότητες του Ομίλου τα οποία διαθέτει η Εταιρία και ενημερώνονται τακτικά (π.χ. Ετήσιο Δελτίο 2006, ιστοσελίδα εταιρίας).
- Οι δείκτες επίδοσης που αναφέρονται είναι οι κύριοι δείκτες κατά GRI. Σε περίπτωση που η Εταιρία καλύπτει κάποιον από τους επιπλέον δείκτες του GRI, αυτός έχει συμπεριληφθεί.

Πίνακας Σύγκρισης με Απαιτήσεις του GRI

Απαιτήσεις & Δείκτες επίδοσης που υποδεικνύει το GRI	Αναφορά στον Απολογισμό 2006	Μερική αναφορά στον Απολογισμό 2006	Καμία αναφορά στον Απολογισμό 2006 / Δεν αφορά την Εταιρία
1. Όραμα & Στρατηγική	1.1 & 1.2	2.18, 2.20	2.21
2. Προφίλ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17, 2.19, 2.22		
3. Δομή Διακυβέρνησης και Διαχειριστικά Συστήματα	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.10, 3.11, 3.12, 3.14, 3.15, 3.16, 3.17, 3.18, 3.19, 3.20		3.13
4. Πίνακας περιεχομένων GRI	Ο παρών πίνακας		
Δείκτες Οικονομικής Επίδοσης	EC1, EC2, EC3, EC5, EC6, EC7, EC8	MM1, MM2	EC4, EC9, EC10
Δείκτες Περιβαλλοντικής Επίδοσης	EN7, EN14, EN23, EN35, EN16	EN6, EN10, EN13, EN15, MM4	EN1, EN2, EN3, EN4, EN5, EN11, MM3, MM5, MM6
Δείκτες Κοινωνικής Επίδοσης	LA1, LA5, LA6, LA7, LA9, LA11, LA12	SO1, LA2, PR2, MM12	LA3, LA4, LA8, LA10, HR1 – HR7, SO2, SO3, PR1, MM7, MM8, MM9, MM10, MM11, MM13

• Δείκτης υπό διαμόρφωση

• Δείκτης καλύπτεται από νομική υποχρέωση προς την οποία η Εταιρία συμμορφώνεται

Δείκτες που δεν αφορούν τη δραστηριότητα της S&B μέχρι σήμερα: EN8, EN9, EN12, PR3

Για σχόλια, πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του παρόντος Απολογισμού, μπορείτε να επικοινωνείτε με την:

Μυρτώ Κονταξή
Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
& Επικοινωνίας

Ανδρέα Μεταξά 15,
145 64 Κηφισιά, Τ.Θ. 51528
τηλ.: 210 6296293
fax: 210 6296074
e-mail: csrcomm@sandb.com

**Το παρόν έντυπο είναι παραγωγή της S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.
– Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας**

Ο σχεδιασμός και η καλλιτεχνική επιμέλεια έγινε από τη **3 in a box**

Ο Κοινωνικός Απολογισμός της S&B είναι τυπωμένος σε χαρτί M-real Tauro, του οποίου η σύνθεση αποτελείται κατά 100% από ίνες πρώτης ποιότητας (πολτός και εσωτερική ανακύκλωση) και παράγεται στη Γερμανία. Η ξυλεία προέρχεται από κλαδεύσεις δασών της Γερμανίας, που προστατεύονται με πιστοποιημένα προγράμματα διαχείρισης από το Πρόγραμμα για την Υποστήριξη Πιστοποίησης Δασών (PEFC) για τη βιώσιμη διαχείρισή τους, καθώς και από ροκανίδια τοπικών προιονιστηρίων ξυλείας. Η φυσική κιμωλία χρησιμοποιείται ως πληρωτικό υλικό. Η διαδικασία παραγωγής του χαρτιού ελέγχεται από διαχειριστικό σύστημα πιστοποιημένο κατά DIN EN ISO 9001 και DIN EN ISO 14001.

Το παρόν χαρτί είναι πλήρως ανακυκλώσιμο και δεν αφήνει επιβλαβή κατάλοιπα.

Το Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου δημιουργήθηκε και διαμορφώθηκε από την S&B για να τιμήσει και να προβάλλει τη μακράιωνη μεταλλευτική ιστορία και παράδοση του νησιού. Λειτουργεί με δαπάνες της Εταιρίας σε ιδιόκτητο κτίριο στον Αδάμαντα της Μήλου, από το 1998.

Συνεδριακό Κέντρο Μήλου
Γεώργιος Ηλιόπουλος

Το Συνεδριακό Κέντρο Μήλου - «Γεώργιος Ηλιόπουλος» δημιουργήθηκε το 2000 από την κυρία Καίτη Κυριακοπούλου, Επίτιμη Πρόεδρο της S&B σήμερα, στη μνήμη του πατέρα της και συνιδρυτή της S&B. Η Εταιρία υποστηρίζει τη λειτουργία του Συνεδριακού Κέντρου και είναι χορηγός πολλών εκδηλώσεων που γίνονται σε αυτό.

Το Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας-Vagonetto δημιουργήθηκε και διαμορφώθηκε από την S&B μέσα στις εγκαταστάσεις της στη Φωκίδα, ως αφιέρωμα στην ιστορία αξιοποίησης του ελληνικού βωξίτη, και επιδιώκει να καταστεί πόλος έλξης πολλών επισκεπτών στην ευρύτερη περιοχή. Το πρωτότυπο και πολύπλευρα ενδιαφέρον θεματικό πάρκο λειτουργεί με την υποστήριξη της S&B από το φθινόπωρο του 2003.

Η «Πρωτοβουλία Φωκίδα» αποτελεί μία αστική μη κερδοσκοπική εταιρία που ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 2003 με πρωτοβουλία της S&B και του δήμου Άμφισσας και στην οποία συμμετέχουν ακόμη οι δήμοι Γραβιάς, Δελφών, Λιδορικού και το Επιμελητήριο Φωκίδας. Στόχος της Πρωτοβουλίας είναι η προώθηση της βιώσιμης οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Κοινωνικά Ορόσημα

Απασχόληση εταιρικού γιατρού στη Μήλο και εφαρμογή πρώτων μέτρων ασφάλειας στην εργασία.

Δημιουργία πρώτων οικημάτων για τους εργαζομένους στα Βούδια της Μήλου.

Διάθεση σημαντικού ποσού για την αγορά τροφίμων για το προσωπικό στη Μήλο, κατόπιν συμφωνίας Διοίκησης-σωματείου εργαζομένων της S&B.

Πρώτη αναφορά για οικονομική υποστήριξη τοπικών συλλόγων στη Μήλο για πολιτιστικές, αθλητικές και άλλες δραστηριότητες.

Οικονομική και τεχνική αρωγή της S&B στην ανέγερση νέου κτιρίου για το Δημοτικό Σχολείο Πολλωνίων Μήλου.

Βράβευση Γεωργίου Ηλιόπουλου ως «Καλύτερου Εργοδότη».

Κατασκευή αεροδρομίου στη Μήλο με οικονομική και τεχνική συνδρομή της S&B.

Ίδρυση του πρώτου ειδικού Γραφείου Υγιεινής και Ασφάλειας.

Ανακήρυξη της Καίτης Κυριακοπούλου σε «Μεγάλη Ευεργέτιδα» από τοπικές αρχές της Φωκίδας.

Δημιουργία των πρώτων ιδιόκτητων φυτωρίων στη Φωκίδα.

Έκδοση πρώτης εταιρικής εφημερίδας για το προσωπικό της Εταιρίας.

Κατασκευή Πολιτιστικού Κέντρου Ιτέας.

Κατασκευή Πολιτιστικού Κέντρου Πολλωνίων Μήλου.

Πρώτη έκδοση βιβλίου: Αντώνιος Βασιλάκης, ο επιλεγόμενος Aliense - Μήλιος ζωγράφος.

Απονομή στον Οδ. Π. Κυριακόπουλο του βραβείου «Κούρας».

Πιστοποίηση κατά ISO 14001 στις εγκαταστάσεις εξόρυξης και επεξεργασίας Βωξίτη.

Εγκαινία Συνεδριακού Κέντρου Μήλου – «Γεώργιος Ηλιόπουλος»

Έκδοση πρώτου ξεχωριστού Ετήσιου Κοινωνικού Απολογισμού.

Παράσημο της Λεγεώνας της Τιμής στην Καίτη Κυριακοπούλου.

Εορτασμός των 70 χρόνων του Ομίλου.

Διοργάνωση προγράμματος φιλοξενίας «Η S&B στους Ολυμπιακούς» για περισσότερα από 200 άτομα από 106 εταιρίες-πελάτες και 22 χώρες.

Αναδιτύπωση και επιβεβαίωση των Αξιών του Ομίλου S&B διεθνώς.

Έναρξη συστηματικής καταγραφής των επιδόσεων του Ομίλου παγκοσμίως στους τομείς Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας.

1935 1936 1947 1959 1966 1969 1972 1975 1976 1977 1980 1983 1988 1989 1990 1993 1994 1995 1996 1998 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006

Ίδρυση Δημοτικού Σχολείου στα Πολλώνια της Μήλου με ενέργειες και χρηματοδότηση της S&B.

Οικειοθελής θεσμοθέτηση από την S&B διάθεσης του 1% επί της αξίας των εξαγωγών για την ενίσχυση των κοινοτήτων στη Μήλο.

Υπογραφή πρώτου ομαδικού συμβολαίου πρόσθετης ασφάλισης υγείας του προσωπικού.

Ίδρυση του πρώτου ειδικού Τμήματος Αποκατάστασης Περιβάλλοντος.

Πρώτη εφαρμογή συστήματος εκπαίδευσης προσωπικού σε συνεργασία με ξένη εταιρία.

Σημαντική χρηματική δωρεά για την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας.

Εισαγωγή συστήματος συμμετοχικής διοίκησης.

Πρώτη βράβευση από τον ΟΜΕΠΟ με τον «προς Χορηγούς Τέχνης Έπαινον».

Θέσπιση προγράμματος διανομής κερδών στο προσωπικό.

Πρώτη δισκογραφική παραγωγή με τον «Ύμνος εις την Ελευθερίαν».

Δημιουργία Τράπεζας Αίματος με εθελοντική αιμοδοσία του προσωπικού.

Έναρξη αναπαραγωγής τοπικών φυτών.

Πιστοποίηση κατά ISO 9002.

Θέσπιση του «Φεστιβάλ Μήλου» από την S&B.

Πιστοποίηση κατά ISO 14001 στις εγκαταστάσεις εξόρυξης και επεξεργασίας μπετονίτη και περλίτη στη Μήλο.

Εγκαινία του Μεταλλευτικού Μουσείου Μήλου της S&B.

Θέσπιση Συνταξοδοτικού Προγράμματος.

Πρώτη Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων.

Δημιουργία της «Πρωτοβουλίας Φωκίδα», νέα μορφή συνεργασίας με την τοπική κοινωνία.

Έναρξη λειτουργίας Μεταλλευτικού Πάρκου Φωκίδας – Vagonetto.

Ανακήρυξη της Καίτης Κυριακοπούλου σε «Επίμημη Δημότη Μήλου».

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Α. Μεταξά 15
145 64 Κηφισιά
Τ.Θ. 51528

τηλ. 210 6296000
fax 210 6296100

www.sandb.com